

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy.

(fond) 144

VI. TEKI ANTONIEGO SCHNEIDRA

CZEŚĆ VII. KOLEKCJA MATERIAŁÓW DO ENCYKLOPEDII

KRAJOZNAWSTWA GALICJI.

3. Zbiór materiałów dot. stanu gospodarczego miast galicyjskich, sprawozdania dla Gubernium i in.
XIX w.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська бібліотека
АН УРСР

ВІДДІЛ РУКОПИСІВ
VII. ЦНН 3.

* Kopiał piśmny nowy konfesyjony z 1773°
 zatyfikacyj B. kiero. Dep. do. Dom. Lic.
 (Dep. do. Dom. Lic. Auszow. Rad. Hap. 376. 2555.
 Kierbieszew. Lub. Kraśn. 176. 871. Staw. Kalis. Kalis. 66. 374.
 Kierniewice, Was. Jaw. 193. 1649. Stawiski. Łom. Dieb. 193. 1211.
 Koki. Pozn. Wągr. 128. 790. Stawiszyn. Kalis. Kalis. 182. 1054.
 Kozymno. Rad. Opoc. 76. 446. Sterdynia. Siedl. Węgr. 42. 408.
 Kukulsk. Pozn. Powid. 26. 126. Szerewo. Pozn. Pozn. 112. 597.
 Kwierzyna do Między. 391. 9311. Stężyca. Siedl. Żelech. 154. 938.
 Meryn. do Pydr. 90. 659. Stoczek. do Jarwoł. 82. 522.
 Stępca do do 223. 1454. Stojnica. Krak. Stoj. 142. 942.
 Stawatyce, Siedl. Włod. 289. 1068. Szekow. Was. Darn. 185. 1648.
 Stawkow. Krak. Olku. 216. 1465. Szekow. Bydg. Jan. 154. 1048.
 Stormiki do Micha. 159. 1243. Szeki do do
 Sobkow do Szep. 113. 759. Sulejow. Kalis. Szek. 194. 880.
 Stuzewo, Bydg. Radic. 101. 865. Suwałki. Łom. Dąbr. 295. 1444.
 Tom polno, do Pones. 129. 707. Swarzędz. Pozn. Pozn. 360. 1797.
 Sniadow. Łom. Łom. 101. 801. Swięcicha. do Łosha. 219. 1181.
 Sobota, Warsz. Poznań. 49. 347. Swięże. Lubel. Szek. 156. 699.
 Sochaczew. do Łosha. 184. 2055. Szamou. Bydg. Kamin. 108. 868.
 Sochocin, Szek. Wyrz. 99. 519. Szamoty. Pozn. Ob. 201. 1252.
 Socholniki, Kalis. Ofra. 165. 1151. Szaromysl. do Między. 165. 559.
 Sokotow, Siedl. Łosic. 365. 2043. Secebrze hys. Lub. Łom. 516. 2575.
 Sokoty. Łom. Tyko. 36. 246. Szeregow. Krak. Plic. 142. 1037.
 Solc. Radom. Solc. 307. 1496. Szeregow. Kalis. Siera. 171. 805.
 Sopoczkini, Łom. Dąbr. 103. 603. Szerewin. Łom. Dieb. 239. 1915.
 Sosnowica. Siedl. Włod. 22. 189. Skalmien. Krak. Likatm. 76. 796.
 Szerisk. Szek. Mław. 156. 1114. Słucki. Pozn. Włod. 157. 796.
 Sroda. Pozn. Sroda. 209. 1250. Smigiel. do Łosha. 352. 2185.
 Stanisławow, Warsz. Szani. Szek. do Szek. 223. 1693.
 724. 705.

Swiece, Terwo, Nowe, Chojnice, za-
kati Krzyżany B10.

Stędom, m. C. od Warkawy Ibi, Kuchowiska
z kumernia

Gumierzice, m. w Sandomierskim. S.

~~Sandomierz~~ z folow

Szpital S. Łazarza założony w Warsza-
wie p. X. Margo.

Dobruż, m. za Władystawem W. liczy

domow 10000. teraz ma chaty 250.

Dep. P. Dom. lud. Dep. P. Dom. lud.

Strubin, Bydg. Byd. 178. 1427.	Turobin, dub. Kras. 376. 1963.
Kulcz, D. D. 56. 351.	Tyrzowice, D. Tomaj. 379. 1704.
Torun, D. Torun. 396. 2316.	Uchanie, D. Hrub. 209. 870.
Kulmierzyce, Kali. Ooba. 276. 1622.	Urzędów, D. Kras. 85. 455.
Szydów, Kras. Szydów. 240. 1193.	Wąsosz, D. Biech. 189. 856.
Szydowiec, Łado. Szyd. 153. 1665.	Wiard, Warf. Brz. 87. 647.
Tartów, D. Sando. 111. 898.	Warka, D. Piesp. 152. 1087.
Tarczyn, Warf. Polonia 59. 482.	Urszulin, Siedl. Włod. 10. 54.
Tarnogóra, dub. Krasn. 140. 752.	Wysie, Bydg. Wate. 70. 769.
Tarnogród, D. Tarnog. 707. 3391.	Warka, Kali. Warka. 243. 1779.
Tomaszów, D. Tomaj. 468. 1928.	Wąsosz, Łado. Opat. 47. 228.
Terepól, Siedl. Dniata 188. 868.	Wąsosz, Bydg. Chat. 125. 836.
Trepczanka, Byd. Wate. 396. 2316.	Wąchock, Łado. Solar. 151. 766.
Trepcz, Bop. Nab. 284. 1604.	Wąsosz, dub. Kras. 162. 837.
Trepcz, Bop. Sąd. 246. 1367.	Węgrze, Sandom. Sejny.
Węgrów, D. Węgr. 139. 900.	Wierzbów, D. Kras. 240. 1425.
Trebniń, Krak. Kras. 106. 720.	Witkowski, D. P. 342. 1232.
Tuchawiec, Siedl. Suk. 40. 291.	Wiszczyn, D. Sejny.
Tuliszów, Kali. Korin. 183. 648.	Węgrów, Siedl. Węgr. 429.
Turea, D. Włoc. 723. 744.	Widawa, Kali. Siera. 119.
Turyn, D. Piottk. 168. 559.	

Miasta	Dej. i pow.	Do my	liczn.	Miasta	Dej. i pow.	Domy	liczn.
Kamienna	Pozn. Między	85.	440.	Komorowka,	Siedl. Radz.	55.	256.
Kamieńsko	Kalisz Radom.	577.	577.	Koniec pol.	Kalisz. Radz.	188.	1287.
Kamionka	Lubel. Lubar.	124.	1001.	Konin,	de Konin.	248.	1840.
Karczew	Warsz. Siem.	108.	953.	Koniskawola,	dub. Konin.	212.	1259.
Kargowa	Pozn. Babi.	284.	1805.	Koniskie	Radom. Konisk.	217.	1829.
Karanow	Radom. Konin.	90.	416.	Konstantynow,	Siedl. Łosic.	90.	537.
Kazimierz	dubel. Kazim.	320.	2216.	Kopanica,	Pozn. Babim.	111.	568.
D ^o Pozn.	Piędr.	100.	747.	Koprywnica,	Radz. Staf.	170.	974.
D ^o Warsz.	Łgier.	61.	376.	Koronowo,	Bydż. Bydż.	177.	833.
Kcynia	Bydż. Bydż.	245.	1411.	Koscián	Pozn. Koscián.	242.	1378.
Kembtowo	Pozn. Babi.	90.	590.	Kosów,	Siedl. Węgrów.	20.	222.
Kernywo	Kalisz. Opat.	355.	3598.	Kostrzyn,	Pozn. Siem.	153.	753.
Kielce	Radom. Kiel.	370.	1978.	Kurzyce,	Krak. Skalm.	94.	526.
Kiernozia	Warsz. Gostyn.	40.	299.	Kowal,	Bydż. Kowal.	212.	1575.
Kikol	Stok. Lipno.	33.	521.	Kowalewo	de Torun.	76.	395.
Kiżkowo	Pozn. Gniez.	49.	266.	Koziegłowy,	Krak. Radom. Sela.	276.	1349.
Klecko	de de	116.	546.	Kozienice,	Radz. Konin.	307.	1962.
Klecewo	de Piędr.	90.	947.	Kozmin st. in.	Pozn. Kal.	327.	2039.
Klemontow	Radz. Land.	132.	892.	Kozminsk.	Kalisz. Kaliz.	96.	737.
Klów	de Opat.	83.	651.	Krakow.	2 pow. Krak.	1756.	25345.
Kłobucko	Kalisz. Czysta.	282.	1065.	Krasniewicz.	dubel. Krasn.	73.	448.
Kłodawa	Warm. Łęca.	199.	1954.	Krasnik	dubel. Krasnik.	206.	1385.
Kobylin	Pozn. Krot.	259.	1719.	Krasnobrod.	Lub. Zamoy.	124.	780.
Kock	Siedl. Radzyn.	268.	1382.	Krasno pol.	Łomz. Sępól.		
Koder	de Biała	368.	1577.	Kraśny	Staw. Lub. p. Krasn.	348.	2768.
Kalmar	Łomz. Łomz.	252.	1196.	Krobia	Pozn. Krobin.	208.	982.
Kotbiciel	Warsz. Siem.	29.	240.	Kromotow,	Krak. Ślęca.	166.	913.
Koty	Kalisz. Konin.	250.	1942.	Krośnice	Warsz. Ost.	53.	506.
Komorow	dubel. Tomasz.	193.	1012.	Krotoszyn,	Pozn. Krotos.	663.	4275.
				Kruswica,	Bydż. Inow.	29.	133.
				Krzytów,	Lubel. Tomasz.	163.	887.
				Krupice,	Kaliz. Czystoch.	214.	1132.

- Lubartów, Lubel. Lubar. 373. 2207. Matogorz. Nadom. Kiel. 159. 842
 Lubawa, Bydg. Metchat. 205. 1183. Margarin. Bydg. Kam. 138. 1425
 Lubin, Ł. Kowal. 53. 407. Maryampol. Komz. Maryan.
 Lublin, Lub. Lub. 891. 7103. Markuszew, Lubel. Lubar. 446. 881.
 Lubow, Łomz. Kalwar. 80. 598. Metele, Łomz. Sejny.
 Lubraniec Bydg. Bore. 149. 1173. Miasteczko, Bydg. Kam. 50. 317.
 Ludwinów, Łomz. Kalw. 125. 890. Michow, Lubel. Lubar. 150. 680.
 Lutomińsk, Kalis. Chark. 122. 1136. Miechów, Krak. Mich. 168. 1212.
 Łabirynt. Bydg. Bydg. 202. 1390. Miedana, Siedl. Wegry. 106. 639
 Łagów, Nadom. Opotow. 201. 1078. Mielzyn, Łom. Pami. 40. 209.
 Łasin, Bydg. Chetmno. 158. 948. Mieszkowa, Ł. Wogr. 48. 350.
 Łask, Kalis. Szad. 203. 1716. Mierzewo, Ł. Szad. 31. 328.
 Łas Karzew, Siedl. Jarwol. 17. 608. Międzybuz, Ł. Mi. 262. 1679.
 Ławoceny, Lubel. Chetmno. 167. 862. Międzybuz, Ł. Mi. 394. 2449.
 Łęca, Ł. Chetm. 313. 1442. De Siedl. Ławoc. 442. 2686.
 Łęczyca, Warsz. Łęczy. 174. 2573. Mitostaw, Pozn. Łódz. 144. 1107.
 Łobienia, Bydg. Kam. 246. 1635. Minsk, Warsz. Siem. 87. 529.
 Łódź, Warsz. 2 gier. 88. 514. Mirostów, Łomz. Sejny.
 Łowary, Siedl. Biata, 302, 1434. Międzybuz, Ł. Mi. 394. 2449.
 Łowicz, Łomz. Łom. 912. 1866. Modliborzec, Lub. Wogr. 152. 746.
 Łopień, Pozn. Gniez. 70. 306. Modrzejów, Krak. Otkon. 32. 188.
 Łowice, Siedl. Łowice. 210. 997. Mogielnica, Łomz. Bore. 121. 1039.
 Łowicz, Warsz. Łowicz. 333. 2635. Mogiła, Bydg. Inow. 67. 585.
 Łowicz, Łomz. Sejny. Mordy, Siedl. Siedl. 185. 1015.
 Łuków, Siedl. Łuków. 250. 1297. Mosina, Pozn. Kosi. 107. 677.
 Łybyki, Ł. Łowicz. 121. 640. Mroza, Bydg. Bydg. 132. 712.
 Maciejowice, Siedl. Żel. 109. 692. Mrzygłód, Krak. Łel. 137. 832.
 Magnuszew, Nadom. Kor. 110. 825. Mostów, Kalis. Szad. 148. 785.
 Malow. Szad. Put. 228. 2214. Mrozwow, Warsz. Łom. 213. 1537.

publ. ad Alim 597 in februario 1774
~~1774~~

Wap. d. 2. febr. 1774.

Hochwird. Hochgeb. Graf Graf

erst hat Herr Graf v. Forgem, Committes. Post-Versich.
Am 21. Dec. a. 1773, diejenige Auftrags- und
= richte, in das obige - Krieg - Amt bei glogem
= seit der Magistrats. Diese in der oben bei gra-
von Hamburgs zu ständigen Befug. - Post - Kammer
in Auftrage der bei obigen Magistrats.
Haben diese bei der Könige als obigen Stadt
und Städtigen zu beständigen Dienstleistungen ge-
= statt hat.

Kann ist zwar, wie die Magistrats - diese zu
dann anlangt, an der von dem bei Graf
v. Forgem beurlauben Befugung, das obige
für die Besondere, jedoch mit Vorbehaltung der
weiter zu folgenden abzufassen gut Bestimmung
auch auf die obigen für die Besondere
gestattet worden, und diese noch ganz wohl
geboten, als für diese abzuwärtigen genügt
wird, dem bei Grafen Hamburgs, in Auftrage
sind beizubringen besondern Bestimmung, und
besonders abzuwärtigen Dienst zu besorgen, und

in dieser Zeit dem galicischen Landt gube.
= also die unter die zu gesetzten Gericht-
= stesstellung, über die hat, und diese wie
= von reclamirte privilegia mit der f. h.
= zugehörten neuen Justiz-Verfassung verein-
= lichen sein müßten, bevor abgeändert auf-
= gebracht werden.

Die gleiche Art wie bei den übrigen bei g.
= gewöhnlichen Kaiserlichen Hofe vorzuzusetzen
= Magistrate. Diese, die die Könige sowie
= als obliche Parteien für die Dauer der
= dieser dem Hofe der Hofe Landt.
= und die über überlassen werden müßten
= sind, die die denmaligen Landes g.
= haben, die nötige Ordnung zu bestehen.

Manche jedoch die abgeordnete Kommission des
= Kaiserlichen Hofes, das die in den übrigen
= Landt. Einrichtungen, als auch in der
= der Folge die in der Einrichtung der galic.
= diese sowie die, als obliche Parteien auf
= die abgeordnete Kommission, wie auch die
= dermaligen Landes abgeordnet worden
= sind, so wie das Könige Landt. gubernir

was Anweisung der sämmtlichen Local-
 Districte. Amtes im Landes auf die dortige
 Landw. Verfassung, und übrige Local-
 Verhältnisse adaptirt paternalistisch
 oberwärts zu übertragen, und mit seinen
 landw. Verhältnissen gutachten zum abt. für den L.
 = Verfassung und Verfassung anzuordnen.
 = seinen Jahren. Vor in durch mit hohen
 Commissions Verfassung voran.

Hier Excellenz.

Wien den 20. Januar 1854.

~~Handwritten signature~~

Josef Sammler
 Eugenius g. v. Arb.

Im Auftrag d. k. k. Hofrath Excellenz.

Lamose nykor magistralu

No. 114 Commercia

Ant. fide, im Güteften, welche Örtner
in Galizien zu Märkten vorficht
sind, und welche Engländerungen unter
Ihrer Vorrichtung fünd?

Hiemit anzuzugehen
Die Kaufleute von der allerhöchsten
Absicht, das Commercium zwischen den
niederländischen und holländischen Provinzen
den, Galizien, und den benachbarten
den Ländern vortheilhaft zu
verbinden, zu vertheidigen,
und ~~in~~ ⁱⁿ ~~der~~ ^{der} ~~Vertheilung~~ ^{Vertheilung} ~~der~~ ^{der} ~~Landes~~ ^{Landes}

Ann. P. P. ~~der~~ ^{der} ~~Vertheilung~~ ^{Vertheilung} ~~der~~ ^{der} ~~Landes~~ ^{Landes}
~~ist~~ ^{ist} ~~der~~ ^{der} ~~Vertheilung~~ ^{Vertheilung} ~~der~~ ^{der} ~~Landes~~ ^{Landes}
Herr ~~der~~ ^{der} ~~Vertheilung~~ ^{Vertheilung} ~~der~~ ^{der} ~~Landes~~ ^{Landes}

Hiemit die ~~der~~ ^{der} ~~Vertheilung~~ ^{Vertheilung} ~~der~~ ^{der} ~~Landes~~ ^{Landes}
Kant in Absicht, unter dem
zweckmäßigen ~~der~~ ^{der} ~~Vertheilung~~ ^{Vertheilung} ~~der~~ ^{der} ~~Landes~~ ^{Landes}
den ~~der~~ ^{der} ~~Vertheilung~~ ^{Vertheilung} ~~der~~ ^{der} ~~Landes~~ ^{Landes}
welche in Galizien zu Märkten
vorficht sind, auf Grund in der
Lage und Beschaffenheit der Länder
zusammelnden ~~der~~ ^{der} ~~Vertheilung~~ ^{Vertheilung} ~~der~~ ^{der} ~~Landes~~ ^{Landes}
gütlich anzuzugehen.

aut. des Hofraths in copia
unter dem Datum

Wien den 22. Oct. 1774.

Vrai Guinigi

Emp. Hoffog der. ~~der~~ ^{der} ~~Vertheilung~~ ^{Vertheilung} ~~der~~ ^{der} ~~Landes~~ ^{Landes}

Ant. No. 7

1770

Pro O

Caesareo Regium in Regnis Poloniam, et Lodomeriam Appellationum Consilium Magistratui Politiensi huic intimat.

Quamvis Eidem sub dato 17to May c. ai. intuitu regularum honoris liquidandorum, et solvendorum, inter horum Poloniam, et Lodomeriam Regnorum, ac Regni Polonia incolis subversantium mutuum debitorum ea ab hinc Ordinatio data fuerit, ut adjudicata, et per executionem ab hujatibus debitoribus exacta, incolis Regni Polonia spectantes pecuniales summa non ad manus extraneorum creditorum, sed ad depositum designata eatenus Commissioni tradantur.

Cum tamen Sacratissima Caesareo Regia, et Apostolica Majestati, Domina Domina Nostra Clementissima, ne intermedio hoc tempore cursus justitia aliquam remoram patiat, ulterius sub dato 10ma et recepto 24to cur. m. et ai. benignissime praescribere placuisse, quatenus interim, et ad subsecuturam usque actualem ex utraque parte constitutionem harum Commissionum, et futuram hac in re patentium literarum publicationem actoribus Regni Polonia incolis non tantum executio praesensio

num

sibi judicialiter adjudicatarum concedatur, ven-
etiam Summa exequa circa ullam depositionem
iisdem extradantur.

Adcirò idipsum vobis pro vestra in praeiudicis
interim aliter observanda regula catenus intima-
tur. Datum Leopoldi die 30ma Decembris 1776.
Joan. Wenceslaus Comes à Sternberg.

Et Consilio Caesareo-
Regia Appellationis Regnorum
Galliciae, et Lodomeriae.

Joannes Ant. Lukiewicz
Secret.

Sternberg - v. ap. Sternberg

Actum in die 14to Aprili 1779 in Suba
Sednaper Districtu.

Protocolum.

Uibon

In nomine domini Amen. Nos Johannes Baptista
Gottschalk et prof: 11to Apr 1779. abynforden
Lingha von dem dierortigen Gungthun. beseynd.

Ullanow.

Graf Joseph Aniszczo

Flamen
der
Pädte Grund
Brigkeit

Gattungen
der
Günfte,
Brigkeit

Stiften
oder
Anstalten
und
Kloster
Günfte.
Sollen
und
Magistrat

1. Ob die
Pädte
der
Brigkeit
dem
Magistrat
traktat
gültig
sind

2. Was
für
Güter
sind
die
Pädte
und
Brigkeit
und
wie
sind
sie
verwaltet

3. Ob
die
Pädte
und
Brigkeit
die
Güter
verwalten
können
oder
nicht

4. Ob
die
Pädte
und
Brigkeit
die
Güter
verkaufen
können
oder
nicht

5. Ob
die
Pädte
und
Brigkeit
die
Güter
verleihen
können
oder
nicht

Namen
der
Gäste Grund
Ibrigkeit

Gatsungen
der
Günfte,

1. Die in die
Pöddition
der P.D. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah zu sagen

2. Was bey dieser
bey der Aufnahme
mit dem Mayer
der P.D. O. zu
n: 4. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.
gewöhnlich seyn.

3. Bedingung allein
kann der P.D. O.
von der P.D. O.
für den P.D. O.
der P.D. O. zu
dem P.D. O. zu
für die P.D. O. zu
der P.D. O. zu

4. Ob bey jeder
Günfte ein
Inspector
soll, oder
diesem Falle
enth. sei ob in
der General
Ordnung
finden ist

5. Wenn und
ob in der
Günfte ein
Lude gefalton
glaube.

Ullanow.
Joseph Joseph. J. n. v. r. e. c. h.

Inspector

1. Jed year
wird die
Mayer
für die P.D. O.
der P.D. O. zu
dem P.D. O. zu
für die P.D. O. zu
der P.D. O. zu

2. Jed year
wird die
Mayer
für die P.D. O.
der P.D. O. zu
dem P.D. O. zu
für die P.D. O. zu
der P.D. O. zu

3. Jed year
wird die
Mayer
für die P.D. O.
der P.D. O. zu
dem P.D. O. zu
für die P.D. O. zu
der P.D. O. zu

4. Jed year
wird die
Mayer
für die P.D. O.
der P.D. O. zu
dem P.D. O. zu
für die P.D. O. zu
der P.D. O. zu

5. Jed year
wird die
Mayer
für die P.D. O.
der P.D. O. zu
dem P.D. O. zu
für die P.D. O. zu
der P.D. O. zu

Insiniden
Günfte

1. Jed year
wird die
Mayer
für die P.D. O.
der P.D. O. zu
dem P.D. O. zu
für die P.D. O. zu
der P.D. O. zu

2. Jed year
wird die
Mayer
für die P.D. O.
der P.D. O. zu
dem P.D. O. zu
für die P.D. O. zu
der P.D. O. zu

3. Jed year
wird die
Mayer
für die P.D. O.
der P.D. O. zu
dem P.D. O. zu
für die P.D. O. zu
der P.D. O. zu

4. Jed year
wird die
Mayer
für die P.D. O.
der P.D. O. zu
dem P.D. O. zu
für die P.D. O. zu
der P.D. O. zu

5. Jed year
wird die
Mayer
für die P.D. O.
der P.D. O. zu
dem P.D. O. zu
für die P.D. O. zu
der P.D. O. zu

Flammen
 der Gattungen
 oder
 Güfte,
 der Grunde
 der
 Gattungen
 der
 Gattungen

1. Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

2. Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

3. Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

4. Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

5. Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

Wollanow
 Joseph
 Joseph Mniszech

Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

Ollesauer
 Josef Adam
 Adam Bartomski

Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

Die in der
 Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik
 der Pädagogik

Namen

Satzungen

1. Ob die in
Proclamation
des Ad. O.
Briegkeit oder
dem Mayjo
trah gefasst

2. Was bey dieser
Briegkeit
mit dem
Briegkeit
gewöhnlich
sind.

3. Ob die in
Proclamation
des Ad. O.
Briegkeit
gewöhnlich
sind.

4. Ob die in
Proclamation
des Ad. O.
Briegkeit
gewöhnlich
sind.

5. Ob die in
Proclamation
des Ad. O.
Briegkeit
gewöhnlich
sind.

Gründe
Briegkeit

Alle
Adam
Junge

Junger
Junger
Junger

Die haben aber
falls beide kein
Grund-
Briegkeit
in
minderen
Fällen
und
dem
Magis-
trat.

Die sind
die
sind
mit
bei

haben
Inspector
2. Allmeist
Gründe
alle
sind
mit
bei
Magis-
trat.

Die muss
wo
und
von
gegeben
werden.

<p>Flammen der Lichte Grund Berechtigung</p>	<p>Gatsungen der Günfte, Berechtigung</p>	<p>1. Die die Pöblichkeit der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>2. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>3. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>4. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>5. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>
--	---	---	--	--	--	--

<p>Jarnegro für Lamover Ordination Graf Andreas Lamovski</p>	<p>Licht Günfte der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>1. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>2. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>3. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>4. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>5. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>
--	---	--	--	--	--	--

<p>Josetow für Lamover Ordination Graf Andreas Lamovski</p>	<p>Licht Günfte der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>1. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>2. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>3. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>4. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>	<p>5. Die die Berechtigung der die Berechtigung der die Berechtigung</p>
---	---	--	--	--	--	--

Namen der Pächte Grund Erbrecht	Gatsungen der Fünfte, Brigheit	1. Ob die in Fiduciation der Pächte Brigheit oder dem Mayer traktat	2. Was bey der Fünfte bey der Meyster der Pächte in: was gewöhnlich sind.	3. Ob die Fünfte bey der Meyster der Pächte in: was gewöhnlich sind.	4. Ob bey jeder der Fünfte Inspektor soll, oder der Pächte der General Inspektor sind.	5. 16 Wann und wie oft die Fünfte Lohn gefallen soll.
--	---	---	---	---	--	--

Josefow. für Lamowen Ordination Joseph Andreas Lamowski	Ob der Meyster Magistral und in der Pächte Brigheit der Pächte Brigheit sind.	der Magistral und in der Pächte Brigheit der Pächte Brigheit sind.	der Magistral und in der Pächte Brigheit der Pächte Brigheit sind.	der Magistral und in der Pächte Brigheit der Pächte Brigheit sind.	der Magistral und in der Pächte Brigheit der Pächte Brigheit sind.	der Magistral und in der Pächte Brigheit der Pächte Brigheit sind.
--	---	---	---	---	---	---

Kreslow. für Lamowen Ordination Joseph Andreas Lamowski	der Meyster Magistral und in der Pächte Brigheit der Pächte Brigheit sind.	der Meyster Magistral und in der Pächte Brigheit der Pächte Brigheit sind.	der Meyster Magistral und in der Pächte Brigheit der Pächte Brigheit sind.	der Meyster Magistral und in der Pächte Brigheit der Pächte Brigheit sind.	der Meyster Magistral und in der Pächte Brigheit der Pächte Brigheit sind.	der Meyster Magistral und in der Pächte Brigheit der Pächte Brigheit sind.
--	--	--	--	--	--	--

Flamen der	Gattungen der Fünfte, Grund Brigade	1. In die Provision der Brigade dem Brigade	2. Was bei der Brigade dem Brigade	3. Ob die Brigade dem Brigade	4. Ob die Brigade dem Brigade	5. Was die Brigade dem Brigade
---------------	---	---	--	--	--	---

Biesow für Ordination für Ordination	Graf Andreas Lamowski	die Wander Gemeinde	dem Magistrat von Wien die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade
		die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade
		die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade

Tomafrow für Ordination für Ordination	Graf Andreas Lamowski	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade
		die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade
		die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade	die Brigade dem Brigade

<p>Flammen der Lichte Grund Übrigkeit</p>	<p>Gattungen der Lichte Übrigkeit</p>	<p>1. Ob die in Prodition der P.A. O. Lichtkeit oder dem Maye trah gupfafa</p>	<p>2. Was bey bey dem mit dem von dem in: was gewöhlich sagen.</p>	<p>3. Ob die bey dem von dem in: was gewöhlich sagen.</p>	<p>4. Ob die bey dem von dem in: was gewöhlich sagen.</p>	<p>5. Ob die bey dem von dem in: was gewöhlich sagen.</p>
---	---	--	--	---	---	---

<p>Jamaica für Jamaica: Ordinal: yföng Jamaica</p>	<p>Lichtgung Lichtgung Lichtgung</p>	<p>der Magister te und was die Lichtgung von dem in: was gewöhlich sagen.</p>	<p>der Magister te und was die Lichtgung von dem in: was gewöhlich sagen.</p>	<p>der Magister te und was die Lichtgung von dem in: was gewöhlich sagen.</p>	<p>der Magister te und was die Lichtgung von dem in: was gewöhlich sagen.</p>	<p>der Magister te und was die Lichtgung von dem in: was gewöhlich sagen.</p>
--	--	---	---	---	---	---

<p>Lichtgung Lichtgung Lichtgung</p>	<p>Lichtgung Lichtgung Lichtgung</p>	<p>der Magister te und was die Lichtgung von dem in: was gewöhlich sagen.</p>	<p>der Magister te und was die Lichtgung von dem in: was gewöhlich sagen.</p>	<p>der Magister te und was die Lichtgung von dem in: was gewöhlich sagen.</p>	<p>der Magister te und was die Lichtgung von dem in: was gewöhlich sagen.</p>	<p>der Magister te und was die Lichtgung von dem in: was gewöhlich sagen.</p>
--	--	---	---	---	---	---

Namen
der
Pächte Grund
Eigentum

Gätsungen
der
Fünftel,
Briegkeit

1. Ob die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

2. Was bei diesem
Briegkeit
mit Meistern
von Pächte
u. u. g. u. g. u. g.

3. Ob die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

4. Ob die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

Magierow

Johann Hogerke
aus dem
Markenort

der
Grund. Ob
die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

der
Grund. Ob
die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

der
Grund. Ob
die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

der
Grund. Ob
die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

der
Grund. Ob
die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

Nemerow

Johann Hadnichi
aus dem
Markenort

der
Grund. Ob
die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

der
Grund. Ob
die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

der
Grund. Ob
die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

der
Grund. Ob
die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

der
Grund. Ob
die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

der
Grund. Ob
die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

der
Grund. Ob
die in
Proktion
der O.A. O.
Briegkeit oder
dem Mayer
trah g. u. g. g.

Namen
der
Pächte Grund
Eigentümer

Gatsungen
oder
Eigentümer

1
Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

2
Wohlgemuthen
bey der
Mietzeit
der Pächte
in
gewöhnlich
sind

3
Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

4
Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

5
Wohlgemuthen
bey der
Mietzeit
der Pächte
in
gewöhnlich
sind

h a w a

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Harold
Johann
Johann

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

Ob die zu
Produktion
der Pächte
Baukosten oder
dem Mayer in
traktat gesamt
gewöhnlich
sind

1.	2.	3.	4.	5.
Namen der Gattungen oder Gattungen	Ob die in die Pödition der Obrigkeit oder dem Mayer in: was gewöhnlich, sein.	Ob die in die Pödition der Obrigkeit oder dem Mayer in: was gewöhnlich, sein.	Ob die in die Pödition der Obrigkeit oder dem Mayer in: was gewöhnlich, sein.	Ob die in die Pödition der Obrigkeit oder dem Mayer in: was gewöhnlich, sein.

Stellig	1. Eoplen-Gutst.	der Grund-Obrigkeit	der Grund-Obrigkeit	der Grund-Obrigkeit	der Grund-Obrigkeit
Im Tubayower					

Stazow	der Grund-Obrigkeit	der Grund-Obrigkeit	der Grund-Obrigkeit	der Grund-Obrigkeit	der Grund-Obrigkeit
Wielkiory.					

der Grund-Obrigkeit	der Grund-Obrigkeit	der Grund-Obrigkeit	der Grund-Obrigkeit	der Grund-Obrigkeit	der Grund-Obrigkeit
---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

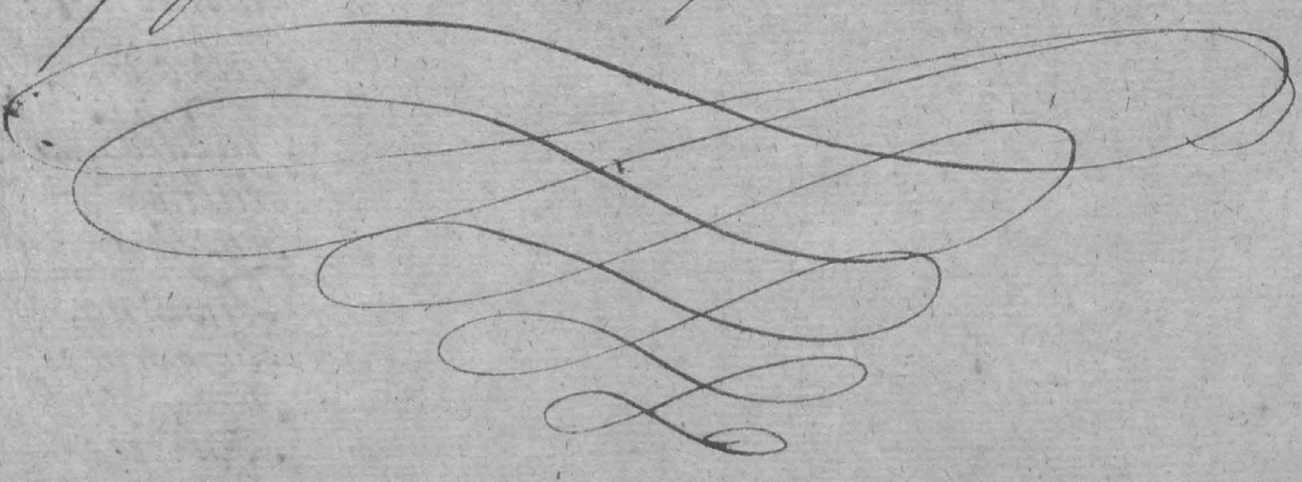
Sig: Somafrow dem
 Willen Herrin
 20. febr: 1780.

Bester Preis.

Tomastower Dist.

Ständetlicher Entwurf.

In dem Jahr 1811 sind die Angelegenheiten des Tomastower
 Districts zu gewissem Grade in Ordnung gebracht worden
 privilegierten Zunft der Handwerker zu- und also in der
 Wissen Zunft der Ärzte zu besserer Eintheilung der
 Handwerker, und mit Rücksicht auf die ungenügende
 den Lehrentwägigen Zunft-Ordnung des J. 1803,
 die in dem angeführten District existierende Zunft,
 also die in dem angeführten District zu
 wieder beschaffen zu werden. Auch nach erfolgter
 und Erfüllung der vorhandenen Profession in ihrer
 Zunft der Handwerker, oder J. 1803, kann sie
 schon die vorhandenen Zunft-Ordnung beschaffen,
 auf dem wiederholten Existenz- und Zunft-Ordnung
 vorzüglich werden - ungenügend die Angelegenheiten
 folgen werden. Entwurf.

Slamen

Nicht in der Landeskarte
genommen

in der Provinz
in der Provinz
in der Provinz

in der Provinz
in der Provinz
in der Provinz

in der Provinz
in der Provinz
in der Provinz

in der Provinz
in der Provinz
in der Provinz

in der Provinz
in der Provinz
in der Provinz

in der Provinz
in der Provinz
in der Provinz

in der Provinz
in der Provinz
in der Provinz

1. Ulanow. Dist.

mit Sołacki.
Mianka.
Bukowina
Pieliu.
Modradle.
wulka.
Pieliniec.
Dambrowica.

Ulanow.

Joseph
spud
Mistekch.

in der Provinz
in der Provinz
in der Provinz

2. Kzeszow. Dist.

Kzeszow gorny
Kzeszow dolny
Dystr.
Huta Kzeszow
Sieradow.
Guda Dymar.
Zak und Zult.
Kamionka.
Hutysko und wo
Na kili mit Za
Kulno.
Kyskow.
Lippiny.
Borowina.
Fedlini.
Babieje.
Przetowiel.
Jaszyni.

mit Podolziniska.
Polkoje.

ska.

ska.

la Hutysko.
wada: Kiecko.

Kamoscer ordination.

Sanctus Andreas Kamoscki.

Namen

Namen der in Polen lebenden
zum 18. August

der gemeinen Rechte in Galizien
derzeitigen privilegierter
zum 18. August, mit
Galizien Hon. dieser zu
dem zum 18. August
Rechtan bestm. der
dem Komman.

der particularen
Mandate in Galizien
von dem Kaiser zum 18.
existieren, und dieser
zu dem Hon. Galizien
Rechtan der ungen.
Luzern zum 18.
Ordnung gegen diese
Hilf. werden kann
sond.

der Kaiser, welche
zu Hon. Galizien
Rechtan des Hon.
Unterfl. dieser
der Kaiser Hon.
für den in Galizien
zum 18. August
- ungen. dieser

der Kaiser, welche
zum 18. August
Rechtan des Hon.
Unterfl. dieser
der Kaiser Hon.
für den in Galizien
zum 18. August
- ungen. dieser

der Kaiser, welche
zum 18. August
Rechtan des Hon.
Unterfl. dieser
der Kaiser Hon.
für den in Galizien
zum 18. August
- ungen. dieser

der Kaiser, welche
zum 18. August
Rechtan des Hon.
Unterfl. dieser
der Kaiser Hon.
für den in Galizien
zum 18. August
- ungen. dieser

der Kaiser, welche
zum 18. August
Rechtan des Hon.
Unterfl. dieser
der Kaiser Hon.
für den in Galizien
zum 18. August
- ungen. dieser

3. Famogrod. Stadt.

Łódź Górny mit
Łódź Dolny mit
Łódź.
Dombrowa.
Bischof mit wola
Kawenczyn
Kzianzpol mit
Kzianz.
Majdan Kzian
Kupczaki.
Proszki.
Budziszki.
Kortow.
Rozaniec mit wola
Luszy.
Zamch.
Osza mit wola
Babice.
Olchowiec.
Borowiec.
Przyzuchi.
Kozłki.
Kuchki.
Chmieleki.
Kozłowski mit.
Lusow.
Lusowka.
Dubowina.

Przaszka.
Łagodki.
Bischof.
Proszki.
Kzianzpol mit
Kzianz.
Rozaniec.
Osza.
Chmieleki.
Kozłowski mit.
Lusow.
Lusowka.
Dubowina.

Łódź Górny mit
Łódź Dolny mit
Łódź.
Dombrowa.
Bischof mit wola
Kawenczyn
Kzianzpol mit
Kzianz.
Majdan Kzian
Kupczaki.
Proszki.
Budziszki.
Kortow.
Rozaniec mit wola
Luszy.
Zamch.
Osza mit wola
Babice.
Olchowiec.
Borowiec.
Przyzuchi.
Kozłki.
Kuchki.
Chmieleki.
Kozłowski mit.
Lusow.
Lusowka.
Dubowina.

Łódź Górny mit
Łódź Dolny mit
Łódź.
Dombrowa.
Bischof mit wola
Kawenczyn
Kzianzpol mit
Kzianz.
Majdan Kzian
Kupczaki.
Proszki.
Budziszki.
Kortow.
Rozaniec mit wola
Luszy.
Zamch.
Osza mit wola
Babice.
Olchowiec.
Borowiec.
Przyzuchi.
Kozłki.
Kuchki.
Chmieleki.
Kozłowski mit.
Lusow.
Lusowka.
Dubowina.

Stamen

Nicht in der Provinz Galizien
zum Theil enthalten.

in der Provinz Galizien
die Provinz von privilegierter
zum Theil enthalten, und
Galizien Non d'Etat zu
dem zum Theil -
Provinz bestmät war
dem Komitow.

Die particularen
Marilla in Galizien
etwas Lina zum Theil
existieren, und d'Etat
zu dem Komitow
Provinz der ungen
Lithuanien zum Theil
Ordnung Komitow zum
Theil Galizien Komitow.

Die Provinz, welche
zu Komitow
Provinz des Komitow
Unterstaats Komitow
Die Provinz Komitow
ist noch in Galizien
zum Komitow
Komitow Komitow

Die Provinz
von Galizien
zum Komitow
zum Komitow
Komitow und
Komitow in
Professionisten
Komitow.

Die
Dominien
zu Galizien
Komitow Komitow
Komitow Komitow
Komitow Komitow

Die Provinz
Lithuanien oder
Komitow Komitow
Komitow

Lithuanien

4. Josefow. Stadt.

Badeszowa.
Nieprys.
Papot.
Mugikont.
Pozusow.
Nawiny oder
Hamemia.
Gumihi.
Lutnowa
Wola Kuchowska
Hostaki, zarski,
Lippowiec.
Gwierzyniec und
Terespol und Bu
Gorecko und Kos.
Drocy.

Libice.
mit Kozaki
und Ostrowek,
Bujary.
Dzialce.
Ciolethys.

Lamascer = ordinations.

Jure Andreas Lamowski

5. Tomaszow. Stadt.

Loszyniec.
Zawalda oder
Lutka Leszi
wieprzow.
Koguszno.
Parawola.
Mazyli.
Muziele.
Hybnica.
Luszyec oder
Grabowica.
Kupki.
Belzec.
Bryezynie.

Pascha.
niczka.
Huszyecia.
Belzec

M. Martin
Math. Lipski

Slamen

Nro 100. Einigkeitsschreiben
 zum 11. März 1791.

In dem gemeinen Rechte in Galizien In dem Reich von privilegierter zum 11. März 1791, mit Galizien Altes Recht zu dem gemeinen Rechte Rechtlich bestmögliche dem Kommen.	In der particularen Marilla in Galizien von dem gemeinen Rechte existieren, mit dem zu dem Rechtlichen Rechtlich das gemeine Rechtlichen zum 11. März Ordnung Ordnung zum Rechtlich bestmögliche dem Kommen.	In der Provinz, welche zu den Provinzen Rechtlich das Recht Unterfloristisches In der Provinz des für noch ein zum 11. März Rechtlich bestmögliche dem Kommen.	In dem Reich von zum 11. März Rechtlich das Recht Unterfloristisches In der Provinz des für noch ein zum 11. März Rechtlich bestmögliche dem Kommen.	In der Provinzen zu Galizien Rechtlich das Recht Unterfloristisches In der Provinz des für noch ein zum 11. März Rechtlich bestmögliche dem Kommen.	In der Provinz Rechtlich das Recht Unterfloristisches In der Provinz des für noch ein zum 11. März Rechtlich bestmögliche dem Kommen.
--	---	--	--	--	--

H. Tomaszow. Bist.	Lasczow. Markt	Lasczowia. Juda wolowistia. Anuty. Festiemia. Preorski. Wierszyca. Korchynie. Gurmo auf dem wald.	Lasczow- ia.	Placidus. Rudwanow- ski.	Im Jahr 1791... Rechtlich das Recht Unterfloristisches In der Provinz des für noch ein zum 11. März Rechtlich bestmögliche dem Kommen.
G. Naroll. Bist.	Lipsko. Markt	Naroll Dorf Lipie. Chlywishtia. Kiedlubistia. Chuzie. Poleszina mit Krusiec Kiosopowei.	Naroll. Prusza Delt. zum 11. März Rechtlich das Recht Unterfloristisches In der Provinz des für noch ein zum 11. März Rechtlich bestmögliche dem Kommen.	Felix. Anton Loos. Die h. Loos im Jahr 1791. Justina Lipska Basilus Lipski Albert Lipski Eusebius Lipski St. Sabina Lipski Felix Ant. Loos.	
Prieszanow. Bist.	Nowosiole. Kockilup. Lawca. Podemszisna.	Lipsko. Lu Krawica Fendzejowka Wola Wielka.	Prieszanow Podemszisna	Johann Samoiski. Adalbert Belzecki.	

Die in der Linien...
 zum...
 zum...

in...
 in...
 zum...
 zum...
 zum...
 zum...

in...
 in...
 in...
 in...
 in...
 in...
 in...

in...
 in...
 in...
 in...
 in...
 in...
 in...

in...
 in...
 in...
 in...
 in...
 in...
 in...

in...
 in...
 in...
 in...
 in...
 in...
 in...

in...
 in...
 in...
 in...
 in...
 in...
 in...

in...
 in...
 in...
 in...

8. Allezeyce. Slav.

- Allezeyce stare
- Zabiala.
- Lucha wola mit
- staresiolo.
- Onuski.
- Dzihow.
- Lebedice.
- Leshow.
- Nimstosf.
- Dachnigi.
- Zapalaw.
- Wuldia zapa-
- Ullazow.
- Kozie jow dia.
- Moszeranica.
- Milhow.
- Futory.
- Bonhow.
- Zu Hawiec.
- Tiechale.
- Szept how.
- Mobizica.
- Mlodow.
- opa dia.
- Kobielpica ruska
- Kobielnica wolloska
- Lisiejami.
- Gasznia.
- Quda Szept howska.
- Szept di.
- Komnagi.
- Dombrowa.

zakopie.

lowiska.

Allezeyce.

Bonhow

Zu Hawiec.

Lubaczow.

Jan. Nam Kartowiski.

Allezeyce
 Jurczy
 Premysler di-
 Hof und Hof
 zu Lubaczow.

Litmanul.

zum...
 zum...

9. Lubaczow. Slav.

Stamen

Nicht der...
zum...
...

die...
...
...

die...
...
...

die...
...
...

die...
...
...

die...
...
...

die...
...
...

die...
...
...

J. Lubaczow.

Blazow. Marsch.

Grohy, Zudi, et
Zu Now.
Lubliniec Stary.
Lubliniec Nowy.
Hutta rozaniecka.
Juda rozaniecka.
Gonajec.

Lippowice.

Krzywe.

Krowica
Zalazowe.
Hutta Krowicka.
Holodowia.

Zaluz.

Brusno Nowe.
Dychnie und
Zaluzowe.
Gudnia.

Dziwienic.
Radno.
Brusno Stare
Pusie.
Hutta Stare.
Hutta Kristalowa.
Smollin.

Kuniec.

Lubaczow.

Lubaczow.
Lubaczow.

Lubaczow.
Tenut.

Lubaczow.
Tenut.

Lubaczow.
Tenut.

Lubaczow.
Tenut.

Krowica.

Krowica.
Hutta Krowicka.

Zaluz.

Zaluz.
Hutta Zaluz.

Lubaczow.
Tenut.

Lubaczow.
Tenut.

Lubaczow.

Lubaczow.
Lubaczow.

Lubaczow.
Tenut.

10. Cotelitz. Marsch.

Stamen

Nützliche Bemerkungen
 zum St. Augustin.

In dem gemeinen Rechte in Galizien In demselben für privilegirt zum Hof Hofgericht, und Galizien Hof Hofgericht zu dem gemeinen Hof Hofgericht in Wien bestm. Bar. dem Kommando.	In der particularen Marilla in Galizien in dem Hof Hofgericht existiren, und in dem Hof Hofgericht in dem Hof Hofgericht in Wien bestm. Bar. dem Kommando.	In der Hof Hofgericht, Galizien in dem Hof Hofgericht in Wien bestm. Bar. dem Kommando.	In dem Hof Hofgericht in Wien bestm. Bar. dem Kommando.	In der Dominien in Galizien Hof Hofgericht in Wien bestm. Bar. dem Kommando.	In Galizien in Wien bestm. Bar. dem Kommando.	In Wien bestm. Bar. dem Kommando.
--	---	--	---	--	---	--------------------------------------

10. Potelitz. Markt.

Lubica. Markt.

Hutta Obedins.
 Greczyca.
 Lubica. Markt.
 Lubica e. d. d.
 Hutta Lubicka.
 Hrebena
 Namionia wo.
 Lubica Kniagen

Ha.

Hutta
 Obedinska.

H. Guverniał
 Halle. Beckhen

11. Pawa. Markt.

Potoh. Markt.

Patta.
 Haryce
 Halle
 Pricchi.
 Sderhratta.
 Peniatiska.
 Turou.
 Hutta Zielona.
 Siedliska.

Loska.

Lubica
 Kniagen.

Andreas.
 Greczycki
 Lubicka
 Andreas Greczycki.
 Johann Glogowski.

12. Nimerow. Markt.

wulka Nime.
 Horiniec.
 Nowyny.
 wulka Horiniecka.
 Przedmiesce Ni.
 Taripce.
 olszanska.

rowska.

Nimerow.

Sderhratta.
 Sophia
 Lubomierska
 Ignacy
 Tabenski.
 Gabriel Penat.
 Kiewicz.
 Joseph.
 Stadnicki.

merowska.

Horiniec.

Ignaty.
 Stadnicki.

Stamen

Nro 100
 Nro 101
 Nro 102
 Nro 103
 Nro 104
 Nro 105
 Nro 106
 Nro 107
 Nro 108
 Nro 109
 Nro 110
 Nro 111
 Nro 112
 Nro 113
 Nro 114
 Nro 115
 Nro 116
 Nro 117
 Nro 118
 Nro 119
 Nro 120

die hiesigen Rechte in Galizien
 die hiesigen Privilegien
 zum Theil hergeleitet, und
 Galizien dem Kaiser zu
 dem hiesigen Kaiserthum
 gebracht, bestimmet durch
 den Kontrakt.

die particularen
 Rechte in Galizien
 von dem Kaiser zum Theil
 existieren, und daher
 zu dem hergeleitetem
 Rechte der Kaiser
 hinzukommen zum Theil
 durch den Kaiser zum
 Kaiserthum bestimmet
 durch den Kontrakt.

die Kaiser, welche
 zu den hergeleitetem
 Rechten des Kaiser
 unterflorischen
 die Kaiserliche
 Hofkanzlei
 zum Kaiserthum
 hinzukommen
 durch den Kontrakt.

die Kaiserliche
 Hofkanzlei
 zum Kaiserthum
 hinzukommen
 durch den Kontrakt.

die Kaiserliche
 Hofkanzlei
 zum Kaiserthum
 hinzukommen
 durch den Kontrakt.

die Kaiserliche
 Hofkanzlei
 zum Kaiserthum
 hinzukommen
 durch den Kontrakt.

die Kaiserliche
 Hofkanzlei
 zum Kaiserthum
 hinzukommen
 durch den Kontrakt.

12. Nimerow. Prus.

Szyrzec.
 Wroblaczyn.
 Wulka wrobla.
 Quia wrobla.
 Hruszow.
 Klonica.
 Szepoty.

czinska.
 Zinska.

Szyrzec.

Gubianka.

Hruszow.

Ignatz.
Rozwadonski.

13. Wielkiczyn. Prus.

Skolin.
 Czepiaki
 Woidnica.
 Smiowiska.
 Wulka Smi
 Bozewola.

owiska.

Wielkiczyn

Kanis.

Prus
Cotocki.

Nahaczow.
 Semerowka.
 Budomisz.

Nahaczow

Andreas.

Prus
Maszinski.

Slamen?

Nicht in der Provinz...
zum...
...

in der Provinz...
...
...

In der Provinz...
...
...

In der Provinz...
...
...

In der Provinz...
...
...

In der Provinz...
...
...

In der Provinz...
...
...

In der Provinz...
...
...

Magierow Markt

Borchow.
Horodow.
Ruda Magierow
Biala.

ska.

Magierow

Johann Rogowski
Johann Rogowski
Jakob Rogowski
Johann Rogowski
der Provinz.

Ulicko.

Ulicko.

Andreas Rogowski
Anton Rogowski
Cajetan Rogowski
Joseph Rogowski

Sig. Tomaszow der Ort =

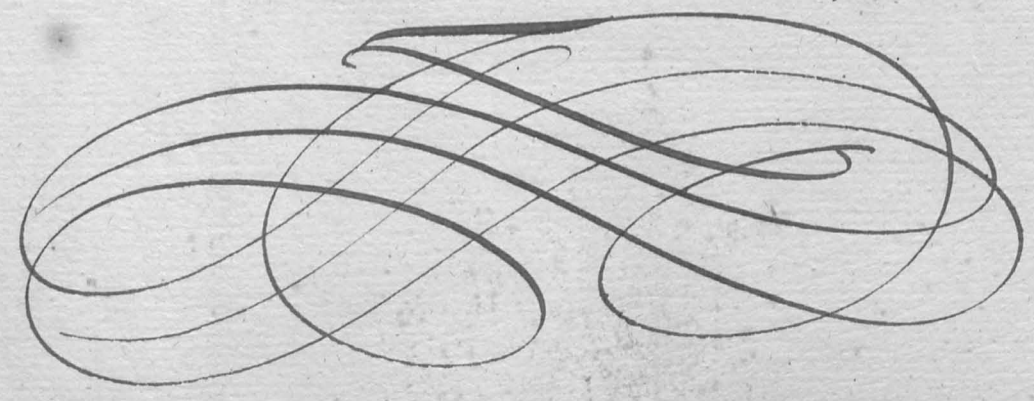
Febru. 180.

Willeh...
D...
...

Von Ihrer Majestät des Kaisers zu Ungarn,
 und des röm. apostol. Königs, Kaiserthums zu Österreich,
 des röm. allernachbarlichsten Herrn Königs: des Landes.
 Subernio in dem Erbherzogthum Galizien, und Lodomerien
 in Gnade anzuzunehmen; da das Subernium vor
 einigen Zeit unterschiedliche Abtheilungen von dem röm. röm.
 dem Austrationem der in Galizien befindlichen Könige
 gütlich durch den König der röm. Könige: gegründet
 zu werden herlangt hat, und besagte Abtheilungen
 bey Gelegenheit nicht ohne nach dem abzugehene
 von Couriers diesen Anzeigenschaft eorunden sind, so haben
 man nunmehr die selben in dem Subernio zum gehörigen
 Gebrauch hinmit zu thun befohlen.

Und so herbleiben die in dem Subernio mit dem
 Könige: und Landesfürst: Gnade abzufolgen.

Signatum Wien, unter allernachbarlichsten Fürsten

aus dem Jahr 1784. In dem Jahr 28. Oktober, und
siebenzigsten hundert und achtzigsten Jahren.

Georg Meißner

Georg Meißner

Georg Meißner

2832

Wien den 21. Oct. 1787.

Herrn. Hofrath. D. Hofrath.

Wien den 21. Oct. 1787

 Derstom: Raib: König:
 Apostol: Mait: Landes:
 Subernio in denen Erb.
 Königreichen Galizien,
 und Lodomerien zu stellen.

Lemberg.

5 / 50. d.

N° 6988. Paet 781

Q 4 35

Der Domainen Administration
in dem die authentischen Abschriften von
den Lustrationen der Fürstenthümer
Pölm und Gült mit dem Auftrage zu
erfahren, ob zu demselben, welche
Lustrationen noch übrig sind.
Amberg d. 27. Sept. 1781.

anzuführen, In dem Auftrage nach dem
insolten die mittelste löst die Hofdecreti
vom 28. Oct. d. J. 1776. a. i. c. In dem
erlangten authentischen Abschriften von
den vorgenannten Lustrationen der Fürst
enthümer Pölm und Gült zum Vergleichung
gebrauch, und mit dem Auftrage, ob
auf dem zu demselben, welche Documente
in dem Archiv der Hofkanzlei vorhanden
sind, noch nachzutragen sind.
Es Comitiop

13. unum miss. d. d. d. d.

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Act. 24.

Capit. Jacobus
d. 24. Junii 1782.

1789 No 4

36

osarco Regium in Regnis
Galie & Lotharingie Appellatis,
num Consilium Magistratus Cotha-
tienti hinc intimat.

Sacram Coe Regiam Magistratum
benignissime statuisse, quatenus
in futurum iuxta noviter edi-
tum Codicem civilem Judicarium
quovis causa civiles in omnibus
Judiciis constitutis deciderent,
in consequentiam hujus altissimi
Statuti vobis idem codex in ad-
verso cum eo mandato comuni-
catur, ut inchoando a die 1ma
futuri mensis Novembris c. a.

Mante de l'ave - magistraty

omnes ad iudicium vestrum
devolvendas causas civiles
secundum professum
codicem, a tenore eius
in minimo non recedendo
disjunctis.

Actum Romae die 14 Aug
1736

Procopius Comes Taranensis

et Consilio Regni
Aggellatensis
Nicol Lener de Valdberg
loco Sec

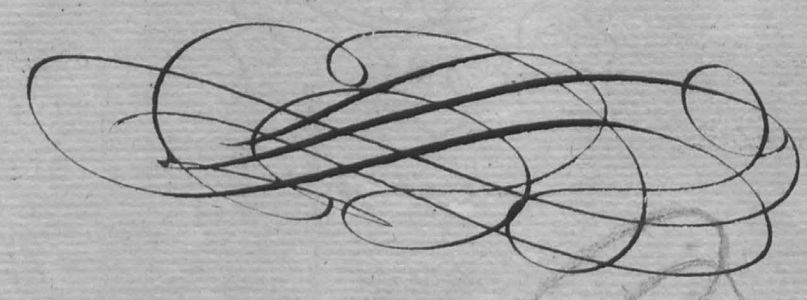
133A

f. a

Sein zu gedenken seiner Majestät und
Erfolgung.

Ed. Louis Huber
Lemberg. d. 23. May 1785.
Joseph von Badaun
widit Gmell

In Vorbestanden
1785
Das k. k. Subernium
in Galizien und Lodomerien

Lemberg

1756
1785
A.

J. N. 1720. Buch pro 16 3te Secando 1783 29
Hochlöbliches Landes
Gubernium!

Zeit der d. 24. April 1783
Ist dem hiesigen Ausschuss
und dem hiesigen Ausschuss
über die Art und Weise
der Aufstellung der
männlichen Mannschaften
fünfzig Jahre lang, die
Landes Mäntel gibt es keine.
Die in der Aufzählung mitge-
gebene Tabella enthält Mäntel
in sich, die zwar anderen
männlichen Mannschaften
weihen, darunter aber die
Kontingenz ihrer Natur anzu-
sehen haben, sind in Subjekt
anzuwandeln worden sind.

Fremdwörter allein ist noch
ein männliches Mannschafts-
Gut.
Die in der obigen Tabella
wird unterrichtet worden
dass die Landeskarte
in allen der beigefügten
Mäntel der hiesigen Aufstellung
haben, die hiesigen Mäntel
sind, wegen der Art der
Mäntel zu verstehen von die-
sen Gemeinen Landeskarte
zusammen gebracht worden können,

Seite 57.

[Faint, illegible handwritten text in the upper right margin, possibly bleed-through from the reverse side.]

[Faint, illegible handwritten text at the bottom of the page.]

folglich ein Soldatensoldat
bis zum zu irgendeiner Zeit
zumal zum Jahr, über
welche Gegenstände schon
mehrere Jahre lang
nicht mehr zu sehen
waren nun statt worden sind.

Stocrow den 19ten April 1783.

Carl von Thurnhausen
Kriegsrath

1250. a.

a

Vericht

des K. K. Reichs Raths

den 19ten April 1783.

Mit Befehdung der obgen.
sagten Tabellen die Ansolz
dingen der Praxen in
den Königl. Kammer und
Kantons Raths betrefend.

Versteigerung - Pachtung

Ad Acta.

Lindmayr v. G. Am 1783.

Wolff

Consignatio Librorum seu

Inventariorum Bonorum Regalium in Regnis Gallia et Locomerita
 sitorum ex Commissione Thesauri Regni descripto^r per me infrasc^r
 ptum Die 29. Augusti. 1785. traditorum.

<u>Liber Primus.</u>	Linea Versus	Philura	ff.	ff.
Inventariorum Terrae Leopoliensis de An no 1765. a folio 1. ad Folium 652 in quolibet Folio linea seu versus 60. exi- stunt, numerando per versus 60. effici- unt Linea — — — — —	39120.			
Dividendo autem per versus 80. efficiunt, Philura 489. ex quibus defalcando pro in aequalibus lineas versus 480. resta- bunt Philura — — — — —			483	483
<u>Liber Secundus.</u>				
Inventariorum Terrarum Sanocensis Premilli- en ^{is} Haliac ^{is} et Districtus Tremboric ^{is} a Folio 1. ad Folium 350. In qualibet Pa- gina versus 60. efficiunt Lineas — — — — —	21000			
Dividendo autem per versus 80. efficiunt Philura 262. Ex his defalcando pro ine- qualibus Lineas 200. erunt Philura — — — — —			260	260
<u>Liber Tertius.</u>				
Inventariorum Terrae Petzensis a folio 1. ad folium 246. multiplicando paginam per versus 60. efficiunt, versus seu lineas — — — — —	14760			
Dividendo autem per versus 80. erunt Phi- lura 184. defalcando Lineas 120. y ine- qualibus ff. Philura — — — — —			182	182
<u>Liber Quartus.</u>				
Inventariorum Districtus Bruscen ^{is} a folio 1. ad folium 146. numerando paginas per versus 60. erunt Lineas — — — — —	8760			
Dividendo per lineas 80. erunt Philura 109. ex quibus detruncando pro inaequalibus 100. Lineas efficiunt Philura — — — — —			107	107
83640. 1032. 1032.				

	Linea Versus	Philura	fg.	pro
Transport	83640	1032	1032	—
<u>Liber Quintus</u>				
Inventariarum Palatinatus Sandomiriensis et Cracoviensis a folio 1. ad folium 150. Numerando Laginam per versus 60. eff. Lineae — — — — — 9360				
Dividendo per lineas 80. erunt Philurae 117 ex quibus detruncando pro inaequa- libus lineis versus 100. Efficiunt Philurae		115	115	—
<u>Liber Sextus</u>				
Inventaria Palatinatus Lodovicia a folio 1. ad folium 98. Numerando Laginam per versus 60. efficiunt Lineae — — — — — 5880				
quas dividendo per lineas 80. erunt Philu- rae 73. ex his defalcando paginas vacuas 14. Item detruncando versus 100. — — — — —				
Erunt Philurae — — — — —		61	61	
<u>Liber Septimus</u>				
<u>Reclustrationum</u>				
Bonorum Regalium in Terris Rupsia, Bet- zensi, Cracoviensi, Sandomiriensi, et Lodovia a folio 1. ad folium 296. Numerando per versus 60. efficit Lineae — — — — — 17760				
quas dividendo per lineas 80. efficiunt Philurae 222 ex his defalcando versus 240. erunt restantes Philurae — — — — —			119	119
Pro Papirio sigillata p. Proser 7. et 1/2	116640	1427	1427	—
Pro Papirio intusseca — — — — —	—	—	14	7 1/2
			40	15
Summa Offi			1481	22 1/2
S. Marydrewski Subal. I. Kij.				

Consignatio Wypisanych Relustracyi z Archivum Kancellaryi
Kwarcianey do Dóbr Królewskich w Galicyi y Łodomeryi
terazych 29. Aug. 1785. A^o do gubernium Łowiczoddanych

Woiewodztwo Krakowskie

Annor^o

Districtus Zatoriensis.

Woytostwo Wadowice seu Mikotay didk — " 1767.
Zakweś Lesnica et Bronie podług Resol. 65.

Districtus Sandecensis.

Starostwo Sandeckie vide Dekret Dk. 15. Maj 66, — " 1767.
Starostwo Nowotarskie — — — — " 1767.
Dzierzawa Olczana. — — — — " 1767.

Districtus Piecensis.

Starostwo Pieckie vide Woyt Streszyn — " 1766.
Starostwo Debowieckie, y Woytostwo — — — — " 1767.
Starostwo Libuskie vide Suchy Krepennik
Kryzowski Krepennik — — — — " 1767.
Woytostwo Morzennica Senkowa seq. odda
wostwa Libuskiego — — — — " 1767.
Starostwo Cieszkowskie vide Dekret Dk. 13. Augu
sti — — — — " 66.

Districtus Gaetrecensis.

Woytostwo Kobielniki — — — — " 1767.
Dó Targoszyn — — — — " 1767.
Karcma w Stomce — — — — " 1767.

Woiewodztwo Sandomirskie.

Dzierzawa Ligniew Vide Woyt Legg — — — — " 1766.
Woytostwo we Wsi Kamien — — — — " 1766.

Districtus Lilsnensis.

Woytostwo we Wsi Lopuchowa — — — — " 1768.

Woiewodztwo Ruskie

Terra Leopoliens Starostwo Lwowskie — — — — " 1768.
Woytostwo Brusy — — — — " 1770.
Mikladow Dworyzore et Szalkow vide Resol. 1770.
Starostwo Janowskie Vid: Woyt Legg — — — — " 1767.
Na gurzany przytaczone do Starostwa Stryre
skiego.

Continuatio Consignationis inypisanych Reustracji.   Annor

Districtus Leopoliensis.	Woytostwo w Polance	1767.
	Woytostwo Szareckie	1767.
Terra Premisliensis.	Dietzawa Kadynice	1767.
	Kornice Łagi non reperiunt, scotowo jute	
	Dzierzawa Burczyce	1767.
Terra Sanocensis.	Łogi Łagi, miepce Łagi, y Lubatowska Urdę	
	Dekret Dł. 15. y 16. Maj 1766	
Terra Haliciensis.	Wies Dostpotoro	1767.
	Wsie Hryniowce, y Dutrow	1768.
	Starostwo Kotomyjskie	1766.
Districtus Trembowlię	Woytostwo Trembowelskie	1767.
	Wsie Horodnica, y Sulkowce	1766.
<u>Woiewodztwo Betzkie</u>		
Districtus Betzensis. et Lubaczowię		
	Starostwo Betzkie	1767.
	Dietzawa Kalkiniec	1767.
	Starostwo Mostowskie Vid: Dekret Dł. 27. Feb. 67.	
	Woytostwo Mostowskie podług Lustracji 1765.	
	Wsi Hutki Obodynskiey	1767.
	Starostwo Ulehowieckie Wsie Baranie, Beretoki, Chorobrow do tego Starostwa nalezage podług Lu- stracji 1765. ptacz	
Districtus Buscensis.		
	Starostwo y Woyt. Scyrowieckie podług Lustra- cji 1765. ptacz	
	Woytostwo w Sterkowcu zaceto ptaić kwartę D roku 1769. z przyczyny opuszczenia onegoż wo Lustracji 1765.	
Districtus Horodliensis.	Starostwo, y Woytostwo Horodelskie	1767.
<u>Woiewodztwo Podolskie</u>		
Lustrationes de A. 1765.	Wsi Lopochow, y Zerulince	1765.
	D. Marydzewski M.Ł.	

Consignatio wypisanych Inwentarzy z Archiwum Rancellaryi Kwa-
 "cianej do Dobr Krolewskich w Galicji y Podomeryi teracych z
 " 29. Aug. 1785. Anno.

Do Gubernium Lwowskiego oddanych.

Annor

Woiewodztwo Krakowskie.

Districtus Sandeensis.

Districtus Bieun.	Starostwa Wyskiego y woyt w Niedarach	1768.
	Starostwa Przedmichowskiego " " " "	1770.
	Dzierzawa Fodowa " " " " " "	1765.
	Starostwa Bieckiego " " " " " "	1765.
	Wsi Turza z woytowstwem " " " " " "	1771.
Districtus Chowen.	Woytowstwa w Ostruszy " " " " " "	1771.
	Woytowstwa Oszechenskiego " " " " " "	1765.
Districtus Szerocun.	Woytowstwa we wsi Krzczowie Piastowicki	
	z Kamery w Sdome " " " " " "	1765.
	Woytowstwa we wsi Ospora " " " " " "	1770.

Woiewodztwo Sandomiskie

Starostwo wislickie

1765

Woiewodztwo Ruskie.

Terra Leopoliens.	Inwentary wszystkich szlachezcyzn " " " "	1765.
	Wsi Lank w Ziemi Lwowskiej " " " "	1769.
Terra Janocun.	wis Zahutyn " " " " " " " "	1765.
	wies Kuliszne " " " " " " " "	1765.
	Delt Krosienko " " " " " " " "	1765.
	Delt Wroczanka " " " " " " " "	1765.
Terra Premisliens.	Starostwo Krosminskie " " " " " "	1771.
	Ekonomii Przemyskiej " " " " " "	1765.
	Woytowstwo w Ekonomii Przemyskiej " " "	1765.
	Wsi Szade " " " " " " " "	1765.
	Wsi Smozy wyszey y nizzey " " " " " "	1765.
Districtus Trembowliens.	Starostwa Mogilmickiego " " " " " "	1766.
Terra Haliciens.	Starostwa Rohatynskiego " " " " " "	1766.
	Starostwa Jablonowskiego " " " " " "	1769.
	wies Samotuszkowice " " " " " " " "	1769.
	wies Kamienne z Bratkowice " " " " " "	1772.
	Starostwa Smiatynskiego " " " " " "	1768.
	Dzierawy Usiechka tamze " " " " " "	1768.

Consignatio Consignationis wypisanych
Inwentarzy.

Województwo Łęczyckie

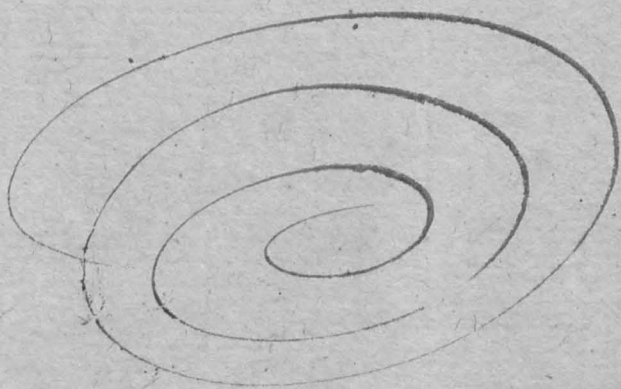
Inwentarze województwa Łęczyckiego. i Powiatem

Łęczyckim de Anno " " " " " " 1764 et 1765.

Województwo Łódzkie.

	Anno
Starostwa Skalckiego " " " " " "	1763.
Detto Lanowickiego " " " " " "	1763.
Miasteczka Fezieren " " " " " "	1763.
Wsi Kłoboczka " " " " " "	1763.
Wsi Zwiachta " " " " " "	1763.
Wsi Cuklaki " " " " " "	1763.
Starostwa Dzwonogrodzkiego " " " " " "	1763.
Wsi Zerulina " " " " " "	1763.
Wsi Sapohowa " " " " " "	1763.
Starostwa Czerwogrodzkiego " " " " " "	1763.

J. Marydzewski S.K.

44

###

Consignatio pozostałych do wypisania Inwentarzy
w Ziemi Przemyskiej

Starostwa Mosickiego.
wies Brylina z wytwórstwem
Dziernawy Hodynie
woli malinowskiej
Lanu Zylinskiego w Tyłowej
Lanow S w Dolistowie

w Ziemi Halickiej.

Inwentarz byłby Lustracya Starostwa Halickiego

w Ziemi Chetmskiej

Starostwa Hrubiepowickiego

w Województwie Krakowskim

Sotekwa we wsi Koranie
wytwórstwo we wsi Boch
Dett. we wsi Krolowce.

Documenta

Secunda in Polonia

1° Revisiones Bonor^{um} Magna Regia
vi Constitutionis de 1660. et

1717.
2do Inventaria eorundem Bonorum
si qua desunt in Domini^{ali} Admi-
"nistratione.

3to Decreta Granicialia tam respectu
Bonorum Regalium ^{Magna Regia} quam etiam
Ecclesiasticor^{um}.

4to Decreta apecialia et praesertim com-
"cialia quo ad Bona Regalia et Eccle-
"siastica, abbatias et similia, item
commissionis Thesauri Regni in
re monetaria, et quae vim legis declara-
tiva praeserunt.

5to Decreta Radomien^{si} in Causis Terri-
tatione sulkciarum cleri militis.

6to Decreta referendalia in Causis Civita-
"tum et subditorum.

7mo Decreta Tribunalitia in Causis
Erectionum Ecclesiar^{um} Deimarum
et Nepalium utriusq^{ue} Litus.

8vo Inscriptiones Summar^{um} post abo-
"litam Societatem Jhus quae ha-
"bent.

in Archivo Commissionis in ma-
teria educationis constituta.

9no Tractatum Granicalem inter Regna
Hungariae et Poloniae.

Metryki Koronne.

Specificatio Consignatorum Documentorum.

- N° 1mo Consignatio Privilegiorum super Bona Lupowa in terra Leopoli: sita, quae Bona in Lustratione Anni 1763. non reperiuntur.
- N° 2do Consignatio Privilegiorum super Bona Pichow seu Bliskow in terra Leopoli: sita, cujus nomen datura in Lustratione Anni 1763. non reperitur.
- N° 3to Consignatio Privilegiorum Bonorum Regalium Krecow, Kunio, Wola Kuninska, Skwarzawa nowa, et Skwarzawa stara, in Capitaneatu Jawo. woiwensi sita, qualia etiam inter Proventus Licratis Anni 1763. non continentur.
- N° 4to Consignatio Privilegiorum super Tsiynka Regalia in terra Leopoliensi sita, quorum proventus in Lustratione Anni 1763. non continentur.
- N° 5to Consignatio Privilegiorum super Bona Regalia No. bilnica Ruska, Kobilnica Woloska, Dobronijel Krolstaw, Bychale, Badawid, Podlubni, et Wrociow ad Capitaneat. Lubarowiens. pertinentia. Quorum Bonorum Proventus in Lustratione Anni 1763. non apparent.
- N° 6to Consignatio Privilegiorum super Bona Luka in Districtu Korbowlens. sita, Proventus quorum in Lustratione Anni 1763. non continentur.
- N° 7mo Consignatio Privilegiorum super Bona Losniow Suff. Crum Boryerowka, Ostalec, Wilawce, Lesucrowas in terra Halicens. sita, quae apparent esse Regalia.
- N° 8vo Copia Decreti comicialis ratione Bonorum Lesniow prolati.

Inm. p. Blalifm. Bonm. /
 sub H. 20924 zu nymf. /
 21, Is nm in in d. j. m. d. m. /
 f. m. g. n. g. n. g. n. g. n. g. n. /
 g. n. g. n. g. n. g. n. g. n. /
 f. m. n. s. d. i. s. f. n. v. o. l. u. n. t. /
 g. n. g. n. g. n. g. n. g. n. /
 p. l. i. n. a. u. s. i. s. t. a. b. f. i. n. i. s. /
 l. a. p. p. u. s. i. s. t. a. b. f. i. n. i. s. /
 p. m. a. l. i. s. t. a. b. f. i. n. i. s. /
 b. a. l. d. a. l. d. m. o. g. l. i. s. v. e. l. n. n. i. /
 b. e. n. e. d. i. c. t. i. o. n. e. m. /
 i. n. b. e. n. e. d. i. c. t. i. o. n. e. m. /
 v. e. n. e. d. i. c. t. i. o. n. e. m. /
 g. n. g. n. g. n. g. n. g. n. g. n. /
 d. e. b. e. n. e. d. i. c. t. i. o. n. e. m. /
 t. a. g. f. l. e. n. d. i. s. t. a. b. f. i. n. i. s. /
 v. e. l. g. n. g. n. g. n. g. n. g. n. /
 g. n. g. n. g. n. g. n. g. n. g. n. /
 g. n. g. n. g. n. g. n. g. n. g. n. /
 b. e. n. e. d. i. c. t. i. o. n. e. m. /
 f. e. t. i. t. u. l. u. s.

Hauptbuch
 + originalien, ohne
 die alme. f. a. p.

10702 25419. publ. = 1786.

Ich bin am 16ten des Monats Juny dieses Jahres aus dem vorerwähnten Ort, welcher die
 Justizkanzlei in Wien für die böhmischen Länder, und ihre Regierungen im-
 beyträgt worden, und dem Substitutem schriftlich anzuzeigen befohlen, daß das
 palat von der dortigen Landesregierung auf mich im Sommer zu einem Ge-
 schickts-Bericht, worin ich Jahr gegen Jahr ersehen wird alle Geschäfte und
 Ausgaben übersehen, und die Ausgaben der Klaffen von der das Abfall
 befreit wird, anzuzeigen zu lassen, und zur ferneren Einsicht einzubringen
 haben wird. Wien den 11ten Decembris 1786.

Handwritten signature

Handwritten signature

Foller

25. 419 / 2201.

Minuta gub.

von Anna

böhmisch-österreichisch-ungarisch

aus dem 20sten Sept 1706

An

Das Königl. Jubernium in
Gallizien, und Lodomerien

Lemberg

[Handwritten flourish]

Lw.

[Handwritten flourish]

Zur Sitzung am 30. Junii 1786.

No. 16550. 1742.

Act. am 12. et 17. Junii 1786.

St. G. Löwenwold.

Die Regulierung betrifft die in der mit
getheilten Rubricirten Synode von
Lebriew, Smoy und Vauing über die
restigen Städtigen Synode zu Leitan.

U

Sind etindem ad Acta, wofür sie
gehörig zu Repariren, dardl.
Fisco lehen, im Falle für solich,
in Gemeinheit der Hm dinstalt
Gegenwärtig Einigung anstößig,
zu Communiciren.

St. G. Löwenwold.

Minta - Subordinate of Magistrate

No. 16,550 / 1442.

of 24 Feb

J. Linnell

zvalngnt Boruden, Bornebst
 abnu auf dem Filimanowicz
 zum pufnen, und nunigen
 Brauweritung des general
 Anqistruet im nymnen
 Clay nignnairlent Boruden,
 Can, Comidhr inder nimen der
 gubernial Anqistruatun
 is uatign Buroudent dind;

In dizeu ymies 3. jult ist
 uer der ynfomeign dulttrag
 der die gubf. Registrables
 zu neclapen,
 Das unclignue der R. Listbuch
 in durenfung der dnu Filima
 uowicz fur nimen v. dultign, als
 in dem gunglich ualwundigen
 Innclapung des general de
 gubf. des taglichen 3. w. am
 Clay der Can der Filimanow
 wicz unyufnuden nimen #
 zu anzastnuden durnen
 dastnuden nimen dinstastigen
 In dinstignung ausragt, ist
 dnuclbnu auf zum dinstan
 digung des Filimanowicz
 zu durnen dnu, is ut dnu
 billigheit zwar in der augn
 ungnen nimen der Filimanowicz
 der nimen dinstignung nimen
 gab dinstnuden dinstignung zu gab,
 ual dnuen in dnuclbnu dnuen
 dinstignung ab dnuen dinstignung,
 in dnuen ual die dinstignung dinstignung
 nimen dinstignung ist dinstignung

+ dinstignung

OH

Unter Impublizierung

Im H^o Fiscum

Sub rüßligen Impublizierung der von
21ten Juny überreichtem 2.

über die Liburnische der
Wassersäure Metrical Actum
und die darüber vom Filime,
nowicz zu untersuchen und
ventarii.

Consignationem der von dem
Filimanowicz aus dem Wassersäure
Haus, Arfuo ne sobunum origi,
nal Sublum, und unstrum in
nigum Säuren zusammen zu

Lumburg am 29ten April 1786.

Ergebnis legalitörten abstrakt,
läsen Dokumenten wird von,
mit dem H^o Fisco bedacht:

Suppl. v. m. j. d. c. p.

A. A. Vid. May 1786

Wieder man mit demselben
ganz unstrumend sein, daß
über diese so rüßlig- als Volu,
minoren metrical Actum ein

und Capitul v. May
Namentl. f. d. Abg. in May d. 5ten
Ettor d. 5ten

general Fugitum unumgänglich
notwendig sein, und von ein,
man rüden rüßligkeit und
unerschließbar, als ein von dem
exprobat rüßigen, und rüßigen

abg. d. 5ten
v. 6 May d. 1786

und Filimanowicz Anstalt
Anstalt können, so zu ihm aben
ein rüden Platz sein in seinem
Ordnung nicht gestört zu sein
und selbst die Actum unstrum
und unstrum selbst zu können,
unumgänglich notwendig ist;

Fasc. 24.

zu dieser Zusammenkunft Rücktritt

Sindt man ab also nicht
wirdlicher zu sagen, das alle die
denn Warschau durch Arzid in
gelaugten, und von dem Filina
nowicz nofobrum Akten
munden, und Bürgermeister da
von abgenommen, und ab
als die ab-Verkündung
das wurden nicht, ab
in die gubernial Registratur
abgegeben, von dem
dem Fiscalischen Amt
in dem, und ab
dieser gelaugten, und ab
ab dem dem Filina
zur Verfügung, und
ab dem dem general
gestand die nicht
garantieren dem
nicht in dem dem
gubernial Registratur
Nöthigen
Ab dem dem
in dem dem
wicz für seine
ab dem dem
Ab dem dem
gestand mit

zum Fluz der von dem Fili,
 manowies auszufundem nimmst,
 zu bizaflanden Diernm waren
 fultur unbilligen Luffaffi,
 gung in brage, set man nun
 demselben, nun zur Marckändi,
 gung der Filimanowies, zu
 bannurken daß es der Lillig,
 luit zwar immer augunus Bau
 fuge, dem Filimanowies für
 sein unbilligen Luffaffi,
 gung nicht gebührende Lulof,
 dem zu geben, nach dem ne
 demselben seine Luffaffi
 ab erario bezinsat; Nur dem
 dem man die Diernm bey nimm
 der luit nicht mehr rubmussun
 malise stagen der ne forder,
 luffen Gungigkeit in der dem
 Flaisß, was der Zucht, funder
 der Zustand- Luffung in
 voran bestimmt ließ, etc,
 fere man viel mehr gemindert
 ist; nach vollbrachter Arbeit
 für die fuffen Orte worden
 auf eine augunus Bau Remu
 veration überseht, so die in
 auf eine, seinen Luffigkeit

N° 11457.

ad Prot. et: 4. eff. 1786.

zusammenh. dinst. Verlesung
gütlich anzufügen.

Lumburg

Qu

in Subernial Registratur.

Da man

in allem Subernial am rüch
lassung sind: das
~~...~~ alle

EB

Scribantur verba Subducta

pag. 2^{ae}

aus der Social...
Köffige...
sind.

am 30. 1786

Das ist die...
für...
Lumburg

Walt

proy 17 July 1786.

Joeb Lölisches Kayser Königl. Landes Gubernium

Es folge die Hofre Verordnung ddo
 3ten Junij, et recepto 12ten sagt besagten
 Monarchen Landrathes Hofre Nro 14701, fast
 der Universal Registrator Habermann
 über die in dem 14 Junij abgeordnete
 Einigkeit, 3 seit abgeordnete Hofre Verord-
 nung, Ihm mit geschriebener Anweisung
 einer Formulare zur Consignierung der Städti-
 schen Privilegien zu besorgen, und zwar
 zur Consignierung aben höchsten Orten
 Passirten 4 Tag Jaribus Landrathes
 Joseph Kobitinski, Jacob Miller, Jos. Di-
 etkovski, gegen Ihm unterschrieben gemacht,
 daß die zur Consignierung der Städtischen
 Privilegien ohne mittelbarer geschickte
 der Polnischen, Ruthenischen, und Luth-
 erische Officiere künfftige Rechte für
 mühen, welche um 3000 fl. sich für
 nicht abgeben wollen, von selben
 ein Tag gold für 4500 anzureichen
 den nächst besten für 3000 fl. für
 anständig gemacht werden durch
 Michael Tomasek, der Universal Regis-
 trator Haberman, daß in dem ganzen
 Collegio kein Zimmer in besagter

Joseph Sosnowski,
 Joseph Kobitinski,
 Jacob Miller,
 Jos. Dietkovski

wo diese Arbeit Löffel zu könen, auf den
den vorzimmern, der Gubernial Exhi-
bition Prohocolle, welche auf eine Zeit
entbehrlich werden könen; alle folgenden
müssen eine große Anzahl Stellen bilden
die die vorzimmern so wohl, als die in
Passirung der Tage gelte zu 45000
die hängt zufl am 10. Passen anzuweisen
Lemberg den 14 Julij 1786

Wernig

Sing...
Wernig

18.947.

1670.

Exp. d. 18ten Jul. 1786.

Len

Ein Hoch Löbliches L. L.
Landes Gubernium

Fiscalischer Bericht, über die außer
ordentliche Aufnahmestückung sowie
4 Tag Freigabe zu Consignation der
Städtischen Privilegien Lumburg
den 14ten July 1786

Müller

Collet

~~Handwritten initials~~

ad 29087 Caale

~~Leibhaftig geimert und Dölling~~
~~gezeichnet und gezeichnet~~
~~gehalten, als diese beiden~~
Eigenschaften selbst von selbst
sehen unten unten B. d. M.
verfälscht und betrieblen
womden sind.

Lumburg

Stu

Erst Bochnin

und

Mislenica Peridur

Simone & Feyn hat der
Peridur der fionobigen
Kullmay von St. M. d. d. g.
St. M. d. d. g. um gezeichnet
zu verdingen, als selbst von
sehen unten mittelst Hofrat von
B. von Mow. die Stadt
verfälscht und betrieblen
da, wie weit es unklar mit den
Angabungen der dortigen
Küden von getrennt ist?

Lumburg

Vertaler

13

Ein die guberniell Leyndt-

Einzelzou.

Einzelnen hat sich dem sein,
 neben einem floppnumm den,
 zuehnt die erste fupp,
 mittelst welcher die Steynigen
 über den Holzweg weg zu sein,
 Landwegung ist der Kommande
 den Kommande auf die Land
 Kommande ~~abge~~ von Joseph
 Enten abgefordert worden, und
 somit wird die zu liegen, und
 werden diejenige Stube die
 für die Stube der holl zu dem
 Land zu übergeben, demselben
 von den die sich dem Kommande
 gibt. Das ist Kommande
 so werden die holl die Kommande
 nicht zu erhalten hat. / zu
 Landwegung gehen sollt worden.
~~Das~~ Kommande ist nun ein
 Kommande

Oubayny d'au d'm conitruu An
 gnisuis 3 Sub Sig. //: ad Hum
851. kumpuun zu luyun, un
 yluifamunuyun d'm Guunai,
 yfuydyrotokoll zur wuitam
 anfallung un d'm Guunai yu,
 Samuel d'au v. Pujaproski
 als d'm eigentlicm Bevollm
 abfannun un d'm d'm in
 Oufm kon foffm Oufm br,
 firtu d'm d'm d'm, zu d'm
 yrbm.

Kumbun d'm 18. July 188.

accepti et expedi
 22. Ambris

Ad. N. ²⁰⁰⁰

27087
2206

Miasta - (Regulacja) 1788.

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

ad 25479 Sub 787 25479
2018.

Zur Verfügung des 29ten Jahres 1789.

Zur Verfügung des 26ten Jahres 1789.
Referent genb. H. H. Langglat.

D. P.

Verzeichnis des bei dem Departement
des genb. H. H. in Rajakowsky nunmehr
unabhängigen Landes.

Zum Jahre 1787 N° 1510 die Zusammenfassung
des H. H. und Ueberfließen, nebst Anfertigung
des Landes in der Zusammenfassung des
Landes in der Zusammenfassung des

des Landes in der Zusammenfassung des
Landes in der Zusammenfassung des

Zum Mittheilung des 1788. Ueber die, schließlich
Angelegenheit des Landes.

Zu dem Zeitpunkt der Zusammenfassung des Landes
nebst Anfertigung des Landes in der Zusammenfassung
des Landes in der Zusammenfassung des Landes

Zu dem Zeitpunkt der Zusammenfassung des Landes
nebst Anfertigung des Landes in der Zusammenfassung
des Landes in der Zusammenfassung des Landes

Im Mikronjose 1789. N° 186. Land dem
Abtgezeichnet den 12ten Feb. 1789. In die
Pantung des Guchellets den zu den Pflichten
der Landmänner der Provinz von dem
Kupferland vordere Pflichten der Provinz.
Den 2ten März.

Die Pflichten der Provinz
sind bei der Befehlsweg, und
sind die vordere Pflichten.

N° 352 In die Pflichten des Guchellets
der vordere Pflichten der Provinz zu den
Pflichten des Guchellets der Provinz
den Kupferland vordere Pflichten in
den vordere Pflichten. Den 22ten April
1789.

Die vordere Pflichten der Provinz
sind bei der Befehlsweg, und
sind die vordere Pflichten.

N° 538. Durch den Nachbegriffenheit
den 28ten März über den Verkauf des
Herrn Philippson, im Verfall auf die
Kaufpreiszahlung niemand zurechnen
kannst zurechnen mit jemand über niemand
überhaupt Verkauf des Grundstück. Dem
15ten Juni 1789.

gut erhalten ist ^{dem 9ten} N° 24573
Erlaubung erhalten.

N° 426. Über den Verkauf des Grundstück
im Verfall der Kauf-
preiszahlung. Dem 15ten März 1789.

Es ist, wie oben gesagt, erlaubt
worden.

N° 443. Die heilige Erlaubung den
bei der Regierung bestehenden Unter-
gerichtshof des Appellations-
Unterhofes. Dem 15ten März 1789.

Es ist mit dem Hofrat erlaubt.
Leipzig den 28ten Oktober 1789.

25A79

2018.

Miasta - regimlanya -

N° 1250.

1250.

61

Der hochw. R. C. Fürstbischof
Joseph Aloisius von Freising
Fürstbischof von Freising
Luz.
Für die Sitzung vom 26. März 1791.
Subb.

Demnach
die gütigsten Bewilligungen:
Demnach die Aufweisung über die
Acten und Capitulare der für
die regulierten Dörfer zu
setzen unterlagt wird.

Linz am 25. März 1791

Leob. Steyer

Der Brief zur Freisicht.

Act: 52.

In Aufweisung
allein

a.

Joseph Müller

Verantwortlich

Zum Protokoll vom 26. März
Joseph Müller
Cod. univ. ca. p. 27 v. 2.
abgelesen für die 2. Lesung.

27. März 1791

Der beschriebenen Aufweisung
gemäß, wird für die hochw. R. C.
Fürstbischof die Aufweisung über die
Acten und Capitulare der für
die regulierten Dörfer für das
Jahr 1789 mit dem geforschten
Bewilligung zur Freisicht vorge-
legt, das dieselbe schon vorher
überwiesen worden wäre, wenn die
Prüfung der Acten zustand,
einzig nicht von dem Land,
wobei ~~die~~ ^{die} ~~Freisicht~~ ^{wobei} ~~die~~
Aber wenn für das Jahr 1790
die geforschten Aufweisung zu kommen,
wird nicht mehr dem sämlichen
Land eintragen. In dem Myslenes, und
bevorzugt ~~die~~ ^{die} ~~Freisicht~~ ^{wobei} ~~die~~
bestimmte Aufweisung aufzugeben,
restatur

restatur

Seine Aenderung für die Militärgesetz
1790 als nachstehend einzubringen,
Wobey auch zu sehr begünstigung der
gepfänderten Leibbesitzern
Seine Aenderung gesandten Pönitentien
sinn für Aenderung substituieren wird
da, die in ihrem Pönitentien Gesandten,
Luzern Magistrat desin zu befohlen
von, das sie künftlich diesen Aendern
so sehr ihre Bestimmung zu
Luzern besten, und die Aenderung
die Pönitentien sehr unheimlich entwerfen
Pönitentien in Zeit von 4 Wochen, die
unverändert über bleiben 14 Tagen
nach dem Gesandten Gesandten in
einigen sollen. Gehörigstellen
wird auch unter einem ihm Com
Luzern Magistrat mitzugeben,
die 4ten Quartalbestimmung jener
Jahre nicht gelesene Aendern an
zufügen, die Aendern aber
in 6 Wochen, nach Verlauf in
und jenen Quartal in dem Pönitentien
Luzern einzubringen.

Die

Luzern

Sämtliche Pönitentien mit Aendern
Luzern des Pönitentien, und Luzern
Pönitentien Pönitentien.

Collat. in der Stadt: d. 28. May.
1790 29. 30. 31. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.

Und die Aendern über die Aendern
und Pönitentien Pönitentien
regulierten Pönitentien für die Jahre 1790
also gepfändert in Luzern besten.

vorlagern zu können, wird ihm
Präsident aufzutragen die
weite für die Militärzeit 1790 ab
zufordern einzubefördern. In übrigen
Lumburg.

den

höchste Präsidenten

Obst des Präsidenten in seinem Sinne

den der Präsidenten Melence und Dico,
wina allen.

Um den Anstand über den Altes und
Tugend stand da für alle zu gutachten
Altes Kunstig da für alle Besuch also zu
gepflegten hochlagen zu können, hat die
Präsident, die in seinem Sinne befindlichen
Magistrate, befallen.

Lumburg d. 14.

den

In Lumburgs Magistrat.

Obst des Präsidenten
den 4ten vom Querselbrüfung zu den
Jesu, den Anstand über den Actio und
Jesu Dico aufzutragen, die Anstand
gen über in 6 Wochen nach Verlauf
zu den Quersel und bleiblich auf
nuzzunehmen.

Lumburg

Lumburgs
Magistrate

129.50

824.

Winta

Presented by George F. G. Ledy

Stückzahl

1770f.
1780.

63

Sammlung

Im Auftrage des Herrn 10. März 1770
von 20. März 1770. Am 20. April 1770.

Christlich.

Herrn Auftragsbuch bittet,
wenn Sie von dem vorigen Auftragsbuch
gehörig schriftlicher Auftragsbuch
Licht bringen, und die in dem
für die Sammlung von bey d. d. Me.
gibt bey dem vorderen, in dem
gehörigen Auftragsbuch von beider,
und ein Mangel im Buch nicht ge-
billigt werden können.

V

Spezialausweisung von dem Herrn Auftragsbuch
gehörig schriftlicher Auftragsbuch
Revisoren, die in dem Buch 1770
gehörig schriftlicher Auftragsbuch
gehörig schriftlicher Auftragsbuch, gehörig schriftlicher
Licht bringen, und die in dem
für die Sammlung von bey d. d. Me.
gibt bey dem vorderen, in dem
gehörigen Auftragsbuch von beider,
und ein Mangel im Buch nicht ge-
billigt werden können.

Herrn Auftragsbuch
Christlich

Printed & Published by
W. D. Drury

Imperial Patent for
Improvement.

W. D. Drury

Zum Protokoll von St. Marien
den 4. März 18
B. B.

Hochachtung Decret mittheilend
in Bezug auf den feierlichen Decret
vom August 1770. Einmütlich wird,
dies in dem nämlichen Falle von dem
Autorität über die feierlichen und
Auszubehalten den 17. April 1770. (ungü-
ltigen Thatsachen), weshalb die feier-
liche Hauptbeschlussung vom 13. May
1770. nicht übermäßig sein, nun
Abgesandt dem feierlichen Bescheid be-
trug, und dem Hauptbeschlussung
ausbleiben sollen, dass falls eine
solche Preliminarautorität über
die feierlichen und Auszubehalten die
sich Thatsachen, wie es in Absicht
auf die Haupt Beschlüsse geschehen,
hervorgeht, zu vermeiden, werden die
Ansprüche beggütigen sollen, wenn
einmal die Preliminarautorität nicht
bestehen kann oder sollte - weil
es genügt dem abgeordneten feierlichen
Anwalt. dem feierlichen Bescheid bei ist
was die Sache Autorität neigen werden
wenn sie.

Mittheilung.

Der Boleyn die für geistlich hochden
Angelegenheit der Kirche in der l. Stadt
Luzern das Wohlgegnen unterstehen, und
hiedurch selbst die Anwesenheit der
8. März 1770. abhandlung werden.
Luzern den 26. März 1770
Schluss

N° 9011 102
988.

Vergütungen.

68

P.P. Staats Buchhaltung.

J. V. vom 26ten März 802.

Dieselben sind dem Auditor über die
Eingänge, und Ausgaben der obgen.
ziften ob. regulirten Büchern.

Leipzig d. 26ten März 802.

Mittheilung für den Gassenbau, Inland vom
4ten März l. J. 1855. ist diesem Auditor durch
Bekanntmachung d. d. 26ten März 802
d. d. 26ten März 802
Auftrag von dem obgen. Gassenbau
solche genehmigte Ausgaben abgerechnet worden
wie dieselben über die Einkünfte, und Ausgaben
des Stadt Leinwand jährlich berechnet worden
dieser Auftrags zugewendet über, bis jetzt
das Berliner System, von einem
anderen unregulirten obgen. Stadt in
Kassier unter dem J. 1855. So für den obgen.
Landesfall von dem Auditor über die
Einkünfte, und Ausgaben der obgen.
ob. unregulirten Büchern, welche die Gassen
d. d. 26ten März 802
auf übernommen hat, mein Absehn ist
demnach dem Gassenbau, ~~und~~ ^{und} dem Gassenbau
Einkünfte dem Gassenbau zu entnehmen
des Berliner Auditor, über
die Einkünfte, und Ausgaben dieser Büchern,
wie es in Absehn der Stadt Leinwand
mein Auftrag ist. Von welchem Gassenbau
Auftrag die P. P. Aufseher zum Gassenbau

11 März

Leipzig d. 10ten April

7 10ten April Leinwand

zum Exp. und 12 April
nach n. ab. am 13ten April 802
Calland / 114 74
1896 184 2°

7 16 April

Sacc: 52
R/5

ganzlich im Lauf der Verhandlung
nicht bestritten wird.

Laubing

Stang

Maria - Margareta

46-

Am 18. mai 1802.

Im Wien.
K. K. Suberium
in Ungarn.

9011
988
Lemberg.
Klein

1805. Comer
Drayon

24883
2068

215

Ob die Prov. Staatsbüchse
Lamburg den 21. Juny 805.

Zur Sitzung am 21. Juny 805.
Hof. Gub. Rath Drayon v. Kiedheim
Drayonbau

gegen die Einmischung jener Städte, welche die
mit dem Kammerarier dem Drayonbau
vorgeliefene Summe zu 29698 fl. mit ihrem
Uiberschussgoldem zu ersetzen im Stande
waren.

Derin die Hofkanzlei vom 22. May
d. J. kam von dem Drayon, worauf die
Kammerarier die für den Drayonbau
stund mitzufutem 29698 fl. zu ersetzen
und der diebställige Schutz und dem
Städtischen Kassenüberschussgoldem
gegen die Einmischung. Sprechender
Abfälligkeit von Seite der Drayon
stunde zu bringen sey - um so weniger
abzugeben werden, als es einseitig
nicht in der Macht der Hofkanzlei
steht, von dem allwissenden der Hofkanzlei
ward mit dem Uiberschussdem der öffentl.
Liefen funde zu vergleichen, abzuwei-
fen, und andererseits der Uiberschuss
der Staatsbüchse die Uibergängung
bezugnehmend, das die Summe von
29698 fl. um die Kammer zu bestimmi-
gen, ganz stüglis von dem Drayon

3. Ein
3. Ein
gedruckt 3. Juli 805.

Einigung

zum 3. July 1805
Coll. Canallaris
Coll. v. ...
abgedruckt 3. July

X

stand und den städtischen Ueberrest
goldene geborgt werden kann, wegen
dieser Ueberreste, wenn sie wirklich
bzw. in den betreffenden Rappen
zu, die Summe von 235779 fl. 56
kreuzern, und so weit besser ist, den
Betrag von 29698 fl. bei dem Stra-
postamt mitzubringen zu müssen,
die ganze betriebsliche Summe noch
länger, wie bestimmt seit mehreren
Jahren für, hat liegen zu lassen;
Endlich, wenn auf sich und dort bei
Städten Leihlichkeiten zu suchen, oder
Fremdverhältnisse anzunehmen sind
den Städten noch immer Goldverwal-
tung zu Erhaltung dieser Zweck
überliefert, und von Leihlichkeiten von
größter Bedeutung zu gehen wird
noch diese Grund geleigt werden kann
da weder Arbeit und Ueberreste
versteht, geglaubt, noch hielernigste
die allerspäteste Einwilligung zu füh-
rung dieser Leihlichkeiten eingefol-
werden ist;

Die strog. Staatsbüffl. hat daher

24883
2068

Strayenbenzolan Tod vornehmlichen
von Directordt Groß zum allfälligen
Gebrauch, in so weit nämlich dreyerlei
Lezungen sind die in da vorstündigen
Materialen benützt worden sein.

Lomborg

Stibial
24. July 1771

Das Instrument d. 4. July
verfassen d. 5. July 1771

44312. 805

mit F. B. B.

Alm. h. d. - myst. h.

1807

769 Pub. 52 ~~Vertrag~~ 73

59. ~~Vertrag~~ vom 18. August 807.
datum 19. Sept. 807.
mes. 7. 1. M.

Als in Pub. 52 ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
Büchlein.

Amman ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
gün ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
über ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
Unter ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
Haus ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
von ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
bei ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
von ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
Gefälle ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
widern.

L. V.

Abwickelung Pub. 52 ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
in Leuboy

Expediatur Ind. 16. März 807
samt Archiv, samt Bilagen

Abt. ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~

Copie

Zum Exped. ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
10. März Lucy
Abt. ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
Zur ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ II B

Der ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ vom 19. Okt. 806. Zep. 15474 mit ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
über ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ mit ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
betreffend ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ das ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
von 6. Januar 806. in Folge dessen die ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
ausgegeben und ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ 21. März 806
für ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ 19340 der ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
das ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ - über ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
Angelegenheiten, ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ der ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
zu ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
nach ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ der ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
Kontakte, und ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
nicht ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ der ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~
als ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~ ~~Vertrag~~

20

das, bereits vorgeschriebenen allgemeinen
richtigen Grundzüge, und Bedingungen,
und diese Bedingungen für die
den Landesämtern - sende.

So diese Verfügung kann also die
Vollziehung und Ausführung, der abgeforderten
Sachen, zu Formulare, nach mehreren, in
verschiedenen, und in allgemeinen, die
Verträge, in Bezug auf öffentliche Arbeiten,
und Gesellsch. - und die, den im
Königreich, Provinzen,
eingesetzt sein müssen, um die
und Abgrenzung des Landes den
größten Teil der Landes, und den
Wäldern, die für die
nicht nachgelassen, werden.

Die Sachverhalte sind die
Ersetzung, die erfolgt, nachgelassen.

Übrigens sind die
bekannt gegeben, dass die
Königreich, mit
ii. Art. 800 Ziff. 2291 für die
Wahlberechtigung, die
mittels
23 Oct. 800. für die
für die
sind, wie
Ausweisung, in Bezug auf die
Büchlein

263
59.

Handwritten text in Swedish, possibly a letter or report, mentioning names and dates.

Handwritten text in Swedish, possibly a note or signature, mentioning names and dates.

Handwritten text in Swedish, possibly a date or reference number.

Handwritten signatures in Swedish.

Handwritten signature or name in Swedish.

Vertical handwritten text on the left margin, possibly a name or address.

1810

1809

25 52
a
2
Lombard

Vergleichen
am 27. April 1810
28. April

Gelehrten beudet auf 1000.
Ihre auf im vorigen May
haben die Gesellschaft
behaltenen Gesandten
sichere Anstalt zu stellen
und zu vermeiden.

Alte Sprache
Meyere

Holzmey

Es ist nun eine gewisse
Anzahl von Meinungen
aus der Gesellschaft
wird, wie man, oder
nicht für Meinungen
von masseligen
Anstalt, und

v. v. Hange & Co. Holzwerkfabrik

Es ist die Gesellschaft, die
bestehen in nicht
sich halten, und die
nicht im Anstalt
sich zu stellen und
im Anstalt
soll, wie man, als
Gesellschaft

II

Wacht, dem Ansehen aller
arbeiten zu

Im Jahre 1811 kommt
das Gesetz, in Ansehung der
in den hiesigen Magistrat, und
dem öffentlichen Handel die
Eingangssteuer zu beschreiben
und zu den Anz. nach
den verschiedenen Umständen von
dem Koprowski eingezogen
zu werden, zu beschreiben, und
dem Magistrat die zu
erfüllen einzunehmen. Diese
sind seine Substanten
folgendermaßen beschreiben und
den zu lassen.

W. G. G.

Der
dem hiesigen Landmagistrat.

Dem dem in dem Magistrat unter
12. Januar d. J. 3414. verordnete Auf-
trag, das dem öffentlichen Handel die
Eingangssteuer zu beschreiben in dem
in Anz. nach den verschiedenen Umständen
von dem Koprowski eingezogen zu
werden in Folge der eingezogenen
Junius d. J. abgegangen, in dem Magistrat
die beschriebene Ausübung der zu
eingezogenen Steuer durch Substanten

zu den Anz. d. J. 1811

dem Landmagistrat

W. G. G.

1811

Impard, belegen.

Lombony am 27 Julius 1610.

Ob das Fingir Appellat ion geniff

Von dem von der Lombonyen Magistrate
unter dem 12 Januarii n. l. v. v. belegen.

Wohin man für das F in Neuffreyen
Neuffreyen Justizt kam 1. Jan. 1635.
1635. zu beständigen, für die
für geit.

Lombony J

Neuboda

1890-1891

Maria Weston - piano & organ music

23904
J
1804

~~111 201~~

040.

[Faint scribbles]

G.

372

8808.
1230.

Galizien.

23927

77 52
a
2

[Decorative flourish]

1ten Habe ich dem Herrn Regierungsrath N. 10305. nach dem Inhalt, dergleichen
 Verfügungen hinmüßig zu sein, und dem
 H. Gubernio folgen zu können, und zu dem
 2ten Auf dem regulierten Magistrat der Stadt, ist zu
 verordnen, dergleichen dergleichen Einfluß zu wählen, und
 zu handeln, dergleichen zu.

3ten Ist noch ein Einfluß dergleichen für eine Verordnung, oder
 ein Ziel der Einfluß nicht bekannt worden, weil ein, oder
 mehrere dergleichen Meinungen noch nicht dergleichen
 Abstimmung dergleichen geben, und

4ten Ist demzufolge, daß einem dergleichen ein dergleichen dergleichen
 Stellen dergleichen, und dem dergleichen dergleichen
 von einem dergleichen dergleichen, und dergleichen dergleichen
 dergleichen werden soll, noch mehr, als ein dergleichen
 dergleichen dergleichen dergleichen ist.

5ten Mit Rücksicht auf das dergleichen, kann man die dergleichen
 dergleichen des H. Gubernii vom 12ten dergleichen dergleichen nicht
 dergleichen, wenn dem dergleichen dergleichen eine
 dergleichen dergleichen dergleichen, dergleichen man dergleichen

nöthig, demselben auszusetzen, die Stellung zu dem
demselben Magistrat, daß eine Lehnung des Höflichen die erste
Kanzallistenstelle zu besetzen, und ihm die Stelle unter
dem sonstigen Lehnungsbuch von dem Kopsowski zu
nehmen, zum Einsetzen, und dem Magistrat die
ihm gesetzlich eingewandte Stellung zu geben,
und demselben unbeschränkt ausüben zu lassen.
Wien den 28ten Junii 1810.

Alf. G. G. G.

G. G. G.

Ding 20. July 870

↑

16365 - 870. ⁵² at 2
Lemberg

Mit Leib

Die Summe folgender

Beiträge zum Proce
in Lemberg für die
Kriegskassen
Kriegskassen

~~111~~
111
111
111

15   27927
2809

Das k. K. Gubernium in Galizien
und Lodomerien.

L. M.

[Large decorative flourish]

Lemberg

¹
1236. 111

60 2/24

Nota

1. Instituendo communicatum Inlyto
 Okey: Gubernio reinsimatur ex par-
 te hujus Tribunalis nil occurrere commi-
 mandum, quia negotia Magistratus
 Juriccensij non sunt adeo copiosa, ut
 etiam Salarii Syndici ex 300 fl. ad 400 fl.
 ad auctionem hanc talem producturam
 effectum, ut aliquod qualificatum iudi-
 cium ejusmodi appetat munus, sed
 potius in consequentiam Altissimi
 Aulici Decreti etc. 4. Mart. 809. conformi-
 ter dispositioni Aulicae Cancellariae
 etc. 2. febr. 809. quoad regulationem
 Magistratum et Jurisdictionum concer-
 tiam Commissionem admittendam
 orderi.

Leopoli die 7. Janu. 811.

D. G. G. G.
 C. Michalowski

Ad

Inlytum Okey:
 Gubernium.

II

Freitag 22te Januar 1877

126

Münster galen

9565.5) 870 ⁵²/_{apr}
16930.2 myelocini

15613 0
157

126

L. 9 Ma

ganz wegfällt, zumal einigen Magistrat bereits mit einem
Bürgermeister und Syndicus, welcher letzterem gewiss noch nicht ein
entworfener ist, bezeugt ist.

Zur Bezeugung der Gültigkeit unbedingten unentgeltlichen Stadts
sitzenfalls, wird dem Magistrat unter anderem die Last auf
getragen.

Mysterice.

Dem Magistrat der Pfarrei Mysterice bezeugt ungenügend
sig mit einem mit 600 fl jährl. befolgeten Bürgermeistern, und
dem einem Syndicus welcher jährlich 500 fl bezieht, welcher zu
Loh bis mit zu nicht eingetragener ist - dann auch 4 ungenügend
Bürgermeistern, einem Stadtschreiber, Poliermeister und aus
einem Gemeinderath.

Das ungenügend Pfarrei glaubt auf dem einen Pfarrei
dem in einem früheren Gemeinderath vom 9. febr. 87 gemachten
Entscheidung wegen Bestimmung eines Magistrats Protokoll
mit jährlichem 200 fl und dem bereits eingetragenen Gemeinderath, und
dem einen ungenügend Magistrat Entschieden ungenügend
Gemeinderath, welcher voll ungenügend zu ungenügend, zumal ein
stärksten find ungenügend diese Entscheidung ungenügend zulassen.

Oswiecim.

Einigen Magistrat bezeugt ungenügend mit einem honorar
Bürgermeistern, aus einem mit jährlichem Gehalt von 600 fl
befolgeten Syndicus, dem ungenügend Bürgermeistern jährlich 300 fl
weder jährlich 300 fl bezieht, ungenügend 4 ungenügend
zumal, und einem Stadtschreiber.

da in dem Stadt Oswiecim als in einem Gemeinderath
und oft sehr bedeutenden politischen und judicial Angelegenheiten
vorkommen, welche einen ständigen und ungenügend Bürgermeistern,
ungenügend, und Syndicus ungenügend ungenügend, so glaubt
man auf die Bestimmung eines ungenügend Bürgermeistern
stans, welcher jährlich 600 fl zu bezieht, antragen
zu sollen: Deswegen aber wenn dem für den Bürgermeistern
Syndicus jährlichen 600 fl ungenügend alle Systeme bei dem
Gehalt von auf 500 fl ungenügend, ungenügend man auf
Lohn ungenügend set, dass dem die Aufstellung eines ho-
norer Bürgermeistern gewöhnlich unter dem Stadt
nach dem Gehalt ungenügend wird. da der bisherige Syndicus
Hirschberg über dem eine lang primar Gehalt ungenügend

wird aufleben werden müssen, so wenn zion in die Hofmann
 die Zeit derer fuffabung mitnachten wird, das Magistrate
 bei der ungenügenden Befassung noch zu belassen, sollte
 jedoch nicht ohne Bedenklichkeit mind für Hirschberg ein
 ungenügendes Gehalt von 200 fl ungenügendes Gehalt zu
 April werden lassen, so könnte dieser Betrag, der ein
 findigste bei der jetzt konventionen ungenügend
 Befassung der dieser Stadt gesondert mit Güte Platz, ein
 halbes Jahr lang ungenügend zulassen werden, jeon für ungenügend
 sie realisiert werden.

Lator.

Das Personalstand des Latorer Magistrats besteht ungenügend
 wendig aus einem mit jährlichem 200 fl bezahltem Bürgermeister
 und, aus dem ersten Richter mit jährlichem Gehalt von
 jährlich 100 fl bezahlte, aus einem 2ten Richter mit einem
 Stadtsekretär. Da wegen ungenügender Befassung der für diesen
 Stadt mit 200 fl jährlichem Gehalt ungenügend bezahlte
 von Concurrenz ein Competent aufzubringen war, und wegen
 Regulierung dieser Stadt ist die Stadt ein dritteljähriges
 Gehalt nicht empfangen können, so war die Commission
 dieser Magistrats mit dem Oewicziner nichtig durch die
 nicht folgen notwendig, welche auf bis zum zu befestigt, und
 auf in der Folge die so notwendig ist, als diese durch die
 letzten Abgrenzung der ungenügenden ungenügend darstellte
 in ihrem findigsten jeon konventionen Stadt, nicht jedoch
 zu dieser Ration kommen wird, und einem ungenügend gut be-
 zahltem Syndicus anfallen zu können. Das ungenügend
 Personal glaubt diesen, dass es bei dem von einem jeon
 der, falls nicht falls ungenügend 2ten Juli 809. jeon 8462 ungenügend
 findigsten jeon zu handeln sollte, damit ungenügend
 der Oewicziner Syndicus ungenügend ungenügend Remu-
 neration von 200 fl ein Gehalt bezieht von Stadt Lator in
 dem Ort aufleben, dass ungenügend ungenügend ungenügend
 local Aufbringung nötig ist, und nach Lator abzugeben, sondern
 ein ungenügend nicht mind zu Oewiczin administrere,
 für übrigen war dieser Magistrat bei einem ungenügend
 dieser Befassung zu belassen.

Anetrychauer und Wedowice.

Endpustlich dem Einigungsdingen 2 Magistraten glaubt
dieser gesonnenen Praxidant bei dem Einfall unter dem 2ten
februar 877 gemachten Statuten jedoch nicht mit dem einzigen
Communen Person bleiben zu müssen, das die Synedicals sollen
für diese 2 Häften auf 500fl jährlich zu verpflichten werden, wo
zu die beiden Häften in gleichen Theilen beitragen werden.

Lywiec

Dem einzigen Magistrat, welcher gegenwärtig aus einem
ausgewählten aus 75fl bevolmachten Bürgermeistern, dem
Bürgermeister und zwei Schreibern mit 75fl, einem noch 2 Bürgermeistern
und dem Magistrats Schreiber besteht, wenn der Synedi-
cals gefalt auf wenigstens jährlich 500fl zu verpflichten
müssen und Endpustlich die jährlichen Einkommen einfallt
mit Einhalten gutmachen werden sollte, so glaubt dieser geson-
nen Praxidant, dass dieser Magistrat endpustlich dem Justiz-
platz mit dem von 2 Weibhelfern Diener Magistrat
zu auf die unwilligen Ort zurückzubringen werden, wie man sich
pustlich dem Einigungsdingen des Letztes mit dem Orwig einer
dem Statute gemacht hat.

Gegenwärtig wird die Synedicals sollen bei dem Lywiecer
Magistrat durch den Anetrychauer Justizier Mentelki
verwalten, im übrigen durch den Magistrat bei primen
gegenwärtigen Bestimmung belassen werden.

Skawina

Da dieser gesonnenen Praxidant durch bewiesene Tatsachen
den unentgeltlichen Einmischungen vorzüglich dem Magi-
strat hochtiefen welche nicht nur die Bürgermeistern was sol-
len, so wird möglich zurückzuführen, bemerkt ist, so
glaubt dieser nicht bezweifelnd dass der gesonnenen Statute
dieser stellen zu sollen, womit bei diesem Prozess in Endpustlich
dem Einmischung als ein dem sonst hordommenden Ein-
gehalt aus dem Einhalten mit dem Häften, die Bürgermeistern
stellen sollen ganzlich aufgehoben, und diesen Endpustlich ein
pustlich dem Synedicals mit einem jährlichen Gefalt
von 500fl verpflichten werden, welche durch den die Pagen
finden, obgleich dieser durch die Herrschauer Geringe,

und vornehmlich durch die vornehmlichen des heiligen Römischen Reichs
von Schwaben Pfalz und andere geistliche und weltliche Fürsten, und
zu beistehen und zu thun sein. Im übrigen wann die
geistliche bei jenen ungewöhnlichen Beschaffenheit zu belassen

Landeskron.

Da bey dem Magistrate mittheilung nicht honorar eingezogen
sein jährlings sein wird, welches die politische Gesellschaft dieses Stadt
mit einem gutem erfolg hat, so fällt ihm in dem jährlichen Ein-
nachte von 1000 fl. 1000 ungen. Einbringung von dem Magistrats
Stellen mit jenen die Befreiung von demselben durch die Einweisung
und man glaubt bei dem Befreiung des die städtischen freiwirtschaft-
lichen des in ansehung der Stellen zu fallen, damit dem Magi-
strat nicht durch den Verlust des mit ihm 2. Mitglieder und
sonstigen Mitglieder Magistrate auf dem die unzulässige und
unmöglich wird, wird man nicht durch den Einweisung
des Letzter und zweier Magistrate ungenügend hat, welches
und so für die beiderseitigen werden kann, als die Gesellschaft
des Stadt Landkron nicht beizutreten sein, jenseit von einem und
dem unzulässigen Individenum jenseit bezeugt werden können
für die nicht noch ansehung bezeugt, daß die nicht ständigen städti-
schen des in dem pro 1770 von allen jährlichen Magistrate
bis auf jenen von Kenty im S. S. Staatsverwaltung bereits zugete-
munt werden, und man hat auf dem Kenter Einweisung
Plamentheil ob dem. Einweisung mit einem Polizeygesetz
für von 15 fl. bezeugt, und jenseit mit Suspension bezeugt, wenn
binnen 8 Tagen dem Einweisung nicht jenseit Einweisung
dem die ungewöhnlichen dem glaubt jenseit ansehung
dem dem die jenseit Cuperial Einweisung von dem April

bei C. J. Gass 7206 nicht zu haben. Mystenice am 20. Sept. 1774.
19483 Herr Landeshauptmann abzugeben

Carl von ...

Hochlöbliches S. S. Landes-Gubernium.

In ansehnlicher Vollziehung der hohen Verordnung vom 1ten April und 14ten August l. J. G. 7206 und 26850 wird in Zuvor-
 sicht der ununterbrochen abzuführenden Verwaltung, welche
 Angelegenheiten ausschließend bei dem hiesigen Magistrat
 sein, und der Ansehnlichkeit der Sache die Finanzverhältnisse
 allenthalben ununterbrochen zu erhalten, Voranordnung
 nicht sowohl in Hinsicht der Einrichtung neuer bester
 Festsetzungen, als seiner angemessenen Organisation
 in Hinsicht der politischen Verhältnisse anzuführen
 und, die Einigung der Landes- über den Stand der
 Finanzen und Landesverhältnisse, welche als
 die unentbehrliche Basis aller Angelegenheiten wenig
 stens allenthalben in Hinsicht ihrer Ausführung
 genügt, welche aber zugleich in Rücksicht der Landes-
 Verwaltung zu berücksichtigen, anzuführen, zu thun, und
 außer dem landwirthschaftlichen Stande bei dem Neu-
 sandener Magistrat, auf dem jedoch auch großer Auf-
 gebau zum Besten der Stadt vorhanden sind in Rücksicht
 dessen bei dem übrigen unrichtig so beschaffen, daß
 auch mit Rücksicht der Allmähligkeit und Neuanstellung
 Magistrats bei dem übrigen Stande und Verwaltung
 nicht einmal auf eine Beförderung oder ungeschehener
 systemisirung ihrer Syndices unterzogen sind, der
 sich besonders bei der Verwaltung, wenigstens in
 der Substanz, daß nur geringere Individuen vorhan-
 den wären, zu bestellen nicht ungenügend
 würde.

Auch das Magistrat der Stadt Neusandee unter-
 sucht, so ist auch dem bereits angelegten Antrags-
 und über die gemachten Anträge bei der Zulassung
 der Stadt nicht zu verwehren, sondern lediglich nur
 einmal über die Aufhebung dieser angelegten
 Antrags zu erwägen, indem der erwähnte Magi-
 stratsrat der Stadt zu dem Winter unmöglich alle
 Aufträge kann, und auf alle seine Aufträge
 nur sehr unvollständig und unzulänglich ^{ausgeführt} ist.

Auch das Altstädter Magistrat betrifft, so ist
 dem demnach vorfindenen Libersfuß nicht von dem Rat,
 daß man über große Antrags- Aufträge mehr
 kann, jedoch ist man der Meinung, daß unter
 der nun gemachten Einzahlung mit 600 fl. oder
 mit 500 fl. Syndicat mit 500 fl. ~~angeordnet~~
~~bestimmt~~ ~~bestimmt~~ ~~bestimmt~~ ~~bestimmt~~ ~~bestimmt~~
 best. für 300 fl. mit einem dem Folge- Auf-
 trage gemachten gemachten Altstadter mit 400 fl.
 best. für 400 fl. angeordnet werden sollen, wo-
 über jedoch die abgesetzten Vorfindungen und
 sind; - best. ist die angelegten dem Bestimmung-
 für die Altstädter Syndicat mit 300 fl. of-
 der Folge gemachten, und man kann die Einzahlung nicht
 länger tragen, daß alle derlei wirklichen Bestim-
 mungen immer für Folge ~~bestimmt~~ ~~bestimmt~~ ~~bestimmt~~ ~~bestimmt~~ ~~bestimmt~~
 so lange nicht wenigstens nur dem Bestim-
 mungen der Bestim-
 Syndicat von wenigstens 600. 700. 800 fl. erfolgt, weil
 jedoch die in sämtlichen ~~Bestim-~~ ~~Bestim-~~ ~~Bestim-~~ ~~Bestim-~~ ~~Bestim-~~
 sub,

und mit Eligibilitaets - Bedingungen versehen ist, daß Lehrer bei
 den Dikasterien in dem District, in dem sie sind wissen-
 schaftliche Kenntnisse vollendet hat, und zu Lehrern ernannt
 wird, und ferner soll auch jeder als Dependent oder
 Solicitator bei einem Advokaten im Districtum
 sein, als eine seiner Befoldung von 300 oder 400 /r.
 und nimmt das wachsende, wo er als ein in
 gewissen eine wissenschaftliche Bildung erhalten
 Mensch nur auf seine eigenen Kosten und Aufwand
 haben soll, die auch von aller Bildung so weit
 sind.

So wenig man bei dem System, das man nicht, die für
 die Regierung auf dem glücklichen Land, so nicht nur in
 dem Lande selbst und zu den eigentlichen Ursachen:
 sondern auch in jeder Hinsicht besorgten zu haben, ist
 es doch sehr allgemein bekannt, daß diese Art von
 in einem District unvollständig, ungebildet und in
 wissenschaftlichen Menschen nicht sind, und daß auf eine gute
 Schule keine Ansehenspersonen, sondern nur ein
 wenig sind und ungenügend sind, die
 mit nur bei allen Dingen, und es ist eine solche
 Situation immer nicht möglich, daß wenigstens in
 fast keine vollständigen Ansehenspersonen gegeben sind,
 und nicht durch Mangel und doch zu geringfügigen
 Augenmerk wurde.

Es ist wohl bei diesem Augenblick, wie bei so viele
 den Ursachen, die so großer Mangel ist, daß die
 gemeinen, die den eigentlichen Ursachen zu einem
 eigenen Staat und zum Nutzen des Landes nicht in dem
 es als es notwendig ist, mit dieser Bildung nicht
 gemacht sind, indem sich immer mehr in Folge

günstig, wie sehr dem unerschrocken, unerschrocken und unerschrocken,
Hochachtungsvoll, und dabei mit dem höchsten
Ehrgeiz, und mit dem höchsten Ehrgeiz und Ehrgeiz.
dem Individuum Mangel sey, als bei Aufhebung der Ma-
gistratsämter, diese und seine unerschrocken Dotierung
mit einem beträchtlichen Gehalt, sollen sich gehörig
für die Verwaltung für die Annehmlichkeit zu erhalten sind.

Herr Czirkowice, so wichtig dem die Aufstellung
und eine unerschrocken Hätigkeit und unerschrocken
dies wegen der gewissten dem Dominio und der Stadt
bestehenden Annehmlichkeit zu wünschen wären, ist eine
angenehme Überzeugung der Aufstellung einmal sind
sehr erwünscht, daher wieder nicht zu sagen.

Herr dem Neumarkter Magistrat bezieht man sich
auf dem unter dem 28ten Sept. 1710 J. 6000 anstellend der
nicht, jedoch ist der vorerwähnte Tributfuß von 483
40 Gr. nicht geringfügig, um die Aufstellung für einen
gemeinsamen und seine Aufstellung von 500, und
für einen Syndicus und seine Aufstellung von 200
Gulden zu setzen, jedoch soll man auf die Pflichten
eines Syndicus und 500 Gr. annehmen.

Herr Goybow, Sionicya, und der Tymbarter, Pro-
scienker und Syliczer Anwesen, läßt die Stadt der
Königlichen Befehl zur Aufstellung zu, um für Messyna
soll man ebenfalls auf die Aufstellung eines einzigen Syn-
dicus und einen Gehalt von 500 Gr. annehmen, weil die
Aufstellung dieser Stadt und die Aufstellung, welche
dieser die unerschrocken die finden und wegen, daß
sollen, diese Aufstellung ist dem Land anzuweisen, und so sind wieder
die sind, weil die anderen ihre Abhängigkeit günstig erfüllen.

Mann

2/2

Man soll übersehen die unvollkommenen Professoren- und Dozenten-
 Stande in der Naturgeschichte mit der Lamentation bei-
 zusetzen, daß wenn auch die unvollkommenen Individuen in
 Hinsicht ihrer Qualifikation sehr vieles zu wünschen
 übrig lassen, wenig Hoffnung vorhanden sey, besserer
 zu werden, indem von weitem fort zu dem geringeren
 Leistungen sich keine Competenten finden werden, und
 daher nicht mehr überzogen, als unter den andern
 wohnen, die sonst noch Zusätze zu ihrer Subsistenz
 haben, die besser und zweckmäßiger.

Neuandee und 4ten = Oktober 814.

W. H. H. H.

528^u 8br 1814

11160

8270

12 Jan: 1815

Carl: Dankbrieff mit Begnüg
auf dem finischen Austrag vom
1ten April 1814: N: 7206. zur
Ansführung.

Vom galiz: Landesherrn
Lemberg 20. May: 1814.

Adjunct

Handwritten signature

Large decorative flourish

Ein feinfabriges k. k. Land.
Gub. Gubernium.

Linnich

von k. k. Landesherrn
dts 4. May 1814. N. 5818.

Das dem Land der f. k. Landesherrn
Magistern u. Gemeindegemein, in
wegen dem bestanden ab-
gubnung.

HON. S.
1814

Bruch

Herrn Geyser v. Pöschel.

Handwritten mark

26

Altem in der ungenutzten... Obligationen, mit...
... Obligationen...

Table with columns for creditor names (e.g., Pannin, Myslenice, Prochiva, Turoc, Turolo, Turolyce), debt descriptions, amounts, and dates. Includes handwritten notes and calculations.

Stillsitt.

Alles in der hiesigen Buchhaltung ist nach dem gegenwärtigen Stande der Obligationen, mit Rücksicht auf die in dem hiesigen Obligationenbuch befindlichen, in welchem Buche alle Einlagen, und welche Zahlungen gemacht zu werden kommen.

Namen	Namen	Beschreibung der Obligationen	Summe	Zins	Zins	Zinsen		Zinsen	Zinsen	Zinsen	
						zu Ende	zu Ende				
Lund Sacko.	Lund Wallager.	hiesige Obligation etc. 1 ^{ten} März 1797. Zahl 28172.	2700.	Jan 1 ^{ten} - Jun 1 ^{ten} 800. bis 15 ^{ten} März 811.	15 ^{ten} März 811. bis 15 ^{ten} März 816.	1/2	107.	27 1/2			
		hiesige Obligation etc. 1 ^{ten} November 1797. N ^o 28173.	2000.	Jan 1 ^{ten} - Jun 1 ^{ten} 800. bis 15 ^{ten} März 811.	15 ^{ten} März 811. bis 15 ^{ten} März 816.	1/2	124.	10.			
Lund Sacko.	Lund Wallager.	hiesige Obligation etc. 6 ^{ten} März 811. Zahl 12081. 30	1000.	Jan 1 ^{ten} - Jun 1 ^{ten} 800. bis 15 ^{ten} März 816.	15 ^{ten} März 816. bis 15 ^{ten} März 821.	1/2	50.				
		hiesige Obligation etc. 17 ^{ten} März 1797 Zahl 26978.	2000.	Jan 1 ^{ten} - Jun 1 ^{ten} 811. bis 15 ^{ten} März 816.	15 ^{ten} März 816. bis 15 ^{ten} März 821.	1/2	120.				
		hiesige Obligation etc. 14 ^{ten} März 808 Zahl 41594.	1500.	do	do	1/2	99.	30.			
		hiesige Obligation etc. 27 ^{ten} März 800. N ^o 29286.	10000.	do	do	1/2	600.				
		hiesige Obligation etc. 10 ^{ten} März 808 Zahl 68592.	2500.	do	do	1/2	150.				
		hiesige Obligation etc. 10 ^{ten} März 805. N ^o 29687.	450.	do	do	1 1/2	27.	27 1/2			
Lund Sacko.	Lund Wallager.	hiesige Obligation etc. 11 ^{ten} März 800 Zahl 29206. 25 1/4	5000.	Jan 1 ^{ten} - Jun 1 ^{ten} 807. bis 15 ^{ten} März 811.	15 ^{ten} März 811. bis 15 ^{ten} März 816.	1/2	288.	20.			
		hiesige Obligation etc. 10 ^{ten} März 800. Zahl 29294.	2000.	Jan 1 ^{ten} - Jun 1 ^{ten} 811. bis 15 ^{ten} März 816.	15 ^{ten} März 816. bis 15 ^{ten} März 821.	1/2	300.				
Lund Sacko.	Lund Wallager.	hiesige Obligation etc. 13 ^{ten} März 807. N ^o 68589.	2400.	do	do	1/2	340.				
		hiesige Obligation etc. 16 ^{ten} März 800. N ^o 68648.	6200.	do	do	1/2	620.				
		hiesige Obligation etc. 16 ^{ten} März 800. Zahl 68608.	7219.	Jan 1 ^{ten} - Jun 1 ^{ten} 805. bis 15 ^{ten} März 811.	15 ^{ten} März 811. bis 15 ^{ten} März 816.	1/2	382.	2 1/2			
		do	10.	Jan 1 ^{ten} - Jun 1 ^{ten} 811. bis 15 ^{ten} März 816.	15 ^{ten} März 816. bis 15 ^{ten} März 821.	1/2	391.	50.			
Lund		Ein Stück des hiesigen hiesigen Buchs sowie auch des hiesigen Buchs des hiesigen hiesigen hiesigen Obligation									

Leinwand

90

Ein übriges Stück des hiesigen
des hiesigen Buchs und des hiesigen
hiesigen und hiesigen Obligationen.

do do do
von oben

Allem in der unterzeichneten gerichtlichen Verhandlung erschienenen Obligationen, mit Rücksicht in dem Reich, im Einem geschehenen Obligationen, und in demselben Eintrage falls beyden, und welche Zahlung und Zinsen zu bewilligen kommen.

Panzier	Panzier	Zug, Zugs und Zugs der ... geschehenen geschehenen Obligationen.	Residuals Einzug Solche	Wessou Ein Zahlungsmittel, mit dem sich, von welchem bis zu welchem Zeit nach zu bewilligen kommen.		Zu berücksichtigen Zinsen in und Zinsen Zinsen	Zu berücksichtigen Zinsen Zinsen	Zu berücksichtigen Zinsen Zinsen	Zu berücksichtigen Zinsen Zinsen	Zu berücksichtigen Zinsen Zinsen	Zu berücksichtigen Zinsen Zinsen
				Ein Zahlungsmittel	Zu berücksichtigen						
Lambert	Prokobyer	geschehenen Obligation det = 20 ^{ter} März 1777. Zugs 2551 ¹⁰ / ₁₀	1000.	von 1 ^{ten} Januar 808. bis 15 ^{ten} März 811.	4.	147.					
		geschehenen Obligation det = 26 ^{ten} August 1777. Zugs 2722 ¹⁰⁰ / ₁₀	1000.	von 1 ^{ten} Januar 808. " 15 ^{ten} " 811.	4.	40.	10				
		geschehenen Obligation det = 2 ^{ten} Februar 800.	1000.	von 1 ^{ten} Januar 808. " 15 ^{ten} " 811.	4.	117.	10				
		geschehenen Obligation det = 20 ^{ten} März 800	10000.	von 1 ^{ten} Januar 808. " 15 ^{ten} " 811.	4.	576.	40				
		geschehenen Obligation det = 17 ^{ten} März 800.	6500.	von 1 ^{ten} Januar 808. " 15 ^{ten} " 811.	4.	630.					
		geschehenen Obligation det = 17 ^{ten} März 800.	2219.	von 1 ^{ten} Januar 808. " 15 ^{ten} " 811.	4.	221.	18.				
		geschehenen Obligation det = 23 ^{ten} März 800. Zugs 27	7680. 50.	von 1 ^{ten} Januar 808. " 15 ^{ten} " 811.	4.	763.	5.				
Lambert	Prokobyer	geschehenen Obligation det = 10 ^{ten} April 1778. Zugs 29754.	700.	von 1 ^{ten} Januar 801. bis 15 ^{ten} März 811.	4.	54.	22.				
		geschehenen Obligation det = 12 ^{ten} März 1777. Zugs 27108.	500.	von 1 ^{ten} Januar 804. " 15 ^{ten} " 811.	4.	28.	50.				
		geschehenen Obligation det = 10 ^{ten} März 1777. Zugs 29179.	650.	von 1 ^{ten} Januar 804. " 15 ^{ten} " 811.	4.	34.	29.				
		geschehenen Obligation det = 27 ^{ten} März 1777. Zugs 43061.	500.	von 1 ^{ten} Januar 804. " 15 ^{ten} " 811.	4.	62.	23.				
		geschehenen Obligation det = 12 ^{ten} März 1777. Zugs 29104.	500.	von 1 ^{ten} Januar 804. " 15 ^{ten} " 811.	4.	37.	23.				
		geschehenen Obligation det = 10 ^{ten} März 1777. Zugs 27119.	2500.	von 1 ^{ten} Januar 812 bis 15 ^{ten} März 811.	4.	200.					
		geschehenen Obligation det = 12 ^{ten} März 1777. Zugs 33871.	1000.	Detto Detto.	4.	50.					
		geschehenen Obligation det = 10 ^{ten} März 1777. Zugs 27104.	500.	Detto Detto.	4.	50.					
		geschehenen Obligation det = 10 ^{ten} März 1777. Zugs 27119.	2500.	Detto Detto.	4.	200.					
		geschehenen Obligation det = 12 ^{ten} März 1777. Zugs 33871.	1000.	Detto Detto.	4.	50.					

Ein übrig und nicht Lambort
Königliche Hof- und Land-Linien
und Königliche Hof- und Land-Linien
Obligationen in Leipzig.

In Leipzig am 10ten März 1777
Zug Professor Johann Baptist

Die hier anzugetragenen Verbindlichkeiten sind, mit Rücksicht auf die in dem nachfolgenden Verzeichnisse angegebenen Bedingungen, in welchem die Bedingungen, unter welchen die Verbindlichkeiten zu befrachten sind, angegeben sind.

Namen	Art der Verbindlichkeit	Betrag	Zinssatz		Frist	Anmerkungen	Zinsen	Summe	Bemerkungen
			1. Zinnsatz	2. Zinnsatz					
Mühl	Verkauf Obligation det. 10 ^{ter} Junij 1797. Quell 24008	600.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		27.	8 ²	
	Verkauf Obligation det. 27 ^{ter} Junij 1798. H ^o 22208	500.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		30.		
	Verkauf Obligation det. 26 ^{ter} Junij 1808. Quell 28040	2000.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		120.		
Gyriany	Verkauf Obligation det. 22 ^{ter} Junij 1797. H ^o 25707 ²⁴ / ₁₀	100.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		7	19 ²	
	Verkauf Obligation det. 27 ^{ter} Junij 1798. Quell 22207	100.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		4.		
	Verkauf Obligation det. 26 ^{ter} Junij 1798. H ^o 21102	250.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		2.		
	Verkauf Obligation det. 1 ^{ter} Junij 1800. Quell 27267	450.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		1 ² / ₄		
	Verkauf Obligation det. 1 ^{ter} Junij 1800. H ^o 24026	90.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		2.		
Pancionka	Verkauf Obligation det. 17 ^{ter} Junij 1797. Quell 24802	100.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		2.	6.	
	Verkauf Obligation det. 27 ^{ter} Junij 1797. H ^o 24660	500.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		1.	30.	
	Verkauf Obligation det. 27 ^{ter} Junij 1797. Quell 46150	500.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		2.	24.	
	Verkauf Obligation det. 18 ^{ter} Junij 1797. H ^o 16731	200.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		1 ² / ₄	108.	12
Lubosce	Verkauf Obligation det. 22 ^{ter} Junij 1797. H ^o 25706 ¹⁰ / ₁₀	60.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		2.	2.	26.
	Verkauf Obligation det. 27 ^{ter} Junij 1798. Quell 22206 ²⁵ / ₁₀	100.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		4.		
Morawo	Verkauf Obligation det. 22 ^{ter} Junij 1797. Quell 25790	1000.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		60.		
	Verkauf Obligation det. 27 ^{ter} Junij 1798. H ^o 22206	2000.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		120.		
	Verkauf Obligation det. 22 ^{ter} Junij 1800. Quell 28474	2000.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		120.		
	Verkauf Obligation det. 27 ^{ter} Junij 1801. H ^o 40122	1000.	3%	3%	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.		60.		

240000

Die hier anzugetragenen Verbindlichkeiten sind, mit Rücksicht auf die in dem nachfolgenden Verzeichnisse angegebenen Bedingungen, in welchem die Bedingungen, unter welchen die Verbindlichkeiten zu befrachten sind, angegeben sind.

Alles in der hiesigen ... Obligationen, und ...

Table with columns for Obligation details, amounts, and interest rates. Includes entries for 'Polonaise', 'Rusland', and 'Mehrorina'.

Von der kais. russ. Provinzial-Verwaltung ...

Handwritten signatures and stamps at the bottom right.

110

5389

1811

1211

Maestri oblige

1876

Präsident

37971
2162.

91 52
B/2

Neubestellung laut der Präs.
minar Zusage über die persönliche
Lizenz der Mitglieder für die Jahr
876. her.

Vizung vom 23. August 1876.

6
19

Stt. get. v. Bischof
Stütze

2. B.

Verrechnung

Das Comité hat sich über
die Bestimmung der Mitglieder
für das Jahr 1877 entschieden.

Präsident

Die Sitzung vom 23. August 1876
hat die Bestimmung der Mitglieder
für das Jahr 1877 beschlossen.
Die Mitglieder sind: ...

von dem
Präsidenten

a. Die Mitglieder sind:
1. ...
2. ...

der eigentlichen Mitglieder

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

...
...
...

get. 28. Aug.

Präsident
v. ...

u. ...

...
...

was nicht bis zu 2. f. weiter
gehört. Die Wörter an sich
sind nicht abzuheben, son-
dern nur, daß man nicht
zu früh in den Text ge-
ht, und nicht die Wörter
zu früh abhebt - und abhebt
nicht allein, und nicht auch,
sondern auch das Wort ab
auszusprechen an sich selbst
gleich und nicht mehr, sondern
auch nicht, sondern das
Wort nicht einzeln, und
im Wörter zum Beginn der
Sinnauslegung der Wörter
haben Sie. Was auch Sie

Es hat sich sehr, daß
in der ersten halben
"Mittelpunkt" ganz auf
sich selbst, da die Wörter
sich selbst allein zu verstehen
zu können, notwendig, notwendig
sinnvoll sind. Die Wörter
C. sind in der ersten
von der ersten Seite der
und zu verstehen, das ist die
Ausstellung nicht einzeln, sondern
nachdem die Wörter zu verstehen

Sind nun von dem Staat die
 Anfallzeit zu unterstellen zu
 "Wien, das ist auf dem Wege
 sind das für die Familien die
 die Paare.

d. Unter die Subjektive
 bringen die Rechte auf den
Ordinarien Anfallzeit unter
 in Anfallzeit, sondern die Rechte
 auf Lebenszeit oder Datum stellen.
 "Sind die Anfallzeit nicht in
 Recht ist, ob sie Anfallzeit.
 "wichtig und in der Anfallzeit
 "Beträge auf in der Anfallzeit
 "unter sind."

Dieses ist die Anfallzeit
 genau und die Jahre sind in
 besonders die Jahre zu
 eben auf den Anfallzeit, so alle
 sind die Anfallzeit unter zu
 sind Anfallzeit für die Anfallzeit, so
 unter zu moderner. Sind
 sind Anfallzeit die Anfallzeit
 sind Anfallzeit und sind Anfallzeit
 von allen Anfallzeit Anfallzeit
 Anfallzeit von Anfallzeit zu Anfallzeit.
 sind Anfallzeit unter Anfallzeit
 sind Anfallzeit und sind Anfallzeit.

1810. Am Montag den 3. April 1810

Magnum bonum facte geragnum bonum
 tua sollicitudo
 hinc ad nullum profectum
 mythen, nämlich, daß die
 letzte Ansicht der hiesigen
 Pöbeln, besonders unter, die
 ich ankam, sind zu erwarten, daß
 sie aber auch freudig, daß
 unendliche Magnum bonum
 die von Wien, bei der
 andern, gleichwohl dem
 auch die hiesigen
 warte.

Das man das in dieser
 Zeit und zur Vorbereitung
 der hiesigen
 hiesigen
 an alle
 sollte
 P. B. in
 zur
 meine
 unbedeutend.

Die gleiche
 die mit
 gebunden

abgefaßt
 von
 1810. l. f.

Satzung des Bundes in Österreich
des k. k. militär. Gesellen

so wie

h. des auf Befehl
des ermland- und Militär-Gen.
Lauter, sodann die Festung
des West-Brunnens ganz
" pflegern werden.

Ursprünglich

ii. des auf Befehl
des ermland- und Militär-Gen.
Lauter, sodann die Festung
des West-Brunnens ganz
" pflegern werden, sodaß
zu beibringen, daß die
Lauter den k. k. Militär-Gen.
Lauter, und zum Teil von der
individuellen Garnison
des West-Brunnens werden
" pflegern werden.

Die S. Befehlung ist
demnach zu beibringen,
" pflegern werden, sodaß
die Festung zu dem Teil
des West-Brunnens ganz
" pflegern werden,
" pflegern werden.

Ursprünglich wird man noch
die Garnison, daß die

Leinwand an Johanna von
St. Katharina nicht alle
Kleiderstücke von der
Kleiderkammer.

Dieselbe Kasse die
auch alle Kleiderstücke und
Kleiderstücke, welche die
Kleiderkammer von dem
König nicht mehr hat, die
Kasse zu bringen.

Und da man die Kleider
Kleiderstücke nicht mehr hat,
Kleiderstücke, welche die
Kleiderkammer von dem
König nicht mehr hat, die
Kasse zu bringen, so wird
die Kasse, die die Kleider
Kleiderstücke, welche die
Kleiderkammer von dem
König nicht mehr hat, die
Kasse zu bringen.

aus f. v. v. v. v.
Johanna

Zuführen beziffert, und liegen
jährlich betragen, wie viel die
Zirkulationen im Konjunktur-
Minuten betragen würden, und
auf ob. und welche fiscalische
Quellen zur Bedeckung dieser
Zirkulationen im Konjunktur-
Minuten möglichst würden
können?

Vorläufig muß bemerkt wer-
den, daß die städtischen Be-
rechnungen bisher die Prozente
Zuführen zu ihrem Bestände
von um die Hälfte, ob die
städtischen Überschüsse Gelder
zurückzuführen, unter dem mit 100,
100, ~~oder~~ 50 Prozent ^{oder um die Hälfte} beziffert,
und das genau auf ihre
Beziehungen von der Konjunktur-
Anhaltigkeit ^{angelegte}
Antrieb, welche die neuen
3 von fünf die zu fordern
Antriebe beauftragt, ver-
faßt worden sind.
Es handelt sich daher um
die in der Frage, welche
Einkünfte bei der Konjunktur
im Konjunktur-Minuten einzeln
haben können?

Exhibit N. 1. 1881 a. e.

Herr J. A. Linckhaltung ist der
 Meinung, daß der Aufhebung
 der Gnügts Tager, der Gnügts
 Zins, der Linckhaltung Tager
 und der Provinzialen Anfall,
 und zum ^{besten} ~~besten~~ Anfall der
 hiesigen beständigen Provint.
 Contrakt, nicht Konvention.
 Münze zu setzen wären.

Herr Johann Müller aber
 ist mit diesem Auftrag nicht
 zufrieden, sondern, und
 wünscht, daß für die hiesigen
 Münzen auch schon früher
 gewogen in Konvention Münze
 zu treffen wären.

Herr Linckhaltung. Obwohl
 der Gnügts Tager noch
 August 816 nicht händlich vor-
 geschrieben, daß dieselben bei
 dem Magistrat und in
 Aufhebung oder Aufhebung.
 Gnügts aufgehoben werden
 sollen; so glaubt man doch
 den Auftrag ^{zu} ~~zu~~ ^{zu} ~~zu~~
 geben, daß der Magistrat
 schon gleich die hiesigen
 hiesigen Münzen in Konvention.
 Münze

1878

2.)

Lausitz

47081

3024

100

und auch auf Konzessionen
 Münzen präpariert worden,
 da die Anfertigung der
 Güter von Seiten der Kreis-
 walden Garlaund fast durch-
 geführt auf ^{Metall-} gülden Gütern zu-
 fließen ^{zu} worden, ^{fließen}.
 3te der Grundzins. Der die-
 selbe dieser bezogen barisch
 für die Provinz Lemberg die Ges.
 der Bewilligung von 1860
 Juni 8ten hat polen für die
 Güter in Konzessionen Mün-
 zu präpariert worden können.
 Eine glückliche Bewilligung sowohl
 im Abseht auf die neuen,
 als auch einen vollständigen
 Lösung der alten Grund-
 zins D. i. polen, welche zur
 Zeit als die Metallmünzen
 mit dem Preis Gold einen
 Preis von sehr wenig abweis.
 wurden. Die Güter, welche
 sehr wurden, sind nur
 für die Landstädte zu fließen
 gezeig.
 4te der Linsen- und Salz,
 wie hierüber der Ges. mit
 einem, nämlich bei Anfertigung

der Einigkeit zugethan
seu.

seiner Anwesenheit in päp-
stlicher Prozeur, deren Markt
und Handlungsfälle in Kon-
ventionen Münzen gesamt sein.
was auch nicht nur Platz,
wie hier zu sein mit sein
gewöhnlichen Verkehr, und sein
in alltäglichen Leben, sondern
Einfluss des freien Geldes in
Anwendung setzen.

Außer diesen Umständen
wie für die Stadt Leubers
unbefriedigt noch nachfolgend.
in Betreff zur Einführung
in Konventionen Münzen neu
tragen zu sollen, und zwar
a) die Handlung von sein
Geldplätze;

b) die Stadt Leubers. die
selben sind nicht bestritten
und lassen in der Regel
aus der Handlung, welche
gerade gewohnt ist, einen Teil
in Höhe und öfteren
Gebühren in Konventionen Münzen
zu bekräftigen.
c) die Einführung des Geldes
neu

zum Landstand, welche gleich-
 sam als einer Beihaltung der
 Bürgerrechte für zwei Klassen
 anzusehen sind, und daher eben
 so wie diese privilegiert waren.
 hier vollend.

Diese ständischen Entwürfe
 sind alles nur hier päp-
 stlich, und hier bei der
 Amt Leuberg noch eine un-
 eigentümliche poliznig.
 Land bestanden, dieses wichtige
 für die Zukunft der
 Provinz gebührend sind, so
 glaubens wir, daß bei der
 Ausübung, wo hier päpstliche
 Polizeibehörden in Leuberg
 nicht sein dürfen. Es ist
 genug, dass die poliznig in
 Provinz und Provinz zu
 werden ~~ist~~, ^{die} ~~ist~~ ^{ist} ~~ist~~
 für die Provinz vorhan-
 den, und zu diesem Zweck
 beitragen zu sollen, daß
 in dieser Abteilung eine
 wohlgeordnete Klasse ist,
 die die Provinz, so wie die
 Provinz und Provinz.

In der Grabmalsteinung
 des kaiserlichen Kapells, welche aber
 unvollständig so wie die hier
 angeführte Kapelle in der Stadt
 Leubenz und zu regulieren wir.
 auch, weil selbst in dieser die
 maligen, nach unläuglich nach
 dem Zustand nicht in der
 Konzessionsurkunde übergeben
 auch, in der Konzessionsurkunde
 zu bestimmen und einzuführen
 müssen.

Sollte für die hier
 trägt zur Gewinnung, so
 auch wie schon, daß von der
 nicht hier die hier
 gültig werden für die
 Konzessionsurkunde
 zum Ansehen, welche die
 nicht in der Metallfabrik
 beziffert müssen, und was
 der kaiserlichen Kapelle in der
 Konzessionsurkunde, Ansehen
 trägt, auch für die
 auch schon ist gegeben, die
 nicht werden, und auch
 nicht beizufügen werden
 die, ob von der übergeben

1878

3.) Leinwand

47081.
302A

102

nach Einlieferung eines Geiltes
des Züßfußes in Feins Gel.
In dem städtischen Brauhaus
und wahren Züßfuß zu
neuer Goldmünzen in Bayern.
gionde Münzen ne folgt werden
können.

Leuberg etc.

Städt.

Cronstet

In Enzinsung wird das ferner obige Zusinnen vom
 30ten May d. J. 1827, worunter ferner steht,
 dieses Kundesche die unternen von sämmtlichen
 Kundensachen eingeleiteten zulässigen Leihen,
 ungen, welche königliche Macht für die Enzinsung
 mit der Enzinsfähigkeit landwirthschaftlichen Gütern,
 in jeder Enzinsung als genügt ansetzen, in der
 selben mit der Einleitung mitspricht, ferner
 jeder unmöglichst seine Abflimmung unsern un-
 vollen zu wollen, um ferner das von uns soferne
 hochkürzliche gesonderte Gutachten des Enzins
 unvollkommen zu kommen.

London am 7ten November 1827.

In Abwesenheit Dr Enzinsung und Gunst
 - London Gouverneur.

Scottische

Den ferner sämmtlichen Kundensachen.

1827 Bettes
 Dr Enzinsung
 Gunst

Sp
Dec. 15. Novembris 1827.

N. 868.

258.

Miasta Krot. -- wydzianu praw

SI W

Q.	66.	817
	224	~~817~~
	392	/ 5
	1044	
	629	- 818
	636	- 819
	354	- 824
	998	
	1173	
	466	827

36 21 66

V.
Conroy

Reise- und Lehrlingskosten Schema.

für die Krautler und Diener des Landvogtes
H. Stadtmagistrats und der Mithrasämter des
Salz.

Während der Diäten und Mithrasgelder der Städti-
schen Krautler und Diener welche darselbst
für Dienstreisen in Städt. Angelegenheiten
zukommen, werden nachstehende Bestimmun-
gen verordnet:

S. 1. Die Landvogtes Städt. Krautler und Diener
haben bei Kommissionen in Städtischen An-
gelegenheiten außerhalb des Aufenthalts der
in bilinguenden Rätzen residirenden Diener,
Frau und Mithrasgelder zu beziehen.

S. 2. Das den Tagelohnern und Tagelohnern
nach dem Aufenthaltsorte bei Kommissionen
verwendet werden, wozu dem Diener ein
wöchentliches Gehalt beträgt in einem Gulden
täglich.

S. 3. Krautler, Tagelöhner und Diener, welche aus-
ser ihrem eigentlichen Diensthorte verwendet
werden, haben, wenn diese Verwendung in
einem und demselben Orte über einen
Monat dauert, wozu die Frequentation der Rät-
zelstatten und Diäten für die Reiseausgaben
für die weichen Verwendung nur die Hälfte
des festgesetzten Diätens zu beziehen.

Diese Bestimmung setz auf Krautler, welche auf
unbestimmte Zeit zur Leitung eines Städti-
schen Mithraswesens exponirt werden, keine
Ausnahme, und werden der Frequentation für
ihre Verwendung außer dem Aufenthaltsorte von
Soll zu Soll bestimmt werden.

S. 4. Die Diäten werden nach Maßgabe der an
den dem Aufenthaltsorte zugebrachten Zeit, für
ganze und halbe Tage gestattet.

f

S. 5. Kein Kramb Jagdscheitler und Wäner darf
seiner Auftrag noch Bitten der Stadtmagistra,
als Reisen in Dienst ausgeführt werden
wenn, und ein ^{Ablass} Aufpreis auf Reisen
und Jagdscheitler gegeben wenn es nicht
durch seine Dienstpflichten hindern
wird ist. —

Dienstreisen der Forstbeamten bedingen
nur dann einen Aufpreis auf Reisegeldern
wenn die Verwendung anders ist als
einfach als seine Tag und Nacht in
Aufpreis nimmt. —

S. 6. Das Meilengeld ist nach der Dienstklasse für
zweigtägige ganze und halbe Meilen zu berechnen
so genau; das jede eine halbe Meile nicht
übersteigende Entfernung mit dem halben, und
jede eine halbe Meile übersteigende Entfern-
ung mit dem vollen Meilengelde zu ver-
rechnen ist. —

S. 7. Mit ^{Wart} Fäufelation befallene Kramb und Wä-
ner haben nur in dem Falle Aufpreis auf
Meilengeldern, wenn derselben zu Commissionen
auswärtig des Territoriums der Stadt Lemberg
und der Städtischen, sowie der Kreisforstämter,
zu entsenden werden. —

S. 8. Obgleich dem Meilengelde werden keine, wie
in dem Mannen Jahrbuch Reisegeldern, als
Magnum paratim, Requirat Meilengeldern in
äquivalenz bezahlt.

S. 9. Bei Dienstreisen, welche ganz oder theilweise
zu nicht dienstlichen Zwecken dienen können,
sind die für Benutzung der Forstämter
wirklich aufgefundenen Gebühren zu partion-
nabel bestimmt sind, das die Kramb:
a. der I. II. Klasse die Fahrreise der I. Klasse
b. der übrigen Klassen die Fahrreise der II. Klasse
c. die in der II, I, & II aufgeführten Individen

f

Die Fahrpreise der niedrigsten Klasse
umfasst den Posten für den Transport zum und
vom Halteplatze, und die Fracht für das
Gepäck zu a. u. b. mit 100 - Mienen Pfund
— zu c mit - 60 - Mienen Pfund
aufzuweisen haben. -

S. 10. Wodurch mehrere Länder gleichzeitig auf einen
und dieselben Commissionen entsandt, so wird bei
der vorzunehmenden Reise der Räume der Kla-
ssen für drei Personen gerechnet.
Das Meilengeld ist für die gemeinschaftliche Reise
nur einmal mit dem Betrage zu rechnen, wel-
cher für den in der folgenden Dienstklassen Betrag
den anderen zufällt. -

S. 11. Wodurch den Commissionären Gemeinderä-
the beigegeben, so haben dieselben nur den Aus-
spruch auf die Diäten, nebst dem Meilengeld,
gibt nach dem Dienstklassen der Commission
leitenden Beamten mit welcher die Ge-
meinderäthe gemeinschaftlich reisen, zu zessi-
ren ist.

S. 12. Die Reisekostenverrechnungen sind bei An-
tritt des Aufspruchs auf Reise in Zahlungsto-
den binnen 14. Tagen nach Beendigung der
Commission beim Stadtmagistratskanzlei ein-
bringen, worauf dieselben mit der Beendigung
der zugehörigen Zeit und der Zurücklegung
der Meilenverrechnung der städtischen Kasse
eingesandt zu reisen zu reisen sind.

S. 13. Die Reise und Zahlungstoten werden in der
Regel mit nachbeendigter Commissionreise auf
Grund der vorgelagerten Verrechnung flüchtig ge-
maßt. -

Bei Aufwendungen auf längere Zeit werden ja,
das eigentümliche Posten gegen Verrech-
nung anzuweisen, welche dann ersetzt was,
den müssen, wenn die Kostenverrechnung

f

nicht im Falle der im §. 12. anberaumten
Frist eingekraftet wird.

§. 14 Diese Bestimmungen treten provisorisch
mit dem künftigen Tage in Kraft, und
bleiben bis zur Beendigung der Familien-
ordnung in Wirksamkeit. —
Lemberg am 15. April. 1858. —

Erhöht eingetrag.

Leonhard GalileiLuis HeySusweis.

Ueber die Logarithmen der Summen der Potenzen von 1 bis n
mit Beispielen aus der Arithmetik.

Verlag von J. Neumann, Neudamm
Königsberg

No.	Name der Gemeinden	Bevölk. am 1. Jan.	Beiträge der Gemeinden zu den						Summe der Kosten der Gemein- schaften		Einnahmen aus den Gemeinden		Uebersch.		Anmerkungen	
			Land- steuer		Gewer- steuer		sonstige Beiträge		fu	kn	fu	kn	fu	kn		
			fu	kn	fu	kn	fu	kn								
1	26 Gemeinden des Kotelskoer Bezirks	20658	.	.	.	.	3884	10	3884	10	109	57	3081	13	Nach Ueberschreibung der Kostengemeinschaft Kolesow bei unthun- der Gemeindefolgen aus den Postkassen losgeritten werden.	
2	26 Gemeinden des Dolinaer Bezirks	19846	.	.	.	.	10969	17	10969	17	71	28	10897	49	Nach Ueberschreibung der Kostengemeinschaft Dolina - wie oben -	
3	21 Gemeinden des Kalewoer Bezirks	42549	.	.	.	.	10807	62	10807	62	274	55	10533	7	Die Kostengemeinschaft Kalesow wurde aufgelöst, weil sie nicht mehr ge- nug communal Einkommen hat und weil sie mit Neu Kalesow und Karnia zusammen eine Gemeinde bildet	
4	22 Gemeinden des Mikolajawer Bezirks	23461	.	.	.	.	16620	48	16620	48	500	-	16120	48	Nach Ueberschreibung der Kostengemeinschaft Mikolajaw mit Hydaxow - wie oben -	
5	26 Gemeinden des Rozmatower Bezirks	19247	.	.	.	.	7648	20	7648	20	332	32	7315	48	-	
6	43 Gemeinden des Kholer Bezirks	28748	.	.	.	.	9492	4	9492	4	150	-	9342	4	-	
7	46 Gemeinden des Steyer Bezirks	23760	.	.	.	2346	57	15983	6	13370	3	500	-	12870	3	Nach Ueberschreibung der Kostengemeinschaft Stey - wie oben -
8	22 Gemeinden des Weynitower Bezirks	22022	150	10	.	.	6720	23	6880	33	101	15	6779	18	den Beitrag der Landsteuern zu Land- und Gewerbesteuer nach dem Anfangsstand vom 1. Jan. 1859 wie oben angegeben nicht analysirt.	
9	46 Gemeinden des Krawnoer Bezirks	27599	152	-	.	.	12676	-	12828	-	596	47	12231	13		
Summa			202	10	2346	57	94519	10	97168	17	2726	54	94441	23		

von dem H. H. Landrat
Steyer am 19. Februar 1859.

J. J. J.

V a

7587

854

George King

asgard niebo, ^{moladil} Jese Bog ^{Warytka} Wara Bogi.
 rllubow, ¹⁰⁹ Diesn Hym della smulna na radie Bogow
 Nilpheim chaos. lool, slome, Maan Xisrye
 glemur radosci Bog. - Noll nowy Bogi. Nardi uemng
 Delingar emrok, Dagar Dien - (Newdomia)
 (Duel)

Miasta stawne. (Bilski Dielo)
 Zalecha. Icha budowat gnierna narwat od gnierna
 za Wisi mierz - Wisimers powy graney idunory kami eator
Hysmarig nad morem i Gdansk ied nood swego imienia
 drugie od stymania rwy czystwa nad Danory kami
Potomkowie Sechowi raktadali miasta to jest iedem Pozny
 cyli Posturus ratoryt Pornan a drugie Kalisz co
 pwiem narwiskiem Kalisz mial ratoryt a nad rely
Proszno tam gdzie wies Podbrere byt daw-
 niy (atoli Ploto meus leznian kuis iur to miasto przed
 Boi No: nary waj 50 Kalissium). Krakow budowat rok
 ale nie graehus. premiost tam e gnierna Stolice orar Wawa
Zamek iego budowy - Na gorie dassotny Pochowany
raktory Magite upypano. + Wandy ciato malerione na
breha wisty gdzie Dubnia reka wpada i tamre Gors stare
tahie icy ussypano iako Pyn icy Krakowi skad narwali
wies blisko icy grobu Mogila. Po lanierci Wandy iz Wegwoodom
ranowo na dite Wandy gratych Premyst aw ebt Wygrow frady szj gorn
byt on etothik le dobry rolniew. lehytry. on zbudowal miasto
nad Janem narwat Premyst. Kruswica nad gotrem gdzie
Popyl z Krakowa stolice premiost. Lublin Julia od Julin Kadtube K.
kor to Wajka. w Kruswicy byt Bartnik albo ialk inni moniz Kole
drzey Piast z zone Prepicha R. 842 co byt Krolem Orany, on do gnierna
premiast Stolice gdzie. umant - w Pornan i Kruswicy ratoryt
Micastaw I biskupstwa, rostat mege do Wroclawia premierono

german

Ala miast i miasteczek
narych!

Narzekamy wrygry na ubóstwo miast
i miasteczek narych a niekiedy
sre, temu radzie' stadkami jakie
namy w s'ku. Czekamy ^{wygladaj} ^{zobacz}
nie) od poprawienia sro' stasnu
finansowych catego kraju, od
przybicia nego sromu do ymii
a symekasom jedne i drugie
nie przychodzi do skutku
i'ko wie kiedy s'e' s'ieci.

Mieszczanie rad w gasych
miastach co raz wiecej ubrzej,
a r'etunek z nich nie przybywa.

W takim stanie rzeczy, postanowiliby sere
ciem rozpraw s'adkow o'radki jakdani
by powroscnemu ubostwu chie' lokal.
Wielk zaradzie' mozna.

Najbiedniejsi w miastach i miasteczkach na
szych sa rzemieślnicy; lichwa w'itry
ich zapetnie, tak z'edzija wciagtym
wiedostatku z dnia na dzien. Greje
na przyklad, rarnosruy buty proste
po jarmarkach nie daja zysku
aby skury kupic, wiece' j'itaci pro
centu s' do r'et. Najmiej, czy ku
powinno materjatn na kredyt,
czy w gotowce; co' on moze r'ado bid
tydy j'uz napro'd w'it lichwiarz
w'it kra, j'otowe, j'ego r'abku.
Rzemies'lnicy nasi j' matych miast
sach pracuja gorzej od muryndu,
dnem i noc, a s'ija w niedzy s'hto.
Dzie i y'adzie. Odfajacego mu na kredyt
kupca, bierze c'est j' j'udwójnej
c'nie materjit, z'yd wyr'ob h'ma' bych'
licby a r'abku bardzo malo. C'est
za j'oni s'ylko j'raszumi na j'em'it'kanii
u lichwiarzy, ktory ich bierze w em
j'etne j'adanie i'ca maty s'pt.
s'e, j'otusann, wiece' nie ad'itaj,
rozj'oraj, ich pracy.

z nich procentów użył do tych czas. z papieru
 rólki
 W każdym z tych miast, pod opieką i doradcą
 rady miejskiej i magistratu, urodził by
 można przy pomocy tych fundusów
 miejskich) Kasę i przywrócić do
 ludzi reformującą się przemysłową
 i rybnictwem. W Instytucje te istnieją
 je już w naszym kraju w Kownie,
 w Tarnawie, w Bressawie, w Chocim
 jeszcze nie tak rozwinięta jak
 by być powinną, przywrócić
 jej blagi owoc i charakter
 bardzo praktyczny. Tak jest w
 Rona, i istnieją już od lat 10
 we Lwowie i w innych miastach
 Poloni, który jest w zarobku nie
 sumy nie przesady, nie pryncy-
 pałki i jednej jeszcze skody.
 Zarządzenie szpitali każdej wydanej
 przychodzą na kilkadesiat
 tysięcy, nie ma powodu do
 wstrząsu, ponieważ i bez żadnego
 zwrotu w rezerwie nie
 szpitali.

W rozbiórce zasad i obrotów tych kas
 przywrócić widzieć się nie by
 rzadziej. Chodzi nam obecnie, jedynie
 o przywrócenie tej myśli magistrowi
 i radom miejskim w Galicji.
 Pragnęli byśmy aby stawa nasze w
 sobie do siebie, aby aże strony
 mi se strony aby daleki radnych
 przeszkód w tym względzie naj-
 kas nie mogą, to niech się jak
 najrazniej wzmaga do wywołania
 dnia tej myśli w życie.
 Nie widzieli byśmy żeby magistraty same
 szłyby się ~~do~~ radzającym
 banków przywrócić dla pro-
 myślowo i rezerwy i
 najlepiej byłoby, aby rady miejskie
 przez uczynienie pewien fundus
 dla tych kas przywrócić

W każdym z tych miast, pod opieką i doradcą rady miejskiej i magistratu, urodził by można przy pomocy tych fundusów miejskich) Kasę i przywrócić do ludzi reformującą się przemysłową i rybnictwem. W Instytucje te istnieją je już w naszym kraju w Kownie, w Tarnawie, w Bressawie, w Chocim jeszcze nie tak rozwinięta jak by być powinną, przywrócić jej blagi owoc i charakter bardzo praktyczny. Tak jest w Rona, i istnieją już od lat 10 we Lwowie i w innych miastach Poloni, który jest w zarobku nie sumy nie przesady, nie pryncy pałki i jednej jeszcze skody. Zarządzenie szpitali każdej wydanej przychodzą na kilkadesiat tysięcy, nie ma powodu do wstrząsu, ponieważ i bez żadnego zwrotu w rezerwie nie szpitali. W rozbiórce zasad i obrotów tych kas przywrócić widzieć się nie by rzadziej. Chodzi nam obecnie, jedynie o przywrócenie tej myśli magistrowi i radom miejskim w Galicji. Pragnęli byśmy aby stawa nasze w sobie do siebie, aby aże strony mi se strony aby daleki radnych przeszkód w tym względzie naj- kas nie mogą, to niech się jak najrazniej wzmaga do wywołania dnia tej myśli w życie. Nie widzieli byśmy żeby magistraty same szłyby się do radzającym banków przywrócić dla pro- myślowo i rezerwy i najlepiej byłoby, aby rady miejskie przez uczynienie pewien fundus dla tych kas przywrócić

Fundusz, który zawsze w stosunku miasta
rostał i do którego funduszu miasta
do zawsze pobierał bezzwrotno
Fundusz ten może pozostać nawet
w kasie miejskiej, manipulacyjną
kasa tego funduszu kasą w urzędni-
cy miejskiej rządy by się prowadzi
Ale obok tego, gwarantem będą osobą
przez niekierownika wybrany kanclerz, który
pod kontrolą Rady miejskiej rządu
wszędzie ma, rozstrzygnięciem
to czy ten lub owe przychody
zawierają miasta, ^{jak przychody} ~~z~~ ~~przychodów~~
jak i regule dają dostępcy regu-
lacji.

M. M. M.

Tym sposobem nakładem by kasę po-
siedzieli niebezpieczeństwa, w fakcie
dają podobne rektydy same, gdzie
urzędnicy rozstrzygnięciem
można być nie, bierą ^{od stron} przychody
za nie rektydy same.

Zarys Statutu kas przychodowych
do naszych miast i miasteczek
podany wkrótce w jednym
z najbliższych numerów.

Teraz rozstrzygniemy się do bur-
mistrzów i rad miejskich, do adwo-
katów i notariuszów osiedlonych
dziś w tych miastach, jak i do
wzrostkich i wistających mieszkań-
ców miejskich, u nich stają dowody
sichej stają sprawę publiczną,
dobro miast rządu i rządu, urzę-
dowaniem naszego ~~państwa~~ ^{państwa} ~~państwa~~ ^{państwa}. Do roz-
biornego ^{jej} ~~kolonij~~ ^{kolonij} naszego ^{państwa} ~~państwa~~ ^{państwa}
stają, stworzono. —

P r z e d m i o t

Liczba Protokółu
podawczego

112
Rektyfikac
i Fascykul

Myta. prop. w celu zawieszenia mi. aut. Wydz. kr. o oznajmienie
czy uchwalona p. Sejm tamże jego intencja o mytach otrzymane
najw. aut. —
odpowiedź: iż cesarz nie ratowadził —

Drog.
570.
007.

14
IV

Miasta: Miasteczka — Handlarzy i posuwystowców data
patyczny ruc

651, 659, 717.

Manufaktur Czar. w. Jadrna 20 Wozesin. 1805.

655, 1026.

I 1

Mieble otta w. Kalnowici Sejmowym

780

I 2

Mozgitarz Krakow. Litop. Skowim — m. p. w. m. + waler. wielogto w. p. 703.

703.

Miasta miastek

P r z e d m i o t

Liczba Protokołu
podawczegoRektyfikat
i Fascykuł

~~Meble Sta tokaluosi~~ ~~fyjio wyth~~ — 780. I 2

Machrusowski Jerzy { o artyf. s. klauz. — 808.

Moll Ignacy siewca p. anoway — 824.

Mochuacki Seweryn o popadce Romypuły — 1120.

Mirska Antonina przetożina z r. w. siostry młotek w Czesworcu
gndzi o r. s. t. 187/50 x i fund. K. — 1059. V 29
5.

2. rodzinom. Powstare, posiadaja one te własności, iż mogą być nie tylko wdziane leż i wotane, mając, nietylko
swoją znak czyli obraz, leż także swoje nazwę, czyli także wane powołanie, przelama. Obraz herbu, nadzwyczaj
nie radko odpowiedni nazwie herbowej, malował się, na proporcji, na figurowi, na grobie herbownika; przelama
dama Starzyte ~~herbowi~~ ^{mu} za hasło do zwotywnania ~~opracje~~ ^{przekład} ~~herbu~~ ^{herbu} pierwotnych i pierzynych.
Jeżeli np. w tej albo owej wsi chciano zwotać kmiaci na gwalt, tedy czynion to okrzykiem ~~przekład~~ ^{przekład} ~~herbu~~ ^{herbu}
Dziadzia wsi. Takim sposobem, jak nas o tem upewniają wielokrotne u miastki pisarzy Syy-
muntowskich, brzmiał jeszcze w wieku XVI, powozas zwotywnania kmiaci do garszenia poraru, do siegania
Zoczników, w Dobrach Tarnowskich okrzyk, "Leliwa! Leliwa!"¹⁾, w Bobeckich wsiach Syy-
muntowskich "Polkora! Polkora!"²⁾, w liczących włościach Krakowskich, należących do Toporczyków, okrzyk, "Stara!"³⁾.
Wieloletni zwyczaj sprawiał, że nawet po przejściu niektórych wsi z pod dziedzictwa jednego herbu
do posiadania pana herbu innego, utrzymywał się nadal dawny okrzyk herbowy. Podobno niergo-
dność między herbem posiadaczów późniejszych a wywymywanym dawnym okrzykiem zachodziła w włościach
opactwa Tynieckiego. Lubo Toporczykowie żadnego do nich prawa nie mieli, lubo nawet opaci Tynie-
cy starali się usilnie o zmieszenie tego cudzego hasła, wotano przecie w wielu włościach Tynieckich
w czasie swogi do prozna, "Stara! Stara!" Widać tedy jasno w tem dowód, iż te wsie Ty-
nieckie były pierwotnie własnością Dziadziów herbu Topor, acz wyszło wcale z pamięci ludzkiej,
kiedy i jakim sposobem stały się one posiadłością kłaftonów. Ponieważ zaś według Wania
Kroniki Bogusławowej najdawniejszym panem Tynca, bo jeszcze za czasów pogaństwa, był Popie-
łowic Walter, więc uznane go przodkiem całego rodu, czyli jak niegdys wyrażano się, "narodu her-
du Topor. To przysporzyło tem więcej lustru i przodu historii o Walterze. Staje się ona odta-
dubionem potaniem heraldyków. Opowiadają nam oń oficynie, z widoczną starannością o piękności
i oglądę stylu, z matemi dodatkami i zmianami artystycznymi, najcenniejszy z dawnych pisarzy
opisowych Bartosz Saprochki w swoich Herbach piewstwa. ⁴⁾ Patriarcha legi wczaję litera-
tury, Niesiecki, buduje na niej całą swoją historję Toporczyków. Romantyczny Herabia Tynie-
cki, potomek starożytnych Popielow, protoplasta kilkunastu najmożniejszych rodzin Jela-
nieckich, staje się niezaprzeczoną bohaterem historii narodowej. Toż jako powieść, z dziejow
oprzystych czytamy w Tygorniku Wileńskim z r. 1817 opis czynów Waltera czyli Walgera, skła-
dony przez jednego z najświetlejszych Pisarzy Dziśnionych. Jako przedmiot z dziejow oprzystych
zostaje historia Waltera przedstawiona w Dramacie pod tytułem, Herabia Tyniecki, trzejcya
przez J. J. Dembowskiego. Drukowana w Warszawie z r. 1810. Jako podobny widowisko historyczne o-
brazuje się tenże sam przedmiot na scenie w Putawach, w postaci tragedji Heligunia, napisanej
przez Antoniego Hoffmana. ⁵⁾ Tylko przynosi pierwsze pojawienie się tej powieści w kronice
Bogusławowej stanęła na przeszkodzie, iż Popielowic Walger nie wnikał tak głęboko w sym-
patję narodową, jak to się stało z kilku postaciami, dwóch kronik dawniejszych, Gallusa i
Kastubka. W czasie nastania trzeciej po nich kroniki Bogusława jego pierwotnych tradycyjnych
wzrost krajowych, utworony przez obudwóch wymienionych tu poprzedników Bogusławowych, był już
zamknięty. Nie smigł widać weni swego Walgera, musiał Bogusław poprzestać na zrobieniu
go Panem Tynca. Przy tej podrzędności osoby, przy późności powstania całej tradycyi, nie pomogło
przynane mu powinowactwo z rodem Popielow. Nie pomogło też odwołanie się do swiercictwa po-

Wykazy roczne

obligacje ruskie

Dotyczy rekonstrukcji dóbr Kord-
lewskich przed okupacją, uwzględnia
kwestionariusz 1785r i 1/2 (analogiczny)
wagi. - Druki roczne; fragment
rekonstrukcji rocznej traci
i kopia w odprawie k guberni
na piśmie kamery 1785r

Miasta i miasteczka Galicyi. — 115

Przemysłowe

Ich. charakter i widok — ob. Nadworniańska Okolica — opisane
Nadnotny. —

Kreis schreiben

Von dem kais. königl. galizischen Landesgubernium.

Uiber die Art der vorzunehmenden Magistratswahlen in Munizipalstädten.

Względem trybu Elekcyi magistratualnych po Miastach municypalnych.

Um allen gerechten Beschwerden der städtischen Gemeinden gegen Mißbrauch der durch das Kreis schreiben vom 20ten August des Jahrs 1790. zur Erleichterung der mit vielfältigen Amtspflichten beladenen Kreisämter, in gewissen Fällen, den Obriigkeiten übertragenen Einschreitung, vorzubeugen, haben Seine k. k. Majestät vermittelst Hofdekrets vom 28ten Oktober d. J. nachstehende Richtschnur festgesetzt:

Chcąc wszelkim sprawiedliwym zażaleniom Zgromadzeń mieyskich na przeciw złemu używaniu wdawania się, Zwierzchnościom Listem okólnym pod 20ym Sierpnia 1790. roku końcem ulżenia Urzędóm Cyrkularnym wielorakiemi obowiązkami obarczonym, w pewnych przypadkach złeconego, zapobiedz, Nayiaśnieyszy Pan na mocy nadwornego Dekretu pod 28ym Października b. r. następujące Prawidła ustanowił.

1mo. Die Magistratswahlen sollen in der Regel, unter der Leitung und in Gegenwart eines Kreisbeamten, als Wahlkommissars, wie es vor dem 20. August 1790. beobachtet worden ist, abgehalten werden, und die Uibertragung dieses Amtes an einen Grundherrn, oder dessen Stellvertreter, nur damals, wenn das Kreisamt ihn eigends dazu bestimmt und berechtigt, Statt haben.

1mo. Elekcyje magistratualne mają być stosownie do Przepisu pod zarządzeniem i w obecności Cyrkularnego Officialisty iako Komissarza elekcyinego, tym sposobem iak to przed 20ym Sierpnia 1790. zachowano było, odprawywane, a zdanie tey Funkcyi na Pana gruntowego albo iego Zastępcę, tylko wtenczas mieysce znayduie, kiedy Urząd Cyrkularny onegoż właściwie do teyże wyznaczy, i upoważni.

2do.

2do.

2do. Der Fall einer Wahl tritt nur dann ein, wenn der auf 4 Jahre gewählte Bürgermeister nicht bestätigt worden ist, oder wenn durch anderweitigen Austritt, das Absterben, oder die Entsetzung eines Bürgermeisters, Rathmanns oder Syndikus ein Platz offen wird, auf dessen Besetzung die ausgeschriebene Wahlhandlung sich allein zu beschränken hat.

3tio. Jeder Amtswerber (Kandidat) zu der erledigten Stelle, kann, wenn er zu der wählenden Gemeinde nicht gehört, übrigens aber mit dem Wahlfähigkeitsdekret versehen ist, gewählt werden, ohne daß der Grundobrigkeit ein Ausschließungsrecht gegen denselben zustehe.

4to. Gegen Amtswerber aus der wählenden Gemeinde, deren persönliche Eigenschaften der Obrigkeit bekannt seyn können, kommt derselben zwar, wenn sie sich vorher über das ihr vorhin eigen gewesene Recht der Bestätigung der Magistratwahl ausgesprochen hat, und dasselbe von der Behörde anerkannt worden ist, die Ausschließung zu verhängen zu;

5to. Damit aber aus der verzögerten Ausübung dieses Rechts keine Hemmung der ausgeschrie-

2do. Elekcyja tylko w tym razie nastąpi, kiedyby Burmistrz na 4. lata obrany, nie był potwierdzony, albo gdy przez nastąpienie w czasie wystąpienie, śmierć lub oddalenie Burmistrza, Raycy lub Syndyka miejsce zawakuie, na którego osadzenie rozpisana Elekcyja szczególnie się tylko rozciągać powinna.

3tio. Każdy starający się o Urząd czyli Kandydat na zawakowaną Funkcyą, jeżeli do obierającego Pospólstwa nie należy, a Dekretem eligibilitatis opatrzonym jest, obranym być może, i w tey mierze Zwierzchności Gruntowey jus excludendi na przeciw takowego Kandydata nie należy.

4to. Na przeciw starającym się o Funkcyą z pośrodku obierającego Pospólstwa, których olobiste przymioty Zwierzchności znane być mogą, należy się iey wprawdzie jus excludendi, jeżeli się wprzód względem iey dawniey właściwego Prawa, potwierdzania Elekcyi magistratualnych wywiedła, i to prawo od wyższey Instancyi przyznane było.

5to. Zeby zaś z przewleczzonego wykonywania tego Prawa żadna przeszkoda roz-

geschrie-

pisa-

geschriebenen Wahlentstehe, und durch den Mißbrauch desselben fähige Personen nicht entfernt werden können, wird die Bezeichnung der Amtswerber aus der wählenden Gemeinde, und die Ausübung des Ausschließungsbefugnisses an folgende Vorschrift gebunden:

a. Soll der Amtswerber sich 4. Wochen vor dem Wahltag bei der Grundobrigkeit geziemend anmelden, diese ihm die Anmeldung bescheinigen, und er damit sich bei dem Wahlausschusse rechtfertigen.

b. Will die Obrigkeit einen Bittwerber ausschließen, so ist sie verbunden, ihre Erklärung darüber dem Magistrate der Stadt, in welcher die Wahl geschieht, 14. Tage vor der Wahlhandlung zuzustellen, zugleich aber dem Ausgeschlossenen die Gründe ihres Entschlusses schriftlich bekannt zu machen.

c. Dem Ausgeschlossenen steht frey, den Rekurs gegen den obrigkeitlichen Bescheid an das Kreisamt zu nehmen, welches in der möglichst kürzesten Frist darüber zuerkennen hat.

Wenn das Erkenntniß zu des Bittwerbers Vortheil ausfällt, kann er gewählt werden.

d. Das Stillschweigen der

ten

117
pisaney Elekcyi niezachodziła, a przez złe użycie onegoż zdatne osoby oddalonemi może niebyły, sposób postępowania sobie staraiących się o Funkcyą z obieraiącego Po- spólstwa i wykonywanie Pra- wa wyłączenia, od następują- cego przepisu zawisło.

a. Staraiący się o Funkcyą powinien 4. niedzielami przed dniem Elekcyi u Zwierzchności Gruntowey przyzwoicie się wzgłosić, która mu na ie- go insynuacyą rewers wyda, ażeby się onymże u Mężów obieraiących usprawiedliwił.

b. Jeżeli Zwierzchność sta- raiącego się o Urząd wyłą- czyć zechce, tedy obowiązana jest, oświadczenie swoje Magistratowi tego Miasta, w którym Elekcyą czynić się ma, 14. dniami przed samą Elek- cyą podać, i oraz wyłączo- nemu powody swoich zarzu- tów na piśmie oznaymić.

c. Wyłączonemu wolny zostaje Rekurs na przeciw Rezolucyi Zwierzchności do Urzędu Cyrkularnego, który iak w naykrótszym czasie w tey mierze rezolwować po- winien.

Jeżeli wyrok na stronę sta- raiącego się o Urząd wypa- dnie, może być obranym.

d. Milczenie Zwierzchno- ści aż do ustanowionego cza- su

fu

ten Zeitpunkte, ist als die Erklärung, daß sie gegen die Zulässigkeit des Bittwerbers nichts einzuwenden habe, anzusehen.

6to. Sollte die Wahl auf einen solchen Mann aus der wählenden Gemeinde fallen, der das Amt nicht selbst ange sucht, folglich auch sich bei der Obrigkeit nicht vorläufig gemeldet hätte, von dem daher nicht bekannt wäre, ob ihn die Obrigkeit zulassen wolle, so hat der anwesende Kreisamtsvertreter die Obrigkeit darüber sogleich zu vernehmen.

Hat diese gegen die gewählte Person nichts einzuwenden, so wird die Wahl abgeschlossen: erklärt sie aber, daß sie dem Gewählten die Ausschließung geben wolle, so muß vorsehungsweise die Wahl einer anderen Person für den Fall vorgenommen werden, daß die von der Obrigkeit binnen 3. Tagen vorzulegenden Ausschließungsgründe gegen ersteren, von dem Kreisamte für gültig erkannt werden sollten.

Lemberg den 16ten November 1791.

In Abwesenheit Sr. des k. k. Herrn Landeshef's Erzellenz.
Sigmund Graf und Herr von Gallenberg.

fu Elekcyi, za oświadczenie poczytane bydź powinno, iż naprzeciw dopuszczeniu starającego się o Funkcyą nic zarzucić niema.

6to. Gdyby Elekcyą na takiego człowieka z obierającego Pospółstwa padła, który o Funkcyą sam się nie starał, a zatym się ani u Zwierzchności wprzód niewzgłosił, o którymby wiedzieć niemożna, jeżeli go Zwierzchność dopuścić chce, więc przytomny zastępca Urzędu Cyrkularnego Zwierzchności się o to natychmiast zapyta.

Jeżeli ta naprzeciw obranej osobie nic zarzucić niema, więc się Elekcyą zakończy, jeżeli się zaś oświadczy, iż obranego wyłączyć chce, to tymczasem Elekcyą drugiey osoby od tego przypadku przedsięwzięta bydź ma, gdyby powody wyłączenia na przeciw pierwszego od Zwierzchności w przeciagu 3. dni podane bydź mające, z strony Urzędu Cyrkularnego za ważne uznane bydź miały.

W Lwowie dnia 16go Listopada 1791.

Joseph D'Ellevaux de Limon.

Kreisschreiben allgemein bekannt gemacht.

drukowanym Okólnikiem powszechnie obwieszczony.

Nro. 4990 v. J. 1803.

Nro, 4990 z Roku 1803.

15. Hofkammer - Decret vom 3ten Januar: Erlaubniß der Ausfuhr aller Arten von Armaturen gegen Entrichtung des tarif-mässigen Zolles, unter dem 25ten Hornung durch ein gedrucktes Kreisschreiben allgemein bekannt gemacht.

15. Dekret Kamery nadwornéy z dnia 21. Stycznia: wywóz zbroi wszelkich rodzajów, za opłatą wyznaczonego w Taryfie Cła, dozwalający, pod dniem 25. Lutego drukowanym Okólnikiem powszechnie obwieszczony.

Nro. 5381 v. J. 1803.

Nro. 5381 z Roku 1803.

16. Hofkammer - Decret vom 10ten Hornung: Bestimmung, wer bei den vorämlichen Verhandlungen auf den richtigen Gebrauch des Stempels zu sehen, und dafür zu haften hat: unter dem 26ten Hornung durch Decrete an die Gubernial-Einreichungs-Protocoll-Direction, sämtliche Kreisämter, Kreis-Cassen, Consistorien und Unterbehörden: durch Noten den sämtlichen Nebenbehörden eine Abschrift mitgetheilt.

16. Dekret Kamery nadwornéy z dnia 10go Lutego, z określeniem, kto przy działaniach poprzedzających urzędowe działania, na istotne użycie Stemplu baczność mieć, i za to odpowiadać ma: pod dniem 26ym Lutego Dekretami do Dyrekcyi Gubernialnego Protokołu podawczego, do wszystkich Urzędów i Kass Cyrkularnych, do Konsystorzów i niższych Instancyi, a odezwaniami wszystkim Współ-Instancyom kopię onegoż załączono.

Nro. 5302 v. J. 1803.

Nro. 5302 z Roku 1803:

17. Hofkanzley - Decret vom 22ten Januar: daß die in den Dominien, Städten und Märkten angesiedelten Ackersleute, Professionisten, und Handwerker:

17. Dekret Kancelaryi nadwornéy z dnia 22. Stycznia: iż osiadli w Państwach, po miastach i miasteczkach Rolnicy, Professyoniści i Rze:

Handwritten note: alle Minister - Anträge

wer:

B 2,

Rze:

werter bei den ihnen verheissenen Begünstigungen und gegen jede üble Behandlung oder Bedrückung geschützt werden sollen: unter dem 4ten März, durch Decrete an sämtliche Kreisämter und an die Staats-Güter-Administration.

Nro. 5313 v. J. 1803.

18. Hofkammer : Decret vom 1ten Hornung: wegen Vertilgung der in den Bukowinaer Gebirgen, und abgelegenen Gegenden vorfindigen Salzquellen und Brünne unter dem 4ten März durch Decrete an das Bukowiener Kreisamt, an die Domainen- und Salinen-Administration, an das Fiscal-Amt, durch Note an die Mauth-Gefällen-Administration, durch Protocoll-Auszug an die Tabaks- und Siegels-Gefällen-Administration, wie auch durch ein gedrucktes Kreis Schreiben allgemein bekannt gemacht.

Nro. 5310 v. J. 1803.

19. Hofkanzley : Decret vom 4ten Hornung: daß zu Untersuchungen wichtiger Gegenstände, oder zur Erhebung eines Besitzstandes keine Kreiskanzlisten abgesendet werden sollen

Rzemieślnicy, przy przyrzeczonych im łaskach utrzymani, i od wszelkiego złego z niemi postępowania, i uciesmienia zachowani być powinni: pod dniem 4tym Marca Dekretami do wszystkich Urzędów Cyrkularnych i do Administracyi Dóbr skarbowych.

Nro. 5313 z Roku 1803.

18. Dekret Kamery nadwornéy z dnia 1go Lutego: względem zniszczenia znajdujących się w górach Bukowieńskich i okolicach odległych, solnych źródeł i studzien: pod dniem 4tym Marca Dekretami Bukowieńskiemu Urzędowi Cyrkularnemu, Administracyi Dóbr skarbowych i solnych Dochodów, Urzędowi Fiskalnemu, a odezwą Administracyi Celnych Dochodów, wypisem Protokolnym zaś Administracyi Tabaczných i Sztemplowych Dochodów, niemniej też drukowanym Okólnikiem powszechnie obwieszono.

Nro. 5310 z Roku 1803.

19. Dekret Kancelaryi nadwornéy z dnia 4go Lutego: iż dla dochodzenia ważnych przedmiotów, lub rozpoznania Stanu posiadzenia, kanceliści Urzędów Cyr

vom K. K. Galizischen Landes-Gubernium:

Wodurch den Grund-Obrigkeiten, derselben Repräsentanten und Mandataren; dann den Magistraten unterthäniger Städte die Pflicht auferlegt wird, bei Streitigkeiten der Unterthanen sowohl unter sich, als auch mit andern Partheien, jedesmahl den Versuch zu machen, diese Streitigkeiten gütlich beizulegen.

Na Zwierzchności grunto- we, tychże Reprezentantów i Mandataryuszów, tudzież na Magistraty Miałt poddan- czych, w kłada się po- winność, w sporach pod- danyh tak między sobą, iakoteż z innemi stronami, zawsze pierwey do- browolney próbować u- gody.

Um die Grundsätze festzustellen, nach welchen bei dem zur Verhinderung der, die Unterthanen betreffenden Rechts- handel zu versuchenden Ver- gleiche vorzugehen ist, haben Seine Majestät mittelst höch- sten Hofkanzley-Decrets vom 17 November 1808 folgendes zu verordnen befunden:

Dla ustalenia prawideł, podług których przy próbowaniu ugody zapobiega- jącey Processom między poddanemi postępować należy; Najiaśnieyszy Ce- sarz Jegomość naywyższym kancelaryi nadworney De- kretem ddo. 17. Listopada 1808 roku; następujące wy- dać raczył rozporządzenie.

1. Müssen die Vergleichs- Versuche von den Grund- Obrigkeiten, oder derselben Mandataren, und sonstigen

Re-

1. Próbowanie ugody, przez Zwierzchność grun- tową, iey Mandataryusza, lub iakiego kolwiek Repre- zen-

A

Repräsentanten auf eine kluge, bescheidene, und vorsichtige Art nicht nur dann unternommen werden, wenn Unterthanen ein und eben desselben Dominiums in Streit verfallen, sondern auch dann, wenn sich zwischen Unterthanen verschiedener Dominien, oder endlich zwischen Unterthanen, und nicht unterthänigen Partheyen Streitigkeiten ergeben.

2. Bei Streitigkeiten zwischen Unterthanen eben derselben Herrschaft hat eben diesen Versuch der gütlichen Beilegung vorzunehmen, im Falle aber, wo Unterthanen verschiedener Herrschaften in Streit gerathen, liegt der Vergleichs = Versuch jener Grund = Obrigkeit ob, unter welcher der Unterthan stehet, welcher geklagt werden soll.

3. Eben so hat jede Grund = Obrigkeit, derselben Mandatar, oder sonstiger Repräsentant den Vergleich zu versuchen wenn ihr Unterthan von einer andern dem Bande der Unterthänigkeit nicht unterliegenden Parthey belangt wird.

4. Bei

zentanta roztropnym, skromnym i ostrożnym sposobem przedsięwzięte być powinno; i to nie tylko w tenczas, kiedy między poddanemi iednego Dominium zaydą spory, ale nawet i w tenczas, gdy między poddanemi i nie poddańcemi stronami, wyniknie niezgoda.

2. W sporach między poddanemi iednegoż Dominium, też same Dominium probowanie dobrotliwego zagodzenia przedsięwziąć powinno; w przypadku zaś, gdyby między poddanemi różnych Dominiow wyniknęła niezgoda, probowanie ugody tey gruntowey zwierzchności przystoi, do której poddany przeciw któremu podać się ma zażalenie, należy.

3. Równie też powinna każda gruntowa zwierzchność, iey Mandatariusz lub iaki kolwiek Repräsentant przobować ugody, ieśli iey poddany, od inney związkowi poddaństwa nie podlegającej strony, oskarżonym zostanie.

4. Do

120

4. Bei diesen Vergleichs-
Versuchen darf kein Einfluß
eines Advokaten gestattet,
noch sonst ein schriftlicher Auf-
satz angenommen werden, son-
dern die Vergleichs-Versuche
sind durchgehends mündlich
zu pflegen, und in Gegenwart
zweyer Gemeinde-Vorsteher,
Geschwornen, oder im Ab-
gange derselben zweyer unbe-
denklicher Zeugen vorzuneh-
men. Das Individuum, wel-
ches die Vergleichshandlung
zu leiten hat, ist schuldig
durch mündliche Aufklärung
von beiden Partheyen sich eine
Kenntniß des streitigen Ge-
genstandes zu verschaffen,
und wenn die Partheyen nicht
schon selbst einander Ver-
gleichs-Vorschläge machten,
sodann mit Gelassenheit, Un-
partheylichkeit, und gleicher
Sorgfalt für beide Partheyen
ihnen an Hand zu geben,
wie die Streitigkeit am billig-
sten beigelegt werden könnte.
Auch ist über diesen Ver-
gleichs-Versuch ein Protokoll
aufzunehmen, und dieses nach
vorhergegangener deutlicher
Vorlesung des Inhaltes von
den Partheyen selbst zu unter-
schreiben, oder in soferne sie
des Schreibens unfündig sind,
durch Namens-Unterfertiger
zu unterzeichnen, auch von
dem Mandatar oder Reprä-
sentanten, einem Aktuar, und
den der Vergleichshandlung
zuge-

4. Do próbowania takich
ugod, żadnemu Adwokato-
wi wpływu dozwalać, ani
też pisma przyjmować nie
należy; gdyż próbowanie
ugody zawsze ustnie odpra-
wiane, i w przytomności
dwóch przełożonych Gro-
mady, Przysiężnych, lub w
braku tychże, dwóch niewąt-
pliwych Swiadków przed-
siewzięte być ma. Indivi-
duum dziełem ugody kiero-
wać mające, przedmiot o
który spór zachodzi z ust-
nego objaśnienia stron obie-
dwóch rozpoznać, i w ten-
czas jeśli sobie już strony
same nawzajem nie ofiaro-
wały propozycji ugody,
z powolnością, bezstron-
nością i z równą dla obie-
dwóch stron troskliwością,
środki któremi by spór
iako najsłuszniey mógł być
zagodzonym, podać im po-
winno. Względem próbo-
wania teyże ugody Proto-
kół przedsięwziętym, i po
poprzedniczym wyraźnym
przečytaniu treści, przez
strony same własnoręcznie,
albo jeśli pisać nie umieją,
przez podpisywaczów
Imion położeniem znaków
podpisanym, iako też przez
Mandataryusza lub Repre-
zentanta, Aktuaryusza, i
przez Indywidua do Aktu
ugody przywołane podpi-
sem, lub położeniem zna-
ków

zugezogenen Individuen mit Unterschrift oder Unterzeichnung zu bekräftigen.

ków stwierdzonym być ma.

5) Wird nun die Streitigkeit gütlich beigelegt; so hat die Grund- Obrigkeit jedem Theile eine Abschrift des zu Stande gekommenen, zur Exekuzion geeigneten Vergleiches mit der Erinnerung, daß sich die Partheyen genau darnach zu benehmen haben, hinauszugeben; im entgegengesetzten Falle aber einen schriftlichen Bescheid zu ertheilen: daß, nachdem die dießfällige Streitsache durch Versuch der Güte nicht habe beigelegt werden können, die Partheyen zur Austragung ihrer Angelegenheit an den ordentlichen Rechtsweg angewiesen worden.

6. Die in Municipalstädten oder unter Dominical- Jurisdiktionen wohnende Juden sind dießfalls den Unterthanen gleich zu halten.

7. Die Bürger der nicht königlichen Städte sind nach eben diesen Grundsätzen, jedoch nur mit der Unterscheidung zu behandeln, daß der
Ver-

5. Jeżeli spór dobrotliwie zagodzonym zostanie, zwierzchność gruntowa każdej stronie kopią zawartey i do Exekucyi uprzymiotowanej ugody z tym napomnieniem wydać powinna, aby się strony ściśle do niey stosowały; w przeciwnym zaś razie ma być wydana rezolucya na piśmie, że gdy spór dobrotownie zagodzonym być nie mógł, strony z sprawą swoią do drogi prawa odstąpią się.

6. Żydzi w Miastach municypalnych albo w dominikalnych Iurydykcyach mieszkający, w tym względzie równie iak poddani uważani być mają.

7. Mieszczanie Miast nie królewskich, toż samo podług tych zasad, iednak z tym rozróżnieniem traktowani być mają, że próbowanie

121
Vergleichs-Versuch bey dem
Magistrate zu geschehen hat.

8. Ohne diesen jedesmahl
beizubringenden schriftlichen
Bescheid hat von nun an kein
Justizariat, Jurisdikzion oder
Magistrat über eine vorkom-
mende Klage der Unterthanen
das Richteramt zu handeln,
sondern die betreffenden Par-
theyen an die Grund-Obrig-
keit wegen des zu versuchen-
den Vergleiches anzuweisen,
und nur erst dann, wenn der
schriftliche Bescheid über den
fruchtlos abgelaufenen Ver-
gleichs-Versuch von dem klag-
genden Unterthan beigebracht
wird, dessen Klage in gericht-
liche Verhandlung zu nehmen,
wo dem Justizariate oder der
Jurisdikzion immer noch be-
vorbleibt, nach Vorschrift des
357. Sphs der allgemeinen Ge-
richts-Ordnung den Ver-
gleichs-Versuch neuerlich von
Amtswegen einzuleiten.

9. Gleichwie man nun hie-
mit sämtliche Dominien, po-
litische Obrigkeiten, derselben
Repräsentanten, und Man-
datare, dann die Magistrate
unterthäniger Städte an die
genaue, in keinem Falle zu
unterlassende Beobachtung die-
ser

wanie ugody w Magistracie
dziać się powinno.

8. Bez téy zawfze przy-
łączać się mającey pisnien-
ney Rezolucyi, otdąd żaden
Justycyaryat, Magistrat,
żadna Juryzdykcyja, wzglę-
dem skarg od poddanych
zaniefionych, urzędu Se-
dziego sprawować nie mo-
że; lecz strony do zwierzch-
ności gruntowey dla pró-
bowania ugody odsyłać, i
w tenczas dopiero, kiedy
Rezolucya na pisnie o bez-
owocnym próbowaniu u-
gody przez skarżącego się
poddanego okazaną zosta-
nie, też skargę pod sądowni-
cze ma przyiać działanie.
Może iednak i w tenczas
ieszcze Juryzdykcyja lub Ju-
stycyaryat podług przepisu
357. §. powszechnego sądo-
wniczego porządku, pró-
bowanie ugody, powtórnie
ex officio przedfiewziąć.

9. Jako się ninieyszym
Okólnikiem wszystkim Do-
miniom, politycznym
zwierzchnościom, tychże Re-
prezentantom i Mandata-
ryuszom, tudzież Magistra-
tom Miałt poddańczych, ści-
śle i w żadnym zdarzemiu
B nie

ser Vorschrift anweist, und derselben Kundmachung an die Unterthanen anordnet; so wird auch sämtlichen Justizariaten, Jurisdiktionen und Magistraten zur Pflicht gemacht, sich die pünktliche Befolgung dieser Anordnungen genau angelegen seyn zu lassen, indem bei Wahrnehmung einer Nufferachtlaffung, obgleich das gerichtliche Verfahren hierdurch nicht für null und nichtig anzusehen ist, dennoch die dießfalls fahrlässige Gerichtsbarkeit für Schaden und Unkosten zu haften hat, und nach Gestalt der Sachen bestrafet werden wird, weswegen denn die Befolgung dieser höchsten Anordnung immer in dem Nothdurfts-Verhandlungs-Protokolle ersichtlich zu machen ist.

10. Es versteht sich übriggens von selbst, daß, wenn Unterthanen mit ihren Grund-Obriigkeiten in Streit gerathen, die für diesen Fall bereits bestehende Vorschriften in Nichts geändert, gleichwie auch die unterm 24ten Juny 1784, — 13ten July 1786, — 21ten August 1788, — 20ten November 1795, — und 23ten Februar 1801 ergangenen Ver-

nie zaniiedbane zachowanie tego przepisu zaleca, i onegoz obwiezczenie poddanym rozporządza, tak również na wszystkie Iustycyaryaty, Juryzdykcyę i Magistraty wkłada się obowiązek, o punktualnym rozporządzeń tych dopełnieniu mieć staranie; gdyż za dostrzeżeniem iakiego niedopełnienia, chociaż przez nie sądownicza Pertraktacya za żadną i nie ważną uważaną bydź niema, iednak niedbala w tym Juryzdykcyą, za szkodę i wydatki jest odpowiedzialną, i podług kształtu rzeczy karzę podlegać będzie: dla tego więc dopełnienie najwyższego tego rozporządzenia, w Protokole pertraktowanego Processu, wyknięte bydź powinno.

10. Rozumie się z resztą, że kiedy między poddanymi, i ich zwierzchnościami gruntowemi zaydą spory, przepisy w tych przypadkach będące w niczem są nie odmienne, a rozporządzenia dnia 24go Czerwca 1784, 13go Lipca 1786, 21go Sierpnia 1788, 20go Listopada 1795, i 23go Lutego 1801 Roku wydane, ni-

122

Berordnungen durch gegenwärtiges Normale nur näher bestimmt werden. ninieyszą normą tylko iaś niey oznaczone zostały.

Lemberg am 16ten December 1808.

W Lwowie dnia 16go Grudnia 1808 Roku.

Christian Graf v. Burmser,
Gubernial-Vicepräsident.

Karl Freyherr von Binder,
Gubernial-Rath.

Miasta. polubonne Indy

Majątek i obrót majątkowy w r. 1855 miast i miasteczek które składają rachunki do c. k. Namiestnictwa w lwowskim okręgu administracyjnym.

(Ciąg dalszy. Obacz Nr. 13, 14 i 15 Dodat. tygod.)

II. W y d a t k i.

Wydatki:	Belz		Bolechów		Brody		Brzeżany		Brzozów	
	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.
1 Pensye urzędnikom	1466	40	140	—	10370	—	2070	—	508	20
2 Płace leśnym	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Płace służbie sanitarnej	140	50	—	—	714	—	100	—	50	—
4 Płace sług zwyczajnych	132	50	76	20	156	—	239	53	36	—
5 Gracye i odprawa	404	—	—	—	1612	11 ² / ₄	113	20	—	—
6 Prowizye i łaski	49	20	—	—	432	24	—	—	—	—
7 Adjuta	—	—	—	—	22	—	259	10	—	—
8 Datki na pomieszkanie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 Datki na utrzymanie koni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Dyurny	190	15	—	—	320	20	365	—	180	—
11 Czynsze za najem domu	100	—	—	—	—	—	675	—	30	—
12 Potrzeby kancelaryjne	307	32 ¹ / ₄	13	59 ¹ / ₄	3068	46 ³ / ₄	608	14 ³ / ₄	135	59
13 Taksy sądowe i polityczne	11	35	—	6	59	50	3	59 ¹ / ₄	5	—
14 Portorya i koszta posytek	46	12	92	13	—	—	—	6	34	27
15 Koszta podróży i strawne	291	33 ² / ₄	19	51	246	53	257	45	164	58
16 Nagrody i wsparcia	131	20	—	—	316	40	272	—	165	—
17 Wydatki leśne	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18 Utrzymanie i porządki domów	24	—	2	—	577	11 ¹ / ₄	—	—	—	—
19 Podatki	350	—	6	—	138	32 ³ / ₄	9	7	252	43
20 Ekwiwalenta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21 Dodatek do płac przy buchhalteryi	78	—	—	—	662	—	130	—	30	—
22 Wydatki przy rekrutacyi	93	58 ² / ₄	—	—	189	58	—	—	—	—
23 Oświetlenie miasta	—	2	51	16	3848	48	228	36	—	—
24 Utrzymanie ochędowstwa w mieście	—	—	—	—	539	37	166	16	—	—
25 Naprawa dróg	325	—	—	—	219	35	714	10 ² / ₄	24	—
26 Naprawa mostów	—	—	—	—	153	—	24	—	—	—
27 Koszta bruku	—	—	—	—	102	44	—	—	—	—
28 Sprawienie odtarowanych miar i wag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29 Utrzymanie studzien	—	—	—	—	417	29 ³ / ₄	43	57	—	—
30 Utrzymanie wodociągów	—	—	—	—	—	—	180	4	—	—
31 Płaca rewizora policyi	—	—	—	—	1739	18 ¹ / ₄	200	—	—	—
32 Płaca policyantom	301	40	239	—	3729	21	884	—	70	—
33 Odzież policyantom	66	58	66	36	1331	40	188	44	—	—
34 Żywnienie aresztantów	194	53	—	—	1000	—	560	59	—	—
35 Przystosowanie potrzeb policyjnych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36 Utrzymanie porządków od ognia	—	—	46	10	198	28 ¹ / ₄	28	40	3	—
37 Wydatki na lekarstwa	24	37 ³ / ₄	—	—	113	2 ² / ₄	37	51	—	—
38 Utrzymanie szkoły normalnej	166	—	1700	6	2677	45	657	16 ³ / ₄	6	—
39 Wydatki z prawa patronatu	80	54	—	—	—	—	—	—	—	—
40 Utrzymanie sierót i podrzutków	—	—	—	—	—	6 ² / ₄	69	2 ² / ₄	—	—
41 Utrzymanie szpitalu dla chorych	106	30 ² / ₄	—	—	160	—	—	—	—	—
42 Na dom ubogich i kalek	—	—	—	—	100	—	20	—	—	—
43 Dodatek do posagu szkół i plebanii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44 Folgi i zwroty dzierżawcom myta, soli, tabaki i t. p. skarbowych dochodów	119	18	—	—	—	—	4885	36 ² / ₄	—	—
45 Czynsze od kapitałów dłużnych	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46 Wynagrodzenia za uchybienie	3	16 ³ / ₄	—	—	—	—	—	—	—	—
47 Drobne wydatki	—	—	221	7	172	38 ¹ / ₄	40	2	—	—
48 Budowle nowe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
49 Wydatki nadzwyczajne	69	54	—	—	47	35 ² / ₄	111	6	—	—
50 Nowo utworzone kapitały czynne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
51 Wydatki na szpital	—	—	—	—	2223	56	—	—	—	—
52 Spłata współwłaścicielom propinacyi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Suma	5300	10	2504	44 ¹ / ₄	37661	52 ² / ₄	14143	56	1695	27

123

tylko nie znajdujemy takiego, co by przeciw autentyczności jego mówiło, ale owszem dostrzegamy skazówki, które wprost mówią za jego autentycznością.

A najprzód, co do formy jego zewnętrznej, napisany on jest wierszem takim, jakiego w wieku jedynastym powszechnie w nagrobkach używano. Pisarz jedynastego wieku, Sigebert mnich, kreśląc żywot Teodoryka, biskupa, przed kilkudziesięciami laty zgasłego, przytacza trzy nagrobki, z których każdy tak rodzajem wiersza, jak i nierównym odliczaniem zgłosek podobniusię do nagrobka Chrobrego. Jeden z nich, „*Comitis Everardi*“, zaczyna się tak:

*Clauditur hac tumba Pridem sine fele columba,
Infans Everardus Nobilis atque pius*

Sanguine magnifici Generosus Deodorici i t. d. (Leibnitz. SS. R. B. I. str. 310.) Taką samą miarą ułożony nagrobek rymowy czytać można w kronice Hermana Kontrakta, zrobiony dla Hiltrudy matki tego kronikarza, który jak wiadomo 1054 roku żyć przestał. (Pertz V, 130.)

Takż nakoniec w jedynastym wieku ułożony nagrobek dla Sigfrieda Opata w Tegernsee, znajduje się w Peza *Thesaurus Anecdotorum* T. V., Cz. 1, str. 264. i t. d. i t. d.

Co do treści nagrobka, Lelewel podnosi jako okoliczność najwięcej raziącą i nie przypadającą do jedynastego wieku, otrzymanie korony od Ottona przez Bolesława. A że ta okoliczność i w kronice Gała znajduje się, tłumaczy to tem, iż autor tej kroniki był cudzoziemiec. Mniema więc, że z Gała dopiero przeszło to wyobrażenie do autora nagrobku.

Jakoż między Gałem a autorem nagrobku zgodność jest w tem, że Otto położył koniec jakimś zależnościami dukowskim Bolesława; zdjęła też, jak powiada Gał, z głowy swojej koronę, włożył na głowę naszego Bolesława; i to samo mogą wyrażać słowa nagrobku: „*tibi dedit Otto coronam*.“ Atoli nie jesteśmy pewni, czy oprócz tego nie zachodziło co między Ottonem a Bolesławem, co by więcej jeszcze do słów nagrobku przypadało, a nieznanne było Gałowi. Kiedy bowiem według słów Gała Otto włócznią ś. Maurycego i gwoździem z krzyża Chrystusowego Bolesława, w Guieźnie już za dane sobie ramię ś. Wojciecha oddarował, dowiadujemy się tymczasem od dobrze świadomego tych wypadków rocznikarza kwedlinburskiego, że Otto przysyłał w odwet Bolesławowi jakieś dary jeszcze i z Akwizgranu. (Pertz III, 77.)

Jakkolwiek bądź, ta jednak okoliczność, którą Lelewel podniósł przeciw autentyczności tego pomnika, rozpatrzona bliżej, przemawia raczej za jego autentycznością. Gdy najprzód jest to twierdzenie nie ze wszystkiem słuszne, iż autorem kroniki znanej pod imieniem Gała był cudzoziemiec; sam bowiem Lelewel podniósł to z dobitnością w innych swych dziełach, że współautorem kroniki owej jest Michał Polak, kanclerz kapituły kruszwickiej, któremu Gał pierwszą i drugą księgę jej przypisując wyraźnie współautorem dzieła tego (*cooperatorem hujusce opusculi*) nazywa. To tedy co Gał w tych księgach pisał (a właśnie w pierwszej z nich znajduje się ów szczegół), wiedział dobrze i aprobował Michał: musiała więc okoliczność o otrzymaniu korony przez Bolesława opierać się na poważnym jakimś pomniku, kiedy ją w kronice swojej umieścili. A jeśli przyczyny tego, co w tej wieści zdaje się razić lub niedokładem, szukać mamy w cudzoziemskości autora i stroniczem

laków, ani stosunkowi jego do króla, ku którego uczczeniu dzieło siwe pisał, nieodpowiada stronicze tej kwestyi na niekorzyść króla przedstawienie. Jeśli zaś cofniemy się w czasy bliskie śmierci Chrobrego, przedstawia się nam stosunek ten całkiem inaczej. Tam cała hierarchia duchowna, obrządku łacińskiego, z samych cudzoziemców składa się. Nadewszystko zaś pamiętać nam wypada, że ten nagrobek kładziono w katedrze poznańskiej, która nawet wtedy, gdy Otto był w Polsce, i duchowienstwo krajowe nowoutworzonej hierarchii krajowej poddawano, została uległa obcemu, Magdeburskiemu arcybiskupowi. Nie więc naturalniejszego, jak to, że mnich lub który z dostojnych kapłanów poznańskich, którzy wszyscy byli wówczas cudzoziemcami, wynurzał się pod tym względem nieco jaskrawiej, niżby się był Polak rodowity, i nie zostający w żadnym do cesarstwa stosunku, wynurzył.

Z tą okolicznością wiąże się i drugi szczegół: Ani Gał ani żaden z kronikarzy polskich nie wystawia nam Meska I-go inaczej jak tylko dobrym chrześcianinem. Jeśliby nieznajomy autor nagrobka, jak się domyśliwa Lelewel, wziął z Gała okoliczność o otrzymaniu korony przez Bolesława, tedy prawdopodobnie i drugi ten szczegół o wierze Meska I-go byłby u niego podobniejszym do tego, co Gał rozpowiada. Tymczasem w nagrobku nadmieniono o księcia tego pogaństwie (*perfidio patre natus*), a gdy tę okoliczność uważnie rozbiemy, przekonujemy się, że tak sędzieli o tej rzeczy społeczeństwo, a zwłaszcza cudzoziemcy lub gorliwcy obrządku łacińskiego. I tak Tietmar rozpowiada, jak Mesko niezachowywał postów i zmuszał do tego żonę swoją Dobrowkę, co według niektórych przez trzy lata trwać miało: (*Tietm. IV, 35.*) Mesko, już jako mąż Dobrowki, jest jeszcze, według słów autora tego, długi czas poganinem: „*vario gentilitatis errore implicitus*“, a dopiero po wielokrotnych naleganiach, „*crebro dilectae uxoris hortatu, innatae infidelitatis toxicum evomuit*.“ (*Id. ibid.*) Tak samo Matylda, matka żony Meska II-go Ryxy, nazywa Chrobrego źródłem i początkiem religii chrześciańskiej w Polsce (*fons et origo religionis Christianae*), a że to twierdzenie miało ważną jakąś podstawę, pokazuje się to ztąd, iż nawet Długosz, który nam za polskimi kronikarzami chrzest i gorliwość chrześciańską Meska I-go dokładnie opisuje, nadmienia w innych miejscach pokilkakrotnie, że religii katolickiej w Polsce był pierwszym źródłem Chrobry. 1)

Niemal przemawia za autentycznością nagrobka i to, że autor jego nadmienia okoliczności takie, które w żadnym tak krajowym jak i obcym pisarzu nieznajdują się, i tylko społeczeństwu znane być mogły. Taką okolicznością jest obcięcie włosów siedmioletniemu Bolesławowi i posłanie ich do Rzymu. Objasnił ją trafnie Stanisław Łubieński, przypominając, iż zwyczajem było u chrześciańskich książąt, posyłać ucięte dzieciom swoim włosy do Rzymu na znak uległości ich stolicy apostolskiej.

Szczegół ten nie tylko znajduje się w społecznych okolicznościach zupełne potwierdzenie, ale razem wyjaśnia nam wypadki, których znaczenia dotąd nierozumiano. Bolesław Chrobry urodził się roku 966, czy też na początku 967, 2) w każdym więc razie siedmioletnie jego skończyło się już w roku 973. Wtedy to, jak nas naucza nagrobek, stano ucięte mu włosy do Rzymu. Uważmy jak dalece zgadza się to z podaniem nam zakonnic wiadomością, iż w tym właśnie 973 roku, odbył się pamiętny zjazd w Kwedlinb.

124

Majątek i obrót majątkowy w r. 1855 miast i miasteczek
które składają rachunki do c. k. Namiestnictwa w lwowskim okręgu administracyjnym.

I. Przychód.

Dochody:	Bełz		Bolechów		Brody		Brzeżany		Brzozów	
	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.
1 Czynsz dzierżawny z dóbr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 " " z gruntów	176	18 ³ / ₄	—	—	26	46	—	—	82	54
3 " " z łomów kamienia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 " " z cegielni	—	—	—	—	150	—	—	—	72	—
5 Czynsze z najmu domów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 Dochód z lasów	—	—	—	—	1965	40 ² / ₄	602	39 ² / ₄	—	—
7 Taksy sądowe	—	—	—	—	63	—	—	—	—	—
8 Taksy z nadania obywatelstwa	—	—	—	—	—	—	10241	—	912	—
9 Opłata od wyrobu wódki, piwa, miodu	4812	48	3207	30	—	—	—	—	100	—
10 Targowe i stragarskie	—	—	—	—	1248	—	—	—	—	—
11 Opłaty od wag i miar	—	—	—	—	427	—	175	—	—	—
12 Czynsze z polowania	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 Czynsze z dzikiego rybołówstwa	—	—	—	—	7126	48	—	—	—	—
14 Czynsze z myt drogowych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15 " " mostowych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16 " " z przewozów	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
17 Czynsze gruntowe inwentarskie	—	46	—	—	—	—	—	—	—	—
18 " emfiteutyczne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19 Czynsze z pastwisk (spasne)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20 Relucya robocizny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21 Laudemia i Mortuaria	929	12	—	—	—	—	—	—	—	—
22 Opłaty delegacyi sądowej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23 Opłaty z rzemiosł policyjnych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24 Kary policyjne	—	—	—	—	19	30	6	6	—	—
25 Taksy od muzyki publicznej	—	—	—	—	—	—	9	36	—	—
26 Opłata za wydanie świadectw targowych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27 Przychód z nawozu i śmiecia	—	—	—	—	14521	20	2609	7 ² / ₄	113	15
28 Dodatek gminny do podatku konsumcyjnego	—	—	447	36	1745	29	—	—	—	—
29 Dodatek komunalny	—	—	—	—	—	—	255	—	—	—
30 Dodatki uposażenia szkół i plebanii	640	48 ³ / ₄	4877	50	5127	32 ² / ₄	900	—	327	5 ² / ₄
31 Prowizye od kapitałów czynnych	89	6 ¹ / ₄	39	20	362	33 ² / ₄	499	38 ³ / ₄	—	—
32 Zwroty wydatków podróży, budowniczych	—	12	—	—	30	—	—	—	—	—
33 Zwroty wziętych antycypacyi	24	45 ¹ / ₄	—	—	—	—	7	12	23	23
34 Różne przygodne	—	—	—	—	942	29 ² / ₄	—	—	—	—
35 Dochody szpitalne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36 Prowizye zwłoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37 Czynsze komornicze od żydów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Suma	5979	56 ³ / ₄	8572	16	33728	9	15305	19 ² / ₄	1530	37 ² / ₄

Dodatek tygodniowy

przy Gazecie Lwowskiej.

Nr. 13.

Dnia 29. Marca 1856.

Nowe władze i ich zakres działania.

(Według nowego statutu organicznego.)

(Dalszy ciąg. Obacz N. 33, 34, 35, 40, 46 i 50 Dodat. tygod. T. V.)

Tok instancyi w sprawach podatkowych.

Jeżeli się kontrybuent dla zbyt wielkiego wymiaru czuje pokrzywdzonym i o to chce rekurować, albo jeżeli dla szkód elementarnych lub innych uwzględnienia godnych wypadków chce prosić o uwolnienie od podatku, tedy zachować ma następujący tok instancyi:

a) Na prowincyi.

I. Instancya.

Na prowincyi należy wszystkie podania i proźby w sprawach podatkowych i kasowych podawać do urzędu okręgowego (stolniczego), jako władzy podatkowej pierwszej instancyi.

Urząd okręgowy (stolniczy), jako władza podatkowa I. instancyi traktuje podobne podania i proźby, jak dalece je uzna godnymi uwzględnienia i przesyła je bezpośrednio do krajowej dyrekcji finansów jako do władzy finansowej II. instancyi, a ta władza przesyła je do ministerstwa finansów, jako władzy III. instancyi, jeżeli podanie należy do zakresu działania ministerstwa. Tylko w sprawach podatku zarobkowego ma urząd okręgowy przedkładać propozycję wymiaru podatków przełożonej c. k. dyrekcji podatków, która ją odsyła z swoim sprawozdaniem do c. k. krajowej dyrekcji finansów.

II. Instancya.

Rekursa przeciw decyzji urzędu okręgowego w sprawach podatkowych i kasowych podawane być muszą w II. instancyi, do krajowej dyrekcji finansów albo do dyrekcji podatków, w miarę jak się rekurujący znajduje w kraju, gdzie dla administracji finansów ustanowiona jest jedna lub druga z tych władz.

Każdy rekurujący powinien w podobnych wypadkach ściśle za-

czych lub stron; z tych kas pobierają kasy wydatkowe i fundusze potrzebne dotacje. Pozostające przewyżki trzyma kasa dochodowa w pogotowiu dla wywozu do kasy centralnej państwa.

2. **Kasa wydatków**, opędza szczegółowe wydatki przydzielonych sobie gałęzi administracyjnych.

Dyspozycya nad pierwszym oddziałem przysyła wyłącznie ministerstwu finansów, które wydaje zlecenia albo bezpośrednio albo przez przełożonego krajowej dyrekcji finansów, albo gdzie istnieje dyrekcya podatków, przez dyrektora tej władzy.

VIII. Kasy zbiorowe.

Kasy zbiorowe obejmują dostawy od przynależnych urzędów podatkowych lub poborczych; opędzają wydatki publiczne w własnym obwodzie i w okręgu pomienionych urzędów, odwoza pozostałe przewyżki do głównej kasy krajowej, i zajmują się sprawami kasowymi przydzielonych sobie funduszy.

Dalszy tok finansów jest następujący: Do **centralnej kasy państwa** w Wiedniu, która bezpośrednio podlega ministerstwu finansów, wpływają wszystkie dochody monarchii i tam wypracowują się asygnacje na wszystkie wydatki państwa w ogóle. Obok tej kasy istnieją następujące główne kasy państwa:

Nadworny urząd płatniczy dla opędzenia wydatków domu cesarskiego i dworu.

Powszechny kameralny urząd płatniczy dla opędzania wydatków wszystkich ministerstw, z wyjątkiem ministerstwa

KRONIKA.

Dotychczasowa Kronika z Lipca 1856.
Kraków w lipcu.

Pusto i głucho w Krakowie w tym miesiącu wiejskich wytehnieni i kąpielowych wycieczek. A jednakże gdyby sporządzić spisy ludności mieszkańców miasta, w porze tak zwanego wyludnienia w lecie i osobno w zimie w porze największego ruchu, wykazałaby się zapewne różnica między jedną a drugą porą kilkuset zaledwie osób. Czyżby te kilkaset osób uniosło z sobą to wszystko, co właściwy ruch miasta stanowi, że po ich wyjeździe taka pustka? Czyż w nich to właściwie skupiało się życie miastowe, czyż one tylko były ogniskami ruchu, osiami około których obracał się świat po ekliptyce chodników rynkowych? Alboż ja wiem? Wprawdzie miały one swoje kółka dla których były słońcami, miały swoich satellitów którzy blaskiem od nich pożywanym świecili, ależ na horyzoncie nie bywa przez to ciemniej, że część gwiazd wędrownych w pewnej porze roku na naszej półkuli nie widna. Otóż w tém najmowniejszy leży dowód, że miasto nasze właściwego żywiołu miejskiego niema. Widoczny bywa i po innych miastach ów ubytek w lecie, ale to co tam przykute do bióra, do warsztatu lub kasy, ma znów dla siebie właściwy sobie zakres, obraca się w właści-

wem sobie kółku, nie pytając co tam w innych dzieje się sferach. W mieście naszym, nie wyrobiły się takie czysto mieszczańskie żywioly. Każdy jest dla tego tylko i o tyle tylko mieszczaninem, o ile nie może być wsiowym, nie mówię szlacheckim, albowiem szlachectwo nie tyle do rodu i herbu, ile do stanu przywiązane. Nie mamy w języku naszym francuzkich *de* i niemieckich *von*, coby jak herold niosło przed nami tarczę herbową. Szlachecciem ten u nas kto ma wieś, mieszczaninem kto w mieście. Wyjąwszy małą liczbę imion historycznych, nikt nie pyta o rodowody i dokumenta, a przecież jesteśmy najbardziej szlacheckim na świecie narodem. Co pokolenie prawie zmienia u nas ziemia właścicieli, rzadko gdzie wnuk na téj saméj gospodaruje co dziad jego roli, a przecież mimo tego przerzucania się, nie możemy oswoić się z bytem mieszczańskim i wracamy na wieś ile razy zdarzy się sposobność, ile razy stać nas na zakupienie kawałka ziemi. Przebiegłszy kraj cały w szerz i w dłuź, nie znajdzie nigdzie miast, tylko miasteczka, powstałe nie z potrzeby naturalnéj, nie wzrastające w miarę swojego wieku, w ludność, rozległość, handel i dostatki, ale raczej jako siedliska władz publicznych gromadzące w sobie tyle tylko mieszkańców, ile ich niezbędna wymaga konieczność. Dla tego w miarę przemian administracyjnych znikają i powstają miasteczka, które my szumnie miastami nazywamy, dla odróżnienia ich od tych gromadek domków, które dla tego tylko nie noszą nazwy wsi, że mają swój rynek i ratusz, chociaż główném utrzymaniem ich mieszkańców bywa rola.

Kraków który miał odwieczne przywileje stawiające mieszkańców jego na równi ze szlachtą, winien również ocalenie swoje od zupełnéj ruiny urządzeniom administracyjnym w końcu zeszłego wieku. Upadek miast we Włoszech osobiłwie zaś południowych datuje się od chwili, kiedy je przestano uważać jako oddzielne autonomie i wcielono w ogólny system administracyjny; przeciwnie u nas, o tyle tylko miasta istnieją, o ile są siedzibami władz mniej więcej centralnych, o tyle upadają, o ile zostawione same sobie.

Dziwne to zjawisko dowodzi jak mało jesteśmy mieszczańskim narodem. Z tego więc względu żywiol urzę-

dnicy jest jedynym miejskim u nas żywołem: bez niego nie byłoby miasta. A nie jest to dzisiejszej tylko epoki właściwością, było tak od wieków. Co zostało z Gniezna, Wiślicy, Piotrkowa po wyjściu z nich władz, sejmów, sądów? co niebyłoby się do dziś dnia z Krakowem stało, skoro niespełna wiek temu zeszło do kilkutyśięcznej ludności?

My nie lubimy miast. Ludność miejska bywa zawsze u nas napływowa. Gdzie tu szukać w Krakowie odwiecznych rodzin miejskich kupiectwem lub rzemiosłem zubożonych i poprzestających na tytule *civis cracoviensis*? Za ledwie parę domów takich znajdzie jeszcze co sięgają trzeciego pokolenia i w tej samej dziadowskiej siedzą kamienicy. Gdzie szukać firm handlowych poważnych samym wiekiem? Rzadko syn po ojcu a wnuk prawie nigdy nie dziedziczy stanu. Patrycyat miejski przeradza się zaraz w szlacheckość. Zamożny mieszczanin nie o tём myśli, aby część dnia wolną od pracy przepędził w pobliskim domku wiejskim, lecz o tём, aby gospodarstwo miejskie zamienił co rychło na gospodarstwo wiejskie. Syn jego już będzie całą gębą szlachcicem, to jest właścicielem ziemskim.

To też za rogatkami miasta nie ujrzy u nas ani jednego domku wiejskiego. Kończy się miasto i zaraz wieś się zaczyna. A przecież jakby to miło i zdrowo było oddychać parę godzin dziennie powietrzem nie nasyconém kurzawą miejską i dymem węglanym. Tęj przyjemności zamożniejsi nawet odmawiają sobie w Krakowie, a że czują potrzebę zmiany, więc uciekają do kąpieli. Bo nie zawsze do wyjazdu tego skłania potrzeba ratowania zdrowia. Wyjazd do kąpieli bywa także niekiedy modą, niekiedy ponętą zmiany miejsca i trybu życia, czasami silnie uczuwaną potrzebą zbliżenia się do natury. Ten ostatni cel rzadko się przytacza za powód do wyjazdu, bo albo się go nie dość jasno pojmuje i tylko raczej instynktowo przeczuwa, albo też przyznaje się do niego nie każdemu wypada w tym wieku realnym. Jednakże najczęściej jedzie się dla tego do kąpieli, że jadą inni, że się cały wielki świat z całego świata tam spotyka, że nigdzie chyba tam można się pokazać w tak strojnym negliżu, iżby takowy przewyższał ubiór okazały.

Kronikarz krakowski powinienby właściwie szukać po kąpielach tego towarzystwa, co ztąd uszło; wszelako i na tych samotnych ścianach opuszczonych mieszkań odmalowane jest życie tych co je zajmowali. A swobodniej je téż obejrzeć pod nieobecność właścicieli, i ze stanu mieszkań wnosić o charakterze, usposobieniu, toku życia i upodobaniach ich, a może dokładniej, niżeli ne wielkim przeglądzie w salonie, gdzie każdy jak żołnierz na paradzie wydmuchany, wyświeżony i wyprostowany wierniej niż na patrolu wizytowym, gdzie powiedziawszy hasło i usłyszawszy odzew, wszystko w należytym znalazłszy porządku, bierze się za kapelusz i wychodzi za drzwi, aby potem z kolei inne zwiedzić stacye.

Możnaby także w lipcu poprzestać na tych mieszkańcach, co z miejsca ruszyć nie mogą, pracując jak cyklopy dzień i noc w kuźni życia, obojętni, czy kują jowiszowe gromy, czy niewidzialną siatkę w którą Mars zdradliwie ma być pochwycon. Nie dla nich to zmiany pór roku i oddzielne każdej z nich przyjemności. Czy słońce wstaje o trzeciej czy o ósmiej, czy się kładzie o czwartej lub przed dziewiątą, to bynajmniej w trybie ich życia nie czyni różnicy. Jak widno, to pracują przy świetle słonecznym; kiedy ciemno, przy świetle lampy lub świecy. A liczba tych wiecznie przykutych do swoich biur, warsztatów, kass, stanowi ogromną większość w mieście. Wszyscy inni to jak ptaki wędrowne, lecz nie te co odlatują na zimę w strefy gorące, lecz jak wrony i kawki, które na zimę tylko garną się do miasta, a w lecie z niego uciekają. Stali mieszkańcy miasta są prawdziwymi *glebae adscripti*. Pracują całe życie żeby mieć się za co usamowolnić, i jeśli im szczęście posłuży, to się na parę lat ostatnich życia wykupią; lecz cóż, kiedy niema już wtedy sił aby używać uciech o jakich marzyli za młodu, kiedy stępały uczucia aby przyjemności życia doznawać. Więc cała ich myśl zwrócona bywa ku temu jedynie, żeby wypocząć, a całe staranie, aby umniejszyć cierpień fizycznych i dolegliwości wieku, aby o rok, o miesiąc, o dzień przedłużyć to życie — a właśnie ta około swojego zdrowia piecza i troskliwość odbiera im pokój i swobodę, na które tak długo czekali. I oni czasem mają na tyle zaoszczędzo-

nego grosza, że jada w lipcu do kąpiel, by utargować u wieczności kilka chwil życia; lecz cóż to warto takie życie wyżebrane, ta zdrutowana skorupa, która za trąceniem nie wyda już dźwięku, a rozsypaniem grozi?

Pisać o nich nie łatwo, bo jednostajność ich żywota mało przedstawia punktów tak wybitnych, by w oczy do razu uderzyły, a życie ich posuwa się jednostajnym ruchem skazówki zegarowej, tak iż choć w nią wzrok wlepić, to najmniejszej nie dostrzeże się zmiany. Dopiero przy schyłku życia — a komuż się tak długo chce obserwować? — poznaje się, że godzina upłynęła. Wszelako żywot tej klasy mieszkańców, a raczej tych klas przedstawiałby nie mało zajęcia, chcąc go odmalować we wszystkich jego drobiazgowych krzątaniach, maluczkich ambicyach i mrówczych sileniach się, gdyby te klasy stanowiły w Krakowie pewnego rodzaju mrowiska, gdyby pojedyncze ich członki łączył z sobą jakikolwiek węzeł wspólności potrzeb, życzeń, żądz. Ale z tego nagromadzenia się w jedno miejsce ludności nie wyrobiła się jeszcze społeczność miejska. Każdy idzie samopas, nie związany żadnym węzłem z resztą towarzystwa w pośród którego żyje; łatwo też przechodzi do zawodu wiejskiego, i właśnie to przejście do stanu rolniczego jest dla mieszczanina krakowskiego najwyższym ideałem. Ten co nie śmie o nim marzyć, nie doznaje prawdziwego w życiu swoim szczęścia; życie zaś jego chceć skreślać, wszystko jedno czy w lipcu czy w lutym. Cała różnica, że się raz cieplej drugi raz chłodniej ubierze, że raz przy piecu drugi raz przy otwartém siedzi oknie. Ruchu tam niema, i dla tego też kilkadziesiąt tysięcy ludzi nagromadzonych w jedno miejsce nazwane miastem, nie daje temu miastu tyle żywawości, co ta garstka wędrownych gości, która teraz uleciała do kąpiel bawić się, lub na wieś oddychać sielankowem życiem, to jest pilnować najemnika przy żniwie.

Wyjazd tylko do kąpiel stanowi tam jedyną zmianę, jedyną przerwę jednostajności. Pierwszy to raz w życiu wypadło się rozdzielić mężowi z żoną, matce z dziećmi na tygodni kilka. Ważono się długo co zrobić żeby się nie rozłączać i postanowiono nie jechać, lecz za to pijąc wody sprowadzone w kamionkach i kąpać się w domu w jakiej zastępczej zaprawie kąpielnej. Ale na dru-

gie lato lekarz się uparł i do kąpiel wyprawił. Co tu przygotowań i zachodów, co pożegnań i odprowadzań! Zapomina się wtedy wszystkich tych drobnych nieporozumień i zwad domowych, które jak peryodyczne na oceanie wiatry zakłócały spokojność, ile razy okręt małżeńskiego pożycia przebywał zwrotniki kieszeni. I otóż gwizd lokomotywy zawtórował elegii pożegnania. Odjeżdżającemu mężowi dołożyła jeszcze żona nowe zawiąniętko i kilka przestrog na drogę, a dzieci przypomniały, że im ojciec upominek ma przywieźć z zagranicy. I dom osierociał po odjeździe. Żona zaprowadza oszczędności, aby zrównoważyć wydatki kąpielne, zmniejszyła podwieczorki, dokłada więcej cykoryi do kawy a ujmuje masła ziemniakom. Pora ta służy także do zaprowadzenia radykalnej zmiany w ustawieniu sprzętów, które potem jako *fait accompli* zwykło być szanowane.

Za każdym drzwi otwarciem wyglądają czy nie list idzie, żona tęskni i smuci się, jak gdyby w ciągu pożycia małżeńskiego kiedykolwiek rozmawiała z mężem więcej nad to, co wypadło niezbędnie mówić, mieszkając pod jednym dachem i u jednego siadając stołu. Kiedy się zbliża dzień przybycia, wszyscy stoją u dworca kolei wyglądając powrotu męża i ojca, i każdego dnia odbywają tę przechadzkę, aż wreszcie zajdzie jaka nieprzewidziana przeszkoda, i właśnie wtedy zjawi się długo oczekiwany. Co tam radości i uciechy! Pani ogląda filizankę złoconą z napisem mającym jej póty przypominać pamięć męża o niej, póki się pozłota nie wytrze, dzieci oglądają caeka rozpakowane, a przez cały miesiąc pobyt w kąpielach i przygody podróże stanowią niewyczerpany przedmiot ópowiadań, pytań i odpowiedzi. To czasowe rozłączenie się małżonków urozmaica życie tam nawet, gdzie jednostajność swoje mdle rozlała farby. Wzmacnia ono węzły osłabłe samém nawykniem i wzajemném nieprzerwaném ciśnieniem, ożywia gasnące uczucie i nastęrcza kilka chwil radości powitania jak nastęrczyło kilka chwil smutku przy pożegnaniu. Miesiąc kąpiel ważne przynosi usługi tam, gdzie podróże nie odbywają się dla rozpedzenia nudów lub w obawie, aby się na jedném miejscu nie spospolitować; miesiąc kąpiel rozlewa zbawienny wpływ tam nawet, gdzie na

128

pokrycie jego wydatków, wypadnie umniejszyć podwieczorki i zwiększyć dozę cykoryi.

Inaczej rzecz się ma w klasie mieszkańców, co chwilowo obrali sobie miasto za siedlisko. Wyjeżdża tam latem cała rodzina bądź razem, bądź każde z osobna, i rozłączenie nie bywa tam tyle bolesne, bo nawyknięto już podróżować, a wreszcie związki małżeńskie nie są tu jarzmem, którym para osób nierozłącznie sprzagnięta ciągnie wspólnie wóz ładowny troskami.

Opuszczone mieszkania ich następczają badaczowi tyle przedmiotu do obeznania się z najskrytszymi tajnikami ich domowego życia, jak odsłonięte domy Pompei i Herkulanum pozwalają rozpoznać życie domowe Rzymian. Wszystko tam jak w dniu odjazdu, tylko pył osiadł na pokrowcach i stolikach, a z warstw jego możnaby obliczyć czas oddalenia się, jak z warstw skał napływowych naturaliści wiek ziemi zbadać usiłują. Widać tam jeszcze sukienkę co w ostatniej służyła wyprawie na wizyty: dziś już niemodna, bo przez kilka godzin oparzyła się. Gdyby się w niej jutro pokazać, zdradzono by się. Krój się nawet zmienił, bo od tego czasu już upłynęły ogromne dwie epoki, dwa numera tygodniowe żurnalu mód! Dalej na toalecie papiloty. Rozwijam je, są to resztki listu, który mię wprowadza bliżej jeszcze w stosunki domowe osób. Patrzą która flaszeczka pachnideł najbardziej wypróżniona i wnoszę z tego o upodobaniach właścicielki toalety. Chciałbym o tych upodobaniach wnosić z innych więcej umysłowych zajęć, lecz książek nigdzie nie widzę prócz w salonie. Domyślam się, że te kilka rozrzuconych na stole pięknie oprawnych dzieł, kilka rycin i kilka albumów i kipseków służy tylko na pokaz. Stanowią one całą bibliotekę i cały skarb wiedzy. W pokojach mężkich nie złożone jeszcze stoliki, na nich ślady ostatnich wygranych i przegranych ręką biegłego rachmistrza skreślone na sukiennej tablicy stołu, rozrzuconych kilka talii kart i ugryzki cygar wśród kupy popiołów — takie są pamiątki po dawnych mieszkańcach tych opuszczonych murów. Zawolałem do pomocy dagerotyp i zjąłem widok tych osamotnionych siedzib, a w tece mojej zachowałem dla późniejszego historyka wierny obraz życia tej klasy spó-

leczeństwa, która stanowi, że się tu obcém posłużę wyrażeniem — śmietaną jego.

Wiedeń w lipcu.

Czy mamy lato, czy jesień — od dni kilkunastu, na zapytanie to trudno odpowiedzieć. Za pierwszym mówi kalendarz, za drugim dziwny stan atmosfery. W wielu domach okna pozasuwane na znak że mieszkańcy są na wsi: lecz za to w innych ogień w piecach lub na kominie. Bądź co bądź, deszcz prawie nieustanny i powietrze zimne, tak tym co siedzą w mieście, jak i tym co bawią na wsi, skróciły miesiąc lipiec o dni piętnaście. Ku końcowi wszelako miesiąca rozpoczęła się pogoda i wróciło ciepło; lecz barometr zwiesił smutnie głowę i ciągle patrzy na dół. Czy sierpień będzie taki jak zwykle? Czy sprawdzi znowu żartobliwy, lecz trafny sąd jednego paryzkiego wędrownika, który upierając się zajadle przy swym lekkim surduciku i nankinowych spodniach, dzwonił ciągle w przeszłym roku zębami mówiąc: *mais votre mois d' Aout, n'est pas doux du tout*. Pomimo téj obawy, massa ludzi opuszcza co dzień stolicę, wynosząc się każdy gdzie może: ten do wód, tamten na wieś, a najwięcej w pobliskie okolice. Wiedeńczyk nieprzebiera, wołą jego kierują w téj mierze żona i kieszeń. Jeżeli obie żyją z sobą w dobrej zgodzie, jedzie daleko, do wód morskich lub mineralnych. Jeżeli nie, siada za rogatkami byle tylko było trochę cienia, i żyje w przekonaniu że ma wieś i wody. Jeżeli żona mruczy, odsyła ją po informację do kasy: jeżeli sama przenosi Hitizng lub Dornbach nad Ischl lub Karlsbad, przynaję ję rozum. Nie pyta o przyczyny, nie wchodzi w tajemne kombinacye; zamyka nawet oczy na fakta, bo Wiedeńczyk chce przedewszystkiem być spokojnym. Każdy tylko myśli o tem, żeby dobrze zjeść, wypić i wypocząć. I to nie rozkłada planów swoich ani na lata, ani na miesiące, ani nawet na tygodnie, ale poprostu żyje z dnia na dzień. Nie jest on ani skąpym, ani rozrzutnym. Jest nawet umiarkowanym w potrzebach, ale każda z takich potrzeb musi być zaspokojoną w swo-

zostający, ze szczególną troskliwością zajął się tą z roku na rok powtarzającą się uroczystością. Pomnożono liczbę fantów i biletów na nie, jak również liczbę biletów wnijsia, których cenę niżono.

Postarano się, żeby damy trudniące się sprzedażą biletów na fanty, kwiatów, chłodników, cygar i t. d. w liczniejszym niż kiedyś zebrały się komplecie. Zużytkowano każde miejsce, każdy przystanek. Pan Bilse, którego nazwisko tak przyciągający wpływ wywiera na Warszawian, chętnie na prośby komitetu ofiarował swoje współdziałanie, jak również i pan Lewandowski, którego orkiestra w tym roku znacznie pomnożoną i ulepszoną została. Zarząd Saskiego ogrodu gorliwie przyłożył rękę do celu dobroczynnego, zaprowadzając w ogólnym urządzeniu siedzeń, ogrodzeń i t. p. rozmaite ulepszenia, z pomocą których ogród jakby w nową zupełnie przystroił się sukienkę. Tym sposobem zabawa zyskała niemało na świetności, bo oprócz powyżej wymienionych ozdób, przystroili ją jeszcze puszczone w bieg wodotryski, prawdziwie piękna illuminacja, ognie bengalskie, oraz kaskady ogniste, które czarujący prawdziwie sprawiły widok.

Głównym jednak źródłem dochodów, oprócz opłaty za wejście i bilety loteryjne, były namioty i sprzedaż w nich się odbywająca. Zasiadło tam świetne grono dam, z których każda gromadziła koło siebie kółko światowych znajomości, pospieszających wywdzięczać się za gościnne przyjęcie, jakiego im w ciągu roku nie szczędzono. Dowolna więc opłata i zakupno różnych przedmiotów nieraz do bardzo znacznych dochodziły rozmiarów. Tym razem na chwalebny cel wyzyskiwano miłość własną. Na tace sypały się różnobarwne papierki i rosły w stopy, dające zaszczytne świadectwo miłosierdzia Warszawian i... ich grzeczności dla dam. Kwiatek, cygareto, szklanek wody sodowej, sprzedawano po prawdziwie kalifornijskich cenach. Bywały wypadki, że po zakupieniu już nawet jakiego przedmiotu, odbywały się jeszcze poboczne licytacje.

Jak zwykle dzieje się w takich razach, przy losowaniu fantów, fortuna dziwne nieraz zrzędziała pomysłki. Fantów było wiele i bardzo ładnych, a niektóre okazałością swoją sprawiały toż samo wrażenie, co stoły w Homburgu lub Baden-Baden złotem pokryte. Już to my wszyscy, młodzi czy starzy, wielcy czy mali, lubimy poprobować szansy szczęścia, jedni przez chęć przekonania się, czy fortuna jest zawsze dla nich stałą w łaskach swoich, drudzy przez pragnienie zjednania sobie jej faworów, które dotychczas stroniły od nich. Powoli wystawa fantów z namiotów przenosiła się do alei; oglądano wygrane fanty w rękach szczęśliwców co dobre numera z kół wyciągnęli, a to znów innym dodawało ochoty. W ogóle tak znaczna na tę zabawę zgromadziła się liczba osób, że chwilami swobodne krążenie po główniejszych alejach zostało zatamowane i trzeba było prawie przebojem przedziierać się przez ścieśnione tłumy. Tu jednak skwapliwość ogółu, jako połączona z celem szlachetnym, zupełnie była usprawiedliwioną.

Kronika tygodniowa.

Pokilkakrotnie czytaliśmy już w gazetach ogłoszenia jakiegoś zagranicznego kaligrafa, który po sześć-godzinnym ćwiczeniu przekształca najnieprawniejszy charakter kaligraficzny każdego bez wyjątku człowieka od 10-ciu do 60-ciu lat liczącego, na pismo piękne, szybkie i wyraźne, kantorowe lub kancelaryjne, albo wreszcie na fakturę czyli gotyk. Ludzie mający więcej jak lat sześćdziesiąt, powinni już stracić nadzieję poprawienia sobie pisma, a przypuszczam nawet, że niewiele im na tym zależy.

Przynacie, że nęcąca to rzecz. Nie bacząc już na to, że jest bardzo wielu takich, którzy z charakteru pisma wróżą o usposobieniu człowieka, że nawet jakiś uczone drezdeński ujął tę sztukę w systematyczne zasady i z nadsyłanych mu listów wróżył szczegółowo o przymiotach i wadach osób które je do niego pisały, — nie bacząc już mówię na to, każdy woli mieć piękne i wyraźne pismo, aniżeli, podług utartego wyrażenia, bazgrać jak kura.

Wprawdzie i u nas litograf, pan Kosiński, obowiązywał się dawniej w kilku czy kilkunastu lekcjach

zmieniać i ulepszać do niepoznania charakter pisma, tak dzieci jak i dorosłych osób; ale od pewnego czasu uciechło to jakoś i bazgrzemy po dawnemu.

Owóż rzeczą jest niezawodną, że pismo każdej osoby da się ulepszyć i upiększyć; wszystkie te jednak systemata zależą na tém głównie, że trzeba pisać wolno i z wielką uwagą, trzymając się raz przybranej normy, a jeżeli kto ma wiele i pilno do pisania, to w krótkim czasie zapomina o lekcjach i wraca do dawnego sposobu.

Wszedłszy z pod oka kaligrafa, który nam wpajał pierwsze początki swojej sztuki, wszyscy mniej więcej pisaliśmy dobrze i wyraźnie; dopiero konieczność pospiesznego notowania w szkołach, a głównie na wyższych kursach, zepsuła nam pismo i zmusiła do zaprowadzenia różnych skrótów, które charakter nasz czasem nieczytelnym czyniły.

Kobiety, które zwykle nie ulegały tej konieczności, mają charakter podobny do siebie, tak że często trudno jest pismo jednej kobiety od drugiej odróżnić.

Są ludzie szcycący się z niewyraźnego pisma, twierdząc, że wszyscy niemal wielcy geniusze, myśliciele, wojownicy, poeci, bardzo niewyraźnie pisali, a za przykład najczęściej stawiają Napoleona I, który, jak wiadomo, kręcił prawdziwe hieroglify zamiast liter, zmuszając sekretarzy swoich do Szampolionowskiej przenikliwości i wprawy.

Ale niestety! niewyraźne pismo nie jest koniecznie dowodem wysoko rozwiniętej inteligencji.

Pomiędzy autorami, którzy więcej aniżeli ktobądź inny mają sposobności do kaligraficznego zaniedbania, jest wielu, i to znakomitych, którzy wyraźnym, a nawet pięknym pismem się odznaczają.

Z francuzkich dwaj Dumasowie, ojciec i syn, oraz Méry celują pod tym względem.

U nas zmarły Korzeniowski Józef pisał w równych ustępach, bardzo czysto i wyraźnie, stawiając litery jak perełki. Toż samo powiedzieć można o Zygmuncie Kaczkowskim, który nigdy nie przepisuje swoich rękopisów, pisze prędko a tak kaligraficznie, że nie sprostą mu pod tym względem niejedyn zawołany nawet kancelista. August Wilkoński miał pismo bardzo obszerne, pełne, wyraźne, i zecerowie, którzy są najlepszymi znawcami pod tym względem, dopraszali się o jego manuskrypta. Jeż, ten pisarz tak mężki w swoich utworach, ma pismo kobiece, ale wyraźne; inni zato odznaczają się pismem tak nieczytelnym, że trzeba wzywać techników do odcyfrowania ich utworów i przepisywania ich na czysto, nim do druku pójdą.

Trudno więc pod tym względem utworzyć sobie stałą zasadę; jedna tylko rzecz nie ulega wątpliwości, że wszystkim żyjącym z pióra, nie tylko literatom, ale profesorom, adwokatom i t. p., przydałaby się zamiast zwyczajnego pisma stenografia, gdyby była więcej rozpowszechnioną i przystępniejszą dla ogółu. Dlatego pożądanymby było, żeby w szkołach, tak jak to po wielu większych miastach zagranicą ma miejsce, uczono oddzielnie dzieci stenografii. Przy gorączkowym życiu jakie wiedzie terażniejsze pokolenie, czasu mamy coraz mniej i wszystko co tylko go oszczędza, prawdziwie jest drogocennym. Stenografia stałaby się więc dla piszących tém, czém koleje są już dla podróżnych. Podobno p. Poliński ze Lwowa, twórca systemu stenografii polskiej podług Gabelsbergera, zamierza w tym roku przybyć do Warszawy, w celu wyłożenia kursu swęj nauki. Byłoby to dla nas nowością bardzo pożądaną.

Ot naprzykład zdałaby się niezawodnie stenografia do notowania wszystkich zajęć Warszawy w bieżącym tygodniu, tak ich wiele jedno po drugim następuje.

Już to wysięgi konne, jak zwykle, wyciągnęły za miasto mnóstwo lubowników tej angielskiej rozrywki.

We wtorek znów miała miejsce zabawa muzykano-kwiatowa, połączona z loteryą fantową w Saskim ogrodzie, o której bliższe szczegóły Tygodnik w dzisiejszym numerze podaje. Ale do nas już wyłącznie należy zaznaczyć, że na tej zabawie objawiło się mnóstwo pożądanymby było, żeby w szkołach, tak jak to po wielu większych miastach zagranicą ma miejsce, uczono oddzielnie dzieci stenografii. Przy gorączkowym życiu jakie wiedzie terażniejsze pokolenie, czasu mamy coraz mniej i wszystko co tylko go oszczędza, prawdziwie jest drogocennym. Stenografia stałaby się więc dla piszących tém, czém koleje są już dla podróżnych. Podobno p. Poliński ze Lwowa, twórca systemu stenografii polskiej podług Gabelsbergera, zamierza w tym roku przybyć do Warszawy, w celu wyłożenia kursu swęj nauki. Byłoby to dla nas nowością bardzo pożądaną.

stopy życia mieszkańców naszego miasta niżone zostały.

Miałoby ten cud w istocie urzeczywistnić się u nas? Niestety! wątpić nam należy o tém.

Wszelkie jednak uboczne uwagi powinny umilknąć w obec świetnego rezultatu piędźnego, jaki pomieniona zabawa osiągnęła. A zaświadczyły to skrzynki ładowne papierkami, srebrem, a nawet złotem!! które po zagaśnięciu ostatniej kaskady ognistej, ścigały z różnych stron ogrodu do cukierni pana Semadeniego, gdzie był główny punkt zebrania kasowości Towarzystwa. Poważna fizyognomia tych pięknych naczyn, świadczyła o sutém ich wewnętrznym wprowadzeniu, a każdą taką skrzynkę odprowadzał tłum ulicznych chłopców, którzy defraudacyjnym sposobem pod koniec zabawy wdarłszy się do ogrodu, podziwiali z daleka zamożność ludzką, tym razem w najpiękniejszym jej zastosowaniu użytą.

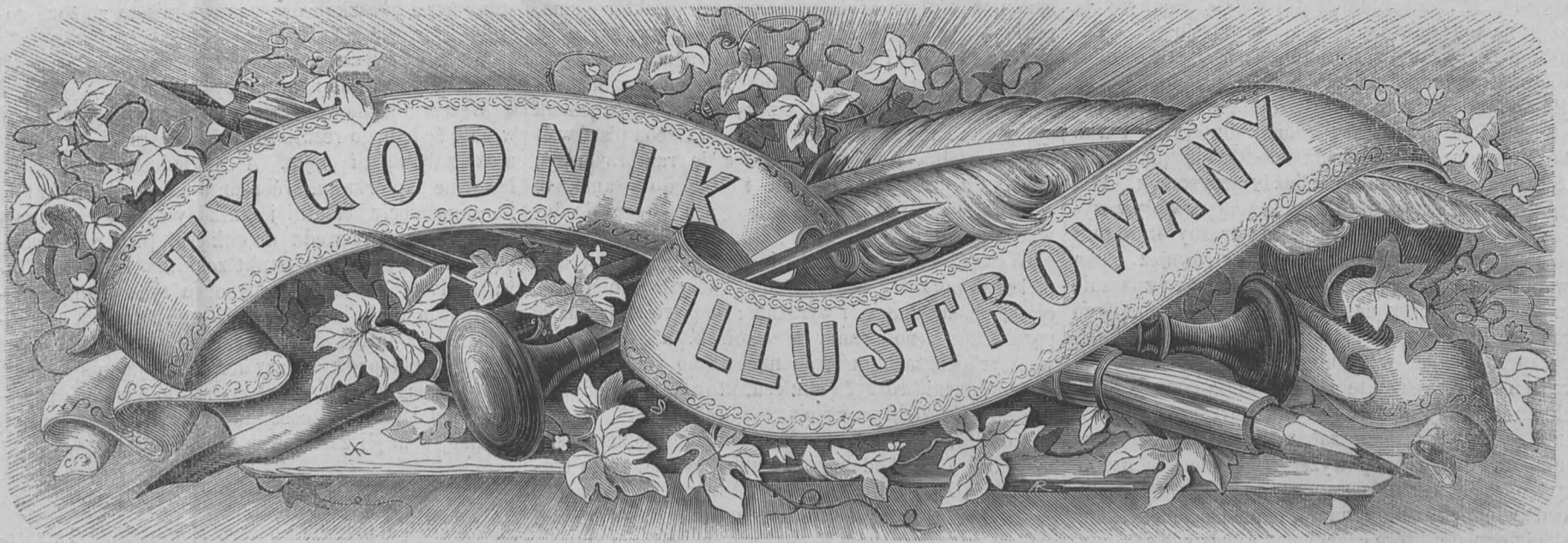
We środę odbył się koncert Moniuszki. Ta sprawa nie do nas już należy; notujemy tylko że w chwili kiedy wszystkie muzyczne i niemuzyczne ogródki przepelnione są gośćmi, prawdziwy koncert niewiele stosunkowo ścignął słuchaczy. Prawda że symfonia Bilsego, którego orkiestry wcale do owych ogródkowych nie zaliczamy, przywabiła w tym dniu licznych lubowników muzyki poważnej. Mówimy lubowników, lecz naprawdę nie wiemy czy należy nam stosować ten tytuł do ogółu publiczności na słuchanie symfonii się gromadzącej. Muzyka ma to do siebie, że każdy może udawać że się zna na niej. To już bardzo wiele, bo wszyscy za znawców uchodzą lubimy. Ale podczas odgrywania symfonii, ciężka iście na takich samozwańców muzycznych nadchodzi próba. Nie bawi to ich i trudno się temu dziwić, bo muzyka poważna dla tych którzy jej nie rozumieją, jest prawdziwą męczarnią. Śpiewka, taniec, lekka aria jaka, podobają się każdemu, melodia w nich pochwytuje się łatwo, nie potrzeba nad nią łamać sobie głowy, ale symfonia!...

Miły Boże! ileż to dla tych konwenansów światowych robi się poświęceń! ile krzyżów człowiek w życiu przecierpieć musi! Nie dalej szukając, to co nazywamy rozmową salonową, jest także nieraz ciężkim krzyżem. Obecnie salony odbywają się zwykle rano, a czasem wieczorem w Saskim ogrodzie. Tam młodzież bawi damy. Ucieszenie nieraz iść krok w krok za taką jedną lub drugą parą i posłuchać o czém też oni mówią, co oni za zabawę uważają. Zwykle jest to *circulus vitiosus*. Na cały mniej więcej obszar Saskiego ogrodu, na tysiące ludzi tam przechadzających się, rodzi się zwykle dziennie jeden dowcip, lub jedno odezwanie się z nową myślą. Ten dowcip, to odezwanie się przechodzą koleją przez wszystkie usta, z różnemi ad personam zmianami, komentarzami i t. p. Zresztą co kto zaszkzy w jednym kółku, idzie powtarzać w drugim, a wyczerpawszy się, podchodzi do nowego kółka i repliki które przed chwilą słyszał, w świeżem towarzystwie stosuje. Tym sposobem tak zwany piękny świat żywi się nader ograniczoną miarą funduszu umysłowego, który mniej więcej z ręcznie zużywa. Człowiek otarty trochę ze światem, kompletnie głupim być nie może, bo zawsze ma coś do powiedzenia, jeżeli jaką taką pamięć posiada; ale znów o prawdziwie rozumnych trudno. Zartate to wszystko, blade, bezbarwne. I taka wiecznie odnawiająca się Syzyfowa praca ma się zabawą nazywać. Prawdziwie, ludzie nie trudni są w wyborze rozrywek.

Chciałbym, czytelnicy, napisać wam co o wiankach, ale nie mogę tego skutecznie, dla ważnej przyczyny, że się dopiero dziś wieczorem odbywają. Wprawdzie uroczystość ta od kilku lat osłabła znacznie, zebrania nie bywają ani tak liczne, ani tak świetne jak dawniej; zawsze jednak wiankowy obchód w wigilię św. Jana gromadzi sporą liczbę ciekawych.

A w Warszawie niemało jest wianków do rzucania; nazjechało się ich w tym roku sporo z prowincyi i przez ten cały tydzień bawią się one na większych zebraniach spacerowych. Chodzą zaś ławą, w tém przekonaniu może, że gromadnie łatwiej o zdobycz. Pytanie zachodzi czy tak jest rzeczywiście.

Teatra występują teraz z kilkoma naraz nowościami. Po dramacie *Montjoie*, o którym dajemy osobne sprawozdanie w dzisiejszym numerze, nastąpi opera

N° 352.

Prenumerata w Warszawie:
Rocznie rs. 8, półrocznie rs. 4, kwartalnie rs. 2
miesięcznie kop. 67 i pół.

Warszawa, 23 czerwea 1866 r.

Prenumerata na prowincyi i w Cesarstwie.
Rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3,
Koperta oddzielna rs. 2 rocznie.

TOM XIII.

TREŚĆ NUMERU. Zabawa kwiatowo-loteryjna w Saskim ogrodzie (z drzeworytem). — Kronika tygodniowa. — Przegląd polityki zagranicznej. — Historia wełny (z 12-ma drzeworytami). — Korespondencya Tygodnika Ilustrowanego. — Kronika zagraniczna (dokończenie). — Obrazek z lat głodowych. — Szkice i typy warszawskie (z drzeworytem). — Szac hy. — Rebus. — Wystawa obrazów w Krakowie na r. 1866 (dokończenie). — Przegląd teatralny. — Po ślubie. (Powieść). Dalszy ciąg.

Zabawa kwiatowo-loteryjna w Saskim ogrodzie.

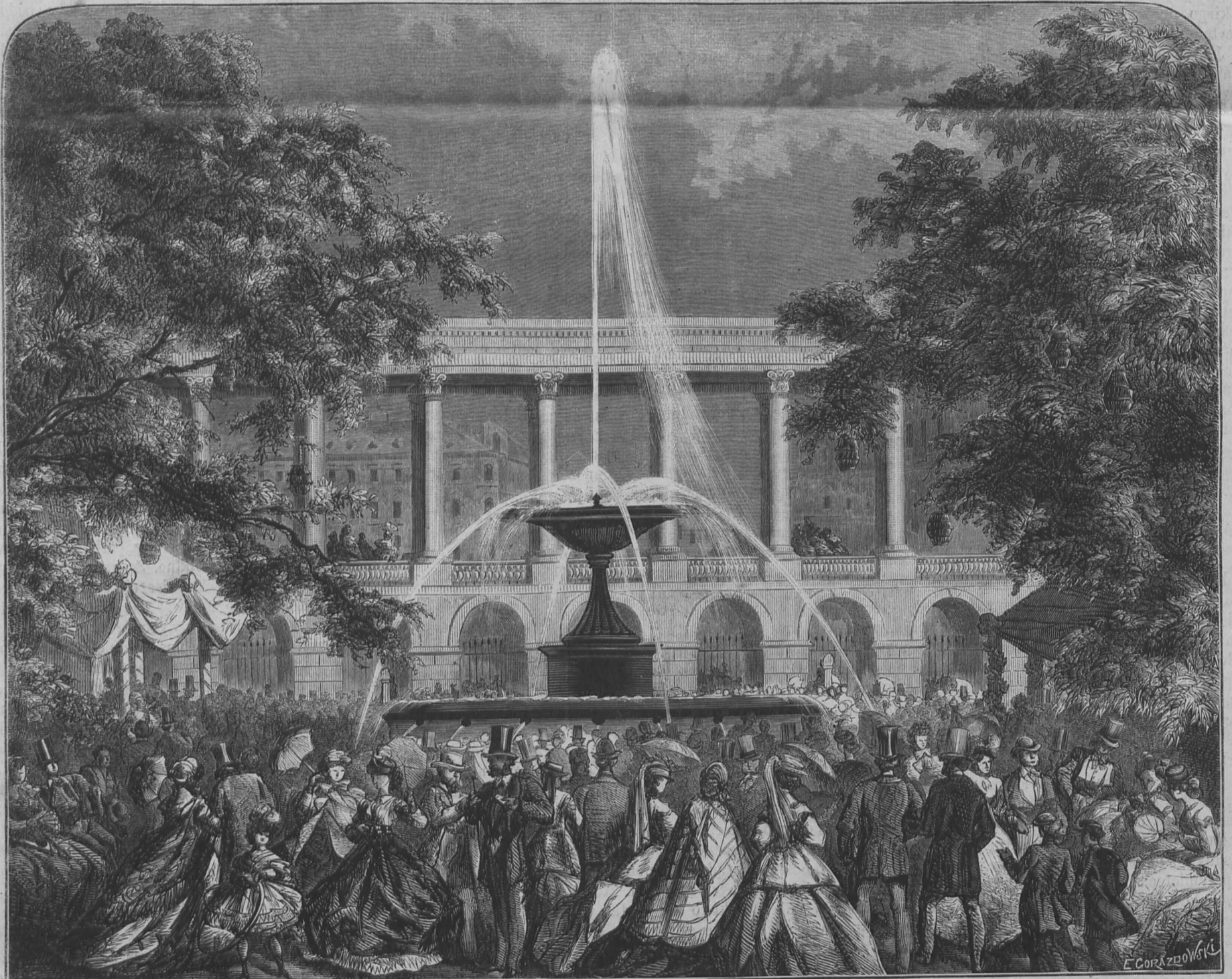
Przy powiększającej się liczbie ubogich w Warszawie, przy ogólnym braku pieniężnym, który zamożniej-

szych nawet czyni oględniejszymi w nadliczbowych wydatkach, potrzeba wielkich starań ze strony Towarzystwa dobroczynności, ażeby mógł stawić czoło codziennym, krzyżującym wydatkom.

Znakomitą podporą i źródłem dochodów stają się w takim razie widowiska publiczne, pomiędzy które-

mi zabawa kwiatowo-loteryjna pierwsze niezaprzeczenie trzyma miejsce. Obszar Saskiego ogrodu znaczną liczbę osób pomieścić zdoła, a dochody ze wszech stron płyną.

W roku bieżącym komitet zabaw w Towarzystwie dobroczynności, pod prezydencją pana Lachnickiego

ZABAWA KWIATOWO-LOTERYJNA W OGRODZIE SASKIM, ODBYTA DNIA 19 CZERWCA ROKU BIEŻĄCEGO.

niejszych dowodów tej ojcowskiej ludzkości, jest przywią-
zanie, wierność i sumiennosc slug, o jakich dzis juz nawet
pojécia nie mamy.

Wszakze mimo to, prawo wspolne dla wszystkich,
lub opieka prawa rozciagajaca sie ponad wszystkimi
w wiekach Kazimierzow i Jagiellow (60), znikaly coraz
wiecej w spolecznosci naszej. Rozpadanie sie prawa bylo
i bedzie po wszystkie wieki rozpadaniem sie narodu, za-
tem poczatkami niemocy, ktora tylko nagle wstrzasnienia,
lub wielkie poswiecenie powstrzymac niekiedy zdołaja.
Swoboda jednych, rozwijajaca sie na ucisku drugich, wy-
radza dawne cnoty i obyczaje, a „w miare (sa to slowa
autora) jak najlichniesza klasa narodu upadala moralnie
i materialnie pod naciskiem nowych praw i zwyczajow,
druga jego czesc, w stosunku narastajacych dostatkow
i ulg od obowiazkow publicznych, poczynala okazywac
sklonnosc do miekkosci i przepychu; poczynala tracic dawna
prostote obyczajow, zamiłowanie obozu i zycia twardego,
nawykniecie do pracy i wstrzemięzliwosci“ (187). Nowe
gospodarstwo oparte juz na prawach przymusowych, cen-
tralizacja dominialna chlonaca dawne zycie i samodzielnosc
gminy, kunsztowna i falszywa budowa towarzystwa, (265)
podkopaly budowe spoleczna. Wkrótce zbytek miesza sie
z ubostwem i nieładem; przepych i panoskosc wygania isto-
tna gošcinnošc, a nieraz poczciwošc i rzetelnosc (276) bo
„rozliczne choroby gniezdza sie w ciele, ktore oddycha
powietrzem zepsutem“. (271)

Wiek XVI jasnieje w dziejach naszych jako wiek
wysokiej umyslowej uprawy; — koniec jego powiedzielišmy
byl poczatkami przeobrazen w spolecznych stosunkach. Cza-
sy ktore poprzedzily to przelamanie sie dažności i pojęc,
przedstawiaja miły a razem bolesny widok: miły, bo tam
widzimy siłę, sprawiedliwosc, zadowolenie powszechne,
bolesny, bo ten stan rzeczy mógł sie rozwijac ciagle, bo
rozwojowi naszej narodowej potęgi, nie z zewnatrz nie
zagrodzilo drogi.

Chwilowe korzysci uwiodly przodkow naszych. W trzech
ostatnich wiekach, swiaty nowe otworzily zachodniej Euro-
pie rozlegle pole przemyslu. Siły jej zwróciły sie ku tej
stronie, zostawiajac innym krajom, a glownie Polsce mo-
žność zaopatrywania jej w plody ziemianskie, ktorých pro-
dukcya podowczas byla jeszcze dzielem wiecej przyrody niz
sztuki. Ogromny i cwalem rosnaacy odbył, niemogł nie
zludzić w czasach, gdzie obcemi jeszcze byly prawdy zdo-
byte póžniej przez ekonomie polityczna. Zawód ten mogł
spotkac państwa zachodnie, lecz niebo chcialo inaczej, bo
powodzenie państw tamtych rozlewalo sie na wszystkie na-
rodu stany; — u nas przesadzona pomyslnosc jednych,
oparla sie na uposledzeniu innych. Rownowaga wywozu
z produkcya zaczela znikac; podsuwane z zewnatrz sztu-
czne ruchy, pomagaly ludzic oczy niewprawne, sztuka
znikla, przemijajace potrzeby ustaly, a zarod zlego zapu-
šcil glębokie korzenie, ktorých wydobyte stalo sie olbrzy-
miem zadaniem; zadaniem, na rozwiazanie ktorego juz
nie wystarczylo czasu!

Odlegle wstecz przyczyny pierwsze klęsk i bolešci,
pojawiaja sie dopiero póžniejszym pokoleniom, došc juz
odleglym by je naraz i w calosci ogarnac mogly; — niedošc

jeszcze odleglym, by ich widok skryl sie przed nimi zupełnie
lub by ich dzialanie usnelo. Czego my juz nie dostrzegamy
to dostrzegli nasi dziadowie. Niedługo, bo nie wiele nad
jedno stulecie trwajace powodzenia i obfitosc stanow wyž-
szych, gluszące coraz wiecej u dolu cierpienia i niedosta-
tek, przeradzac sie musialy stopniowo w niemoc powsze-
chna, bo potęga państwa tylko na zbiorowej potędze na-
rodu oprzec sie moze; bo wyciehczeni nie mogą być siła.

Te glowne prawdy, ten rozum stanu, i to poczucie
sprawiedliwosci ziemskiej, rozwinięte zdawna na religii
i moralnosci, ktore nigdy nie wygasly zupełnie w sercach
przodkow naszych, zwracaly ich uwage w strone, w ktora
gdzie indziej tylko opór ludu zwrócić zdołal wyžsze poklady.
Ludzie bystrzejszego widzenia, Ostrorog, Górnicki, Staro-
wolski, przewidywali pierwsi dalsze następstwa zerwania
dawnej rownowagi; — „wszyscy sie niesiemy, wołal Mo-
drzewski, jakoby w jednej łodzi rzeczypospolitej, — gdy jeden
członek ciała utrapienie cierpi, drugim miły żywot nie moze
być“ (179).

Zubozenie najlichnieszej klasy narodu, pociagnęło
miast upadek, miast pracowitych i zamożnych przed dwoma
wiekami, dzis nędznych miasteczek, wypelnionych brudem
i lichwiacem žydowstwem. Bogactwo dworow szlacheckich,
wabilo do Polski podrozujacych dawnym obyczajem mno-
stwo kupcow szkockich, niemieckich, moskiewskich, węgier-
skich, greckich, ormianskich, włoskich i perskich (186),
ktorzy przejezdzajac kraj w rozmaitych kierunkach, zaopa-
trywali je w wyžsze potrzeby i zbytki. Powołaniem miast
bylo zaopatrywac lud wiejski; — ubostwo tego, zubożyc
musialo tamte; — upadek miast, i zdziatkowana ich
ludnosć, zamknęly wrota przed plodami rozleglych folwar-
kow, ktorých wywóz za granice ustawal, a ktorých kraj
sam, przez wewnatrzna zamiane, spotrzebowac juz nie
mogł. W zyciu narodow jest pewna wewnatrzna solidarnosc
powodzenia i cierpienia, ktorej zerwanie sprowadza przedzej
lub póžniej cierpienia wspolne i powszechne, bo nigdy nie
pogodza sie z natura spoleczna, przesylenie obok niedo-
statku uciechy wśród žalow.

Takie koleje przechodzilo rolnictwo nasze; a los rol-
nictwa byl losem narodu rolniczego. Jezeli dzieje przeszle
maja być nauka póžniejszych pokolen, nalezy w nich szpe-
rac zatem i uwidatniac to, w czym byly zycia narodowego
tętnice. Stawiski pojäl to wzniosle dziejopisa powołanie,
lecz przewidywal ze niedošc zrozumianym bedzie, bo umy-
šly, powiada on, nawykle ogladac przeszlosc nasza w dra-
matycznym obrazie historyi, patrzyc na nie przez fanta-
styczny przyzmat poezyi, albo sie nią piešcic w naszym
powiesciopisarstwie (253), niełatwo w tych suchych zasma-
kuja obrazach. Wszakze obrazu, ktory my tu przedsta-
wiamy pociagnieniem kilku grubych i ogólnych rysow, czy-
telnik nie znajdzie gotowego w dziele Stawiskiego; ale
obraz ten zarysuje sie w umyśle kazdego, kto, powtarzamy,
w poszukiwaniach do historyi rolnictwa, szukać nie bedzie
historyi techniki rolniczej; kto zna trudnosci towarzyszące
okrešleniu rzeczy, ktorých piszacy nazwac nie šmie własci-
wym wyrazem; czyj wreszcie umysł wprawny w wydoby-
waniu prawd oderwanych z natłoku mieszajacych sie fak-
tow, dojrzy w nich to co jest ruchu bodzcem i zarzewiem.

*Polnische Krone
Grenze
Munster*

Autor ku końcu dzieła swojego powiada pod uciśnięciem tęsknych wrażeń, jakie wyniósł z rozległych badań: Nauczyliśmy się, że odwieczne, święte prawdy sprawiedliwości, panują nad społecznościami, i że bez nich nie ma trwałości. Próżno przekuwać prawa, jeżeli nie ma świętości w sercach, a wyższego światła w rozumach; dobro nawet rozkruszy się w prądzie obyczajów lecących ku złemu. Jest świat wyższy przekonań i wiary, do którego odnosi się muszą ustawy i w nim siły swoje czerpać. Duch miłości bliźniego i pewne ofiary muszą przejąć organizm towarzyski, bo na tym dopiero cymencie wznieść się może budowa trwała. Prywata i egoizm, czy owładną jednego człowieka, czy jedną klasę ludności, czy jeden naród w rodzinie narodów, ściągają burzę i upadek. One same siebie pożerają i trawia. Rzetelna tylko praca jest źródłem postępu, praca umiejętna z jednej strony, z drugiej oswobodzona z więzów (270).

Nie ma zapewne narodu, na którymby nie ciążyły grzechy przeszłości, bo narody są ludźmi tylko. Życie późniejsze zaciera dawne przewinienia ludzi i ludów, ono musi zatrzeć dawne grzechy, lub zatrzeć resztę istnienia. To przekonanie włożyło na nas obowiązek obznajmienia czytelników naszych z pracą Stawiskiego.

Styl dzieła tego jest pełen prostoty, jasności, wdzięku, i tej rzewnej serdeczności, w której się malują czyste piszącego chęci i uczucia. Żałujemy że autor przenosząc się niekiedy na stanowisko ekonomii politycznej, podnosi za wysoko znaczenie i wartość pieniędzy, czego następstwem jest dawna wiara w bilans handlowy, który od pół wieku przeszedł w śmieszność podobną do prac alchimistów wywołanych tem samym błędnym przekonaniem. Błędy podobne w dziełach wzorowych, rozszerzają się łatwo i wikłają niedość jeszcze ustalony sąd publiczny.

Oczekujemy z niecierpliwością obiecanych (12) dalszych poszukiwań, których ostatecznym celem jest rozwinięcie przed oczami naszymi odległych przyczyn późniejszej niemocy; życząc krajowi by dzieła podobne, by mozoły i prace literatów naszych, okupione zwykle zdrowiem, często niedostatkiem, niekiedy życiem, nie przemijały bez ogólnej narodowej korzyści.

Z TEKI LWOWSKIEJ W. P.

Z pracowni rzeźbiarza naszego Godebskiego, wyszło temi czasy ukończone popiersie byłego namiestnika a dzisiejszego ministra spraw wewnętrznych, modelowane z natury, które zaszczyt czyni młodemu artyście.

Popiersie to znajduje się obecnie na wystawie sztuk pięknych w Wiedniu.

Nie chcemy tu już nawet mówić o podobieństwie postaci, które jest koniecznym warunkiem tego rodzaju zadania — o znaczących liniach rysów pochwyconych żywo i wiernie — ale pragniemy w tej pracy naszego artysty, zwrócić uwagę na nierównie trudniejsze zadanie, które sam sobie, jak się zdaje postawił, i które bardzo szczęśliwie rozwiązał.

Poważny spokój postaci, jest zadaniem każdej rzeźby bez względu nawet na obór przedmiotu, bo każdy posąg

przedstawia jedną tylko chwilę środkami plastyki wydana i w tej jedynej chwili, musi artysta skupić to wszystko czem ma posag do nas przemówić i ogarnąć wszystkie szczegóły spokojem posagowym w jedną całość.

Na pierwszy rzut oka, jest wybitną cechą popiersia o którym mowa: głębokie, pełne powagi zamyślenie. Wszakże czem dłużej się w nie wpatrywać, tem więcej życia i ruchu nabierają rysy i każdy szczegół wybitniejszy, dziwnie z drugimi zgodzony, odsłania grę duszy i naprowadza na coraz nowe wrażenia i myśli.

Z tła założenia głównego, że tak powiem, z owego zamyślenia pełnego powagi występuje, za czułem dotknięciem dłota — w odpowiednich organach — dar kombinacji, bystrość pojmowania i energia charakteru — na to zdaje się położył artysta przycisk, i przyznać należy, iż mu się wyborne udało wywiązać się z trudnego zadania — bo z zupełnie innym wrażeniem odstępuje się od tego popiersia, niż się do niego przystąpiło — przystępuje się z wrażeniem spokoju a odchodzi się z grą w duszy, która nawet w białości marmuru widzi grę barw życia, a w oku wyteżoną źrenicę męża stanu.

O ile to popiersie pod względem pojęcia artystycznego uważamy pojęte żywo i prawdziwie, o tyle odpowiada techniczne wykonanie artystycznemu pojęciu, jak naprzykład wykończenie ucha i partyi włosów, bardzo sumiennie widzimy studyowane a poczęte i oddane w duchu antyków.

Dla opatrzenia drugiej pracy tego artysty, udajemy się do zbiorów Włodzimierza hr. Dzieduszyckiego. W pokoju właściciela jest kącik poetów polskich, umieszczonych ponad kominkiem i siedzeniem głównym — tu tedy jest pośrodku umieszczony medalion naturalnej wielkości z białego marmuru dłuta Godebskiego, dawniej jeszcze wykonany, przedstawiający Juliana Ursyna Niemcewicza, podług typu powszechnie znanego, z ostatnich lat życia poety, a właściwie dopiero po śmierci jego podany przez Oleszczyńskiego.

Medaliony naturalnej wielkości, pozostaną zawsze bardzo trudnym a nie bardzo wdzięcznym zadaniem. Starożytni lubili właściwie albo medale bite, lane czy w gummach rżnięte drobnych rozmiarów, albo popiersia plastyczne, jeżeli już chodziło o oddanie postaci w rozmiarach naturalnej wielkości. Właściwym miejscem płaskorzeźb był u starożytnych pas fryzu w architekturze greckiej, a płaskorzeźby fryzu bywały podług rozmiarów budowli, większe lub mniejsze od naturalnej wielkości, ale nigdy takie, jak są postaci w naturze. Z tych wypróbowanych środków i wymiarów sztuki greckiej wypadaloby umiejętnie korzystać — medaliony naturalnej wielkości mają coś trywialnego i tę niemłą prawdę powszedniego życia, bo rzeczywiście pochodzą one z czasów upadku sztuki i to upadku sztuki nie w starożytnej erze, lecz powtórnego upadku po „erze odrodzenia“. O ile w powszechności nowożytnej sztuce nie chcemy narzucać form starych, o tyle co do rzeźby, przyznać należy, że tylko ci byli panami form plastycznych, co wcielenie ducha w kształty cielesne pojęli i ukochali — ztąd są w rzeźbie pewne wskazówki i dane drogi, od których bez szkody odstąpić nie jest wolno.

Będąc tedy co do zasady przeciwko medalionom naturalnej wielkości, przyznać musimy w tym medalionie J. U. Niemcewicza wykonanym przez Godebskiego podług typu Oleszczyńskiego, bardzo szczęśliwe użycie środków płaskorzeźby w oddaniu historycznej, tyle nam drogiej postaci! Zaledwo pojąć można czem to jest zrobione — bo małemi środkami, zaledwo kilku głównymi liniami, odrzyna się postać wiernie i występuje z tła mownie i jawnie — jestto piękna całość — na pierwszy rzut oka, jak gdyby rysunkowy szkic tylko, jak gdyby tylko kontur główny,

kiego Monarchy nie były bezskuteczne, sprawdza to codzienne doświadczenie. Zważywszy burzliwe i niszczące czasy, które się w ostatnich latach panowania Józefa zaczęły, zastanowiwszy się, jaki przeciwny wpływ miały te zaburzenia na wydoskonalenie sztuk w ściśle naukowym i technicznym względzie, a przypomniawszy sobie, iż właśnie w téj przez 21 letnią wojnę pamiętnéj epoce, niezliczone rękodzieła i fabryki szczęśliwie zakwitły, poznamy, z jaką mądrością ułożone było to systema przez dawniejszych Monarchów, i jak dzielna, oraz wielce pożyteczna Następcy ich była opieka."

"My Mości Panowie stoimy na miejscu, na którym wielkim obowiązkiem zadostyc uczynić mamy. Wiśni jesteśmy zdać naszym Poprzednikom rachunek z tego bogatego dziedzictwa, które nam zostawili. Współcześni nasi mają prawo żądać od nas wydoskonalenia sztuki; honor nasz wymaga po nas, abyśmy się starali zasłużyć na wdzięczność Potomnych. W téj myśli rozpoznawaliśmy dotychczasowe instytucje. Będąc one we wszystkich głównych rysach swoich niemylnie, zdawały nam się nie w iednym codziennem zastosowaniu niedostatecznymi. Istotna potrzeba nie była jeszcze zaspokoioną; potrzeba, która przy większém udoskonaleniu codziennem bardziej się czuć daie."

"Posunięta na wyższe stopnie sztuka, nie kontentuje się już więcej popolitością. Kie dy sztuka jest w dziecinstwie, rzemieślnik nawet mniema, że jest artystą; nieogladzoniemu ieszcze Narodowi lada malowidło wydaie się malowaniem, a rzeźbą iakokalwiek bądź rzezanina. Wysoki duch, który artystę dopiero czyni artystą, to uczucie, które się najsurowszym materyałóm, kamieniowi, kruszcowi i płótnu udziela, to życie którym tchną dzieła wielkich mistrzów starożytności, granice szczególnie mechanicznój sztuki daleko przechodzi. Artysta może dziełu swojemu to tylko uczucie i tego ducha, którego sam posiada, udzielić; bez tego udzielenia zostanie farba farbą, a marmur pod dłutem iego kamieniem. leżeli gdzie niektórzy artyści szczególnie przez szczęśliwą zdolność, często zaś tylko przez mechaniczną zręczność do tego stopnia wydoskonalaią dzieła swoje, iż się stają godnymi uwagi potomności, iakże wielce, iak żywo musi uczucie sztuki w tym wydoskonalone bydź mężu, który tego swego ducha dziełom całej, ożywionój przez siebie

szkoły udziela? Fidias, Praxyteles, Rafael, Rubens, pewnie że nie działali szczególnie podług praw mechanicznych; to co niemi rządziło, miało szlachetniejszy początek; z głębi natchnionego umysłu wydobywała się siła, która się w dziełach ich uwieczniła."

"Te uwagi, wzbudziły życzenie przyłączenia do istniejących już instytutów osobnej szkoły, poświęconej teoretycznej części sztuki, w wyższém słowa tego znaczeniu. Utworzenie onéjże Cesarzowi Franciszkowi zachowane zostało. Nowy statut zakłada katedrę teoryi sztuki. Hoyność Monarchy postarała się o uposażenie nauczyciela. Uczniowie świetnymi zdolnościami obdarzeni, czerpać będą w téj nowój szkole wiadomości przechodzące zakres zwyczajnego artysty, bez których iednakże wyższy artysta bydź nie może. Osobni nauczyciele przedstawiać będą akademicznym wychowancóm obrazy starożytności, i spoufałą ich z tajemnicami, które w wiekach klasycznej sztuki nieśmialemu talentowi drogę do udoskonalenia się skazywały, a nieuporządkowanój wyobraźni przepisywały granice. Te poprzednicze wiadomości, których artysta w późniejszych latach rzadko tylko, i za cenę drogiego, dla praktyki utraconego czasu nabywa, będą mu w tym nowym naukowym instytucie iako iedne z pierwszych fundamentów wszelkiego dalszego wykształcenia udzielane. Przy ciągłej pilności nauczycielów i przyzwoitém kierowaniu Przełożonych Akademii, będzie kiedyś i Wiedeń takie szkoły posiadać, iakie Włochy i Niderlandy pod tak różnym wpływem klimatu i charakteru narodowego, potomności za nieźrównane wzory przedstawiły.

(Reszta potém.)

Z Prefsburga d. 21go Lutego — Dnia 10, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 19 i 20. b. m. odprawiły się tu posiedzenia seymowe.

Posiedzenie dnia 20. odprawione było 74te.

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Z Paryża d. 8. Lutego. — Pozawczoraj wieczorem był świetny festyn w pałacu Tu-

ileryjskim. Cesarstwo Ichmość opuścili towarzystwo dopiero o 2 godzinie po północy.

Artykuł z Amsterdamu pod d. 2. Lutego w Monitorze wczorajszym umieszczony opowiada, co następuje: „Odebraliśmy nowe wiadomości o fregacie angielskiej, która w naszych stronach na miątkie wpadła. Nazywała się Manilla. Nastąpił znowu czas piękny; lecz dawane przez nią znaki nie były słyszane. Cały ekwipaż téj fregaty dostał się w niewolę wojenną, i z zacnie jutro przybywać oddziałami do Amsterdamu. Nie można było tego okrętu zepchnąć na wodę, przeto go spalono. Wszystkim wiadomo, iż maytkowie angielscy w momencie niebezpieczeństwa rzucają się do mocnych trunków, które się na okręcie znajdują. W téj chwili, w której okręt zaczął się palić, oddział Francuzów do tegoż działania wysłany, znalazł na spodzie tego pięciu w najwyższym stopniu pijanych maytków. Officerowie téj fregaty powiadaią, iż ona dla tego na miątkie wiechała, ponieważ otrzymali rozkaz nieustannego w bliskości Texel krażenia i uważania stojącego tam floty, której wyjścia na morze spodziewała się w Anglii. Przez wylecenie na powietrze beczutki z prochem, zginęło 12 ludzi na téj fregacie.

Wyrok Cesarski z d. 24. Stycznia, rozkazuje w prowadzenie i wykonywanie 31 (po imieniu wyliezonych i między 1791 i 1807 r. wydanych) praw, wyroków i urzędzeń, w nowowcielonych Departamentach.

Prowincye Illyryjskie.

Z Laibach d. 10. Lutego. — Piśma zagraniczne nadmienią o konwencji zawartej w Paryżu między dworami Cesarstwa Francuzkiego, i Austryackiego; na mocy której Dwór Austryacki ma dla prowincyi naszych, za kilka milionów franków dostawić zboża. U nas tu niesłychać wcale o podobnej konwencji. Dotąd kupowaliśmy potrzebne nam zboże w najwyższych okolicach Państwa Austryackiego. Powyższa wiadomość jest więc zupełnie zmyślona.

Z Villach d. 12. Lutego. — Od końca Stycznia, przechodziło tedy wiele oddziałów piechoty i jazdy wojska francuzkiego z Laybachu, Görtz i t. d. Po jutrze nadejdzie tu tren artylerii 366. koni, i 30 dział mają-

cy. Wojska te będą tymczasem rozłożone po leżach w Lienz. W okolicy Botzen, zgromadza się także korpus wojska francuzkiego, który z Włoch nadciąga.

Królestwo Włoskie.

Dekret Cesarski pod dniem 17tym Stycznia r. b. dla Królestwa Włoskiego wydany, stanowi co następuje:

Żadne miasto, żadna gmina, żaden publiczny instytut, nie mogą na przyszłość własnego używać herbu, jeżeli do tego C. K. Patentem, nie są upoważnione. Te, które na to przywileju nie mają, powinny mieć na pieczęci swoje tylko nazwisko wryte. Dla otrzymania herbu udać się potrzeba z prośbą do Kanclerza Zachowawcy Koronnej pieczęci. Dobre miasta zapłacą za herb taxę tytułu Xiążęcego, wyrokiem pod dniem 12tym Kwietnia 1809. ustanowioną; miasta 10,000 lirów rocznego dochodu mające, złożą taxę dla Hrabów ustanowioną; jeżeli zaś dochody ich są mniejsze, zapłacą taxę Baronów. Wszystkie inne miasta i gminy złożą taxę stanu rycerskiego; a publiczne instytuty tę, którą Baronowie opłacają

Hiszpania i Portugalia.

Monitor Paryzki pod dniem 11 Lutego, zawiera następujące urzędowe doniesienia od wojsk Cesarskich w Hiszpanii:

„Za staraniem Xięcia Albufera (Sucheta) szybko poszło rozbrojenie milicyi Walencyjskich. Oddano artylleryi francuzkiej 40000 karabinów angielskich, niezmierną ilość pałaszów, szpad pistoletów &c. Znalaziono wiele składów potrzeb dla jazdy i piechoty, mundurów gotowych, i sukna czernego angielskiego, przeznaczonych dla jednego korpusu wojska. Nałożono 200 milionów realów kontrybucyi na prowincyją Walencyjską. Nadto, dostawiło miasto 400 mułów z zupełnym zaprzęgiem dla artylleryi.

Arcybiskup Walencyjski mąż szanowny, tudzież pierwsza szlachta krajowa i urzędnicy, narzekający oddawna na srogość i wszelkiego gatunku bezprawia wściekłej Junty, prowrocili do miasta, gdzie już nie lękają się iarzma trwogi. Poymano i wyprawiono do Francyi 1500 zagorzałych mnichów; a herztów rokoshu, przesiadujących w domu Konsula Angielskiego, tudzież naiemnych siepa-

nach seine Stiefeln nachschleppend, und durchaus keinen Menschen mehr ähulich sehend, so ausgedehnt waren seine Wangen und seine ganze Gestalt. Als Erösus ihn erblickte, konnte er sich des Lachens nicht erwehren; ließ ihm aber nicht allein Alles, was er an sich schleppte, sondern schenkte ihm überdies noch eben so viel dazu.

In dem Markte Mossos starb im Februar d. J. ein Zigeuner, den man nur nach seinem Taufnamen Malég (Mathias) kannte. Er hatte 16 Jahr bei einem Infanterie-Regiment gedient, und war, als Befreiter verabschiedet, hieher in seine Heimat zurückgekehrt, wo er sich auf sein Handwerk, das Nagelschmieden, verlegte, und nebenbei sich auch etwas durch Musik verdiente. Dies trieb er so durch volle 30 Jahre, war fleißig, lebte und kleidete sich ordentlich und war immer ein fröhlicher Mensch, unterstügte auch seine Freunde und Bekannte, die sich um ihn, als um einen Patriarchen, auf unsern Jahrmärkten von allen Seiten her versammelten, mit Rath und That, und war von Jedermann gern gesehen und geachtet. Sein niedliches, reinliches Häuschen lag auf einer Anhöhe, unsern der evangelischen Kirche. Hier war es, wo er oft gestand, wo ihn an manchem Sonntage die heiligen Töne des Kirchengesanges zur Andacht, zur Erinnerung an seinen frühern Wandel und zu süßer Wehmuth einluden; hier war es auch, wo er zu leben aufhörte. Unter seinem Nachlaß fanden sich 114 Stück harte Thaler à 2 fl., wovon er 30 Stück der katholischen Kirche zu Mossos, 10 Stück der katholischen Kirche zu St. Michael, und, obwohl er Katholik war, 10 Stück der evangelischen Kirche zu Mossos vermachte; das Uebrige wurde nach Abzug der Kosten für sein Begräbniß, unter seine Verwandten vertheilt. Ehre dem Andenken dieses Zigeuners!

Zähes Leben einer Kage. — Aus Pombon wird gemeldet: Auf einem Schiffe, das vor Kurzem von St. Petersburg in Leith ankam, hat eine Kage die Reise, und zwar in einem Zustande mitgemacht, der einen merkwürdigen Beitrag zu den Erfahrungen über das zähe Leben und lange Hungerertragen dieser Thiergattung liefert. Diese Kage wurde nämlich in einem Ballen Flachs gefunden, der mit der Verpackungsmaschine zusammengedrückt war. In einem Raum von ungefähr einer Mannshand groß zusammengedrängt, hatte sie so, ohne Lust und Nahrung, acht und zwanzig Tage aushalten müssen, und es ist leicht möglich, daß sie schon mehrere Zeit vorher in diesem engen Gefängniß war. Als der Ballen geöffnet wurde, und man das Thier fand, war es nicht allein lebend, sondern behnte sich, sobald es seine Freiheit hatte, zu seiner natürlichen Größe wieder aus, und ging, zum Erstaunen Aller, munter umher.

Zu Chamberg hat ein dortiger Dichter die drei Eisbären geschrieben, und jeder der drei Schauspieler,

welche die Bären vorstellten, erhielten 60 Franken Remuneration, so daß sie doch wußten, weswegen sie zum Vieh wurden.

Einheimische.

Auf die Huldigung der Königreiche Galizien und Lodomerien wurden drei Medaillen geprägt und vertheilt; jene deren wir in unserm Blatte No. 91 erwähnten, wurde auf die Einführung der Landstände im J. 1782 und nicht auf die Einverleibung Galiziens mit dem österreichischen Kaiserstaate 1773 geprägt*). Die erste stellt auf der Außenseite das mit Lorbern geschmückte Haupt Kaisers Joseph II. und hinter demselben das der Kaiserin Maria Theresia; oberhalb die Umschrift Josephus II. M. Theresia Augg. (Kraft f.) Kehrseite: Austria sitens, mit einem Dehlzweige in der Linken, die Rechte auf das Wappenschild Oesterreichs gestützt. Vor demselben kniet Galizien in einer mit Pelz verbrämten Mütze, in der Mitte liegen die Wappenschilder von Galizien und Lodomerien. Umschrift: Antiqua jura vindicata, ganz unten: Galicia, Lodomeria in fidem receptis, 1773.

Die zweite hat dieselbe Außenseite, wie die erste Kehrseite: Zwei Dehlzweige inmitten die Umschrift: Galicia et Lodomeria Caet. in fidem receptae, 1773. Die dritte stellt auf der Außenseite ein mit der Königskrone gezieres Wappenschild der Königreiche Galizien und Lodomerien im blauen Felde, in der Mitte das mit der Kaiserkrone geschmückte Wappen Oesterreichs; unter demselben der einköpfige Adler im weißen Felde, (für Auschwiz und Zator) vor. Die Kehrseite ist wie die der zweiten geziert. Alle drei Medaillen sind in dem Ossolinskischen National-Institute zu sehen.

Eine in Rom erscheinende Zeitung enthält nachstehenden Artikel: Hr. Felix Orlikowski, der sich täglich in seiner Kunst vervollkommnet hat kürzlich ein großes Gemälde vollendet, welches in der päpstlichen Akademie der Künste öffentlich ausgestellt wurde, Sr. Heiligkeit im Augenblicke vorstellend, da er den Segen, 18, um ihn gruppirten Personen, ertheilt. Se. Heiligkeit beschenken den jungen Künstler, (der ein Lemberger ist und dessen Eltern gegenwärtig noch leben) in einer Audienz mit einer silbernen Medaille.

In früheren Zeiten war Sokotow (im Njeszower Kreise) dadurch berühmt daß es die meisten Chronologen lieferte, jetzt gebührt diese Ehre dem Städtchen Stogów in demselben Kreise, welches sich noch dadurch auszeichnet, daß viele Einwohner desselben die Buchbinderei treiben.

*) Wir verdanken diese Berichtigung dem Herrn Direktor des Ossolinskischen National-Institutes, Konstantin Ritter von Skotwinski.

Am 24. November wurde zu Gunsten des galizischen Witwen- und Waisensfonds von den Vorstehern dieses Institutes eine Redoute, die glänzend war, veranstaltet. Nach Abschlag der Kosten blieben dem Fonde 300 und einige Silbergulden. — Herr Baskny dirigirte das Orchester, welches seine neuen, mit Beifall aufgenommenen Walzer für den nächsten Fasching sehr gut exekutirte.

Theater.

Den 19. November der betrogene Schneider. Großes (sic) komisches Ballet in 2 Akten von Hrn. Kobler. Musik von Kollerschek. Inhalt und Werth der Handlung ist sehr unbedeutend. Die oft angebrachten Prügeleien hätte man weglassen können, so wie die 11 vorkommenden Länze sich leicht auf 5 reduzieren ließen. Dennoch verließ jeder Zuschauer befriedigt das Theater. Die Familie Kobler und Fortner sind ausgezeichnet! Der zweite Akt gab uns eine anschauliche Idee ihrer Kunst. Hr. Kobler und Fortner machten solche wunderbare Sprünge, daß Alle erstaunen mußten; besonders nenne ich Hrn. Fortner, welcher eine außerordentliche Kraft und Beweglichkeit der Glieder zeigt. Als Schneider erschütterte er gewaltig das Zwerchfell. Hr. Kobler, Hr. Fortner und Alle. Kobler wurden stürmend herausgerufen. Die Musik ist lieblich und angenehm. Hr. Orchester-Direktor Braun trug die schönen Solo's sehr gelungen vor. Das Orchester exekutirte nicht am Besten. — Diesem ging vor: Der Freund in der Noth, lokale Posse von Bäuerle. Hr. Gaurier (Wilmer) Hr. Springer (Wilhelm) Hr. Banabolzer (Lakel) verdienen mit Lob genannt zu werden.

In No. 91. unserer unparteiischen Mnemosyne hat ein mit Ph. Löbenstein unterzeichneter sich so den Mund mit über- und abgetragenen Worten geladen, daß seine unkritische Feder, blindlings über Hrn. Jermann in zerrissenen Hyperbeln und abgeschweiften Figuren sich ergießen mußte. »Er hat die gespanntesten Erwartungen übertroffen« sagt er. Das ist über die Schnur gehauen! Man müßte sehr wenig erwartet haben. Von den vier Monatsvierteln Ruhm, das manche Zeitungen spenden, muß man fünf Viertel abrechnen; auch ist oft der Getadelte lobenswerth. Dann: »Was nur je in dieser schönen (ei, ach) Kunst Meisterhaftes geleistet wurde, zeigte sich in den Leistungen (er spricht bloß von Daniel) dieses großen Künstlers, dieses Hohenpriesters (!) der einem Garrick, einem Talma, einem Anshüga — Halt ein! Diese übersiedende und überlaufende Begeistigung muß Alle — und denn Künstler selbst schamroth machen. Einen Gedankenstrich, bei dem er

nur allein etwas denken konnte, folgt der kategorische Imperativ: Er mußte die Anforderungen der strengsten Rezensenten befriedigen. Ohne Zweifel ist No. 91 der strengste Rezensent, weil er befriedigt wurde. Traun das ist einer Pichia am Dreifuße angemessen. Auch war er so kurzfristig zu vergessen, daß ein Kritiker noch ärger kritisiert wird, als ein jedes Menschenkind! Zuletzt macht derselbe, um doch für einen Viertel Kritiker (Kreta) gehalten zu werden, einen honigsauren Ausfall auf das Theaterpersonal, weil ihm nichts Besseres einfiel. Es war keine Illusion, wie das illudirte No. 91 gesteht; die Mitwirkenden hielten sich tapfer, des beschränkten Raumes halber gehe ich nicht in das Einzelne. Auch sprach er von der schönen Ideenwelt, die uns Herr Jermann als Daniel vorzauberte. Ja in diesem gewissenlosen Stücke, dessen Held mond- und blutstichtig ist. »Ohe satiss« sagt Juvenal.

Den 20. November König Lear. Hr. Jermann hat uns als Lear am meisten Genüge geleistet. Wenn er in dem Vorspiele zu derb und schroff austrat, und seine Töchter in einem unväterlichen Tone betheiligte, so war er desto ausgezeichnet in den übrigen Akten. Wir sehen an ihm einen außerordentlichen Schauspieler, der stets die größte Sensation erwecken muß, was einziger Zweck der Franzosen ist! Den Charakter faßt er auf, führt ihn aber nicht, wie es sich schickt, durch, weil er des Guten und Schlechten zu viel thut. Andere mögen Uebertreibung lieben, wenn Natur und Wahrheit ihre abgestumpften Nerven nicht aufregt. Das ist der gewaltige Fehler, den ich den braven Künstler zur Last lege, der von keinem seiner namenlosen Kritikern noch gerügt wurde, und wofür er mir gewiß danken wird. Schade, daß das Haus sehr leer war. Die Aufführung verdient Lob, und wir wünschten Lear nochmals zu sehen.

Den 23. die Räuber. Hr. Jermann als Karl und Franz Moor. Dieses dramatische Rechenexempel ist zu schwer, um von einer Person gelöst zu werden. Als Franz Moor stimmen wir den glänzenden Beifall bei. Als Karl rührte er unser Herz am wenigsten, obwol er Ausgezeichnetes leistete. Der Räuber Karl ist oft kein Räuber, darum bleibt er es auch nicht. Karl ist ein sanfter Mann. Erinnerungen besserer Zeiten zerschneiden sein Herz. Zartes Gefühl in angemessenem Tone vorzutragen, das ist es, was Hrn. Jermann mangelt. Für Greife- und Inriguanten-Rollen ist er geschaffen, und streitet in dieser Hinsicht mit vielen Künstlern. Hr. Direktor Czabon hat hiermit wieder dem Publikum einen Genuß verschafft, wofür er wahrlich Unterstützung verdient!

Stiegler.

„Praca“ wychodzić będzie
dwa razy na tydzień.
Przedpłata wynosi w miej-
scu rocznie . . . 6 gld.
półrocznie 3 „
miesięcznie — 50 ct.
Z przesyłką pocztową:
rocznie 7 gld.
półrocznie 3 „ 50 cnt.
kwartalnie 1 „ 75 „

PRACA

*Biuro redakcyi i admi-
nistracyi w rynku pod
l. 164, 165.
Ogłoszenia wszelkie przy-
jmują się za opłatą od wiersza
drobnym drukiem po
6 cnt. z dodatkiem 30 cnt.
na opłatę stęplową.
Numer pojedynczy kosztu-
je 6 cnt.*

Nr. 21.

NAPRZÓD Z BOGIEM.

Rok III.

„Praca“ pismo polityczne poświęcone głównie sprawom krajowym, mianowicie sprawom przemysłu i handlu krajowego, sprawom miast i miasteczek, zakładów i instytucyj wszelkich dobro kraju na celu mających, wychodzić będzie od dnia 1. stycznia r. b. pod nową redakcyą i w zwięzszonym formacie dwa razy na tydzień to jest w Środę i Sobotę.

Przedpłata wynosi we Lwowie miesięcznie 50 cnt., kwartalnie 1 zlr. 50 cnt., półrocznie 3 zlr., rocznie 6 zlr. wal. austr. Z przesyłką pocztową kwartalnie 1 zlr. 75 cnt., półrocznie 3 zlr. 50 cnt., rocznie 7 zlr. wal. austr. — Numer pojedynczy 6 c.

Ogłoszenia wszelkie przyjmują się za opłatą od wiersza drobnym drukiem po 6 cnt. z dodatkiem 30 cnt. na opłatę stęplową.

Biuro redakcyi „Pracy“ w raz z ekspedycyą zamiejscową znajduje się w rynku pod l. 164/165 na 3 piętrze.

Miejscowi abonenci raczą odbierać „Pracę“ w sklepie blacharskim p. Feliksa Piątkowskiego przy ulicy Nowej pod l. 14 m.

Bzemiosła w miasteczkach.

Umysły wszystkich zajmują się dziś kwestyami społecznymi, które niejako na porządku dziennym stojąc zmuszają nas przedewszystkiem o polepszeniu dobrobytu warstwy rzemieślniczej i o podniesieniu ich oświaty pomyśleć.

Pomijając większe przedsiębiorstwa i zakłady przemysłowe, które znakomitych zasobów pieniężnych i wysokiej inteligencji wymagają, przystąpimy na teraz do skreślenia stanu rzemiosł w miasteczkach naszych, a wykazując przyczyny upadku tychże, podamy uwagi, które w czyn wszedłszy, obfite owoce wydać by mogły.

Położenie rzemieślników w miasteczkach naszych jest prawdziwie w oplakany stan, zamożne niegdyś osady rzemieślnicze zubożały i wyludniły się a niedobitki tych osad wiodą dziś w nędzy i w niedostatku żywot swój.

Dawniej warował cech swych należnych od podobnej nędzy, lecz robił przez to rzemiosło niedostępnem, tamował rozwój i skazywał rzemieślnika na wieczne niewolnictwo cechowe niedozwalając mu częstokroć z jednego rzemiosła przejść do drugiego. Z wejściem w życie ustawy przemysłowej znikło wprawdzie niewolnictwo cechu, lecz nastąpiło natomiast niewolnictwo kapitału, dziś bowiem każdy przedsiębiorca mający zasoby pieniężne w ręku, zmusza rękodzielników do przyjmowania tychże po jak najwyższej cenie.

Główną zaporą usunięcia tej zawistości dręczącej małomiasteczkowych rzemieślników jest zupełny brak wszelkiego zapasowego kapitału, niezbędnego jednak do przygotowania surowego produktu w większej ilości i do sprzedawania go na własną rękę. Pojmują to małomiejscy lichwiarze a wzięwszy biednego rzemieślnika pod swoją opiekę, zniżają go zwykle do rzędu dziennego wyrobniaka, pracującego w pocie czoła nad zbogaceniem swego opiekuna. Lecz są to naturalne następstwa dzisiejszego stanu rękodzielników po małych miasteczkach.

Rzemieślnik bowiem zaczyna swój zawód zyczajnie od wypożyczenia pieniędzy na warsztat i urzą-

dzenie się, a zrobiwszy w tym kierunku pierwszy krok, zawiera niejako z swym wierzycielem spółkę zgubną, która zwykle na całkowitem zaprzedeniu się kończy. Wierzyciel albowiem chcąc najwyższą korzyść z swego kapitału wyciągnąć, żąda najpierw lichwę w odsetkach, lichwę, o której wysokości rzadko kto prawdziwe pojęcie mieć może i na którą tylko początkujący rzemieślnik, wierzący silnie w powodzenie pracy swej, przystać jest w stanie. W krótkim atoli czasie, mianowicie przy najlżejszem niepowodzeniu, czy brakiem odbytu gotowych wyrobów, czy brakiem roboty samej spowodowanem, przechodzi rękodzielnik w drugą fazę lichwiarskich zabiegów, w której gotowe swe wyroby po znacznie niższej jak targowej lub sklepowej cenie, opiekunowi swemu na zaspokojenie odsetek lichwiarskich zbywać musi. Tu jest stanowczy punkt przesilenia, z którego rzadko który podobnie zaczynający cało wychodzi, gdyż zwykle, niewydobyszy się z tych szponów, popada w dalszą nieuniknioną ostateczność, w której gotowy na usługi jego opiekun, dostarcza mu surowych materiałów, oczywiście za znacznie wyższą cenę, niżli takowych za gotowe pieniądze nabyć by mógł.

W tem trzecim stadium przekształca się samotny rzemieślnik na dziennego wyrobniaka, którego los w rękę tej pijawki leży.

Trojaka ta lichwa pożerająca całe rodziny, da się tylko usunąć przez dostarczenie łatwiejszych środków ku uzyskaniu miejscowego kredytu. Stowarzyszenia, zakłady, banki pożyczkowe, których celem byłoby mniejsze kwoty za opłacaniem małych odsetek i za umorzaniem kapitału w małych ratach wypożyczać; dalej surowe materiały nagromadzać i takowe z pierwszej ręki rękodzielnikom sprzedawać, ostatecznie zaś gotowe wyroby do główniejszych składów, za dostarczeniem pewnej zaliczki produkującemu przyjmować — są niezbędne, a przy dobrych chęciach nawet z małym kapitałem powstać, i do wielkich rozmiarów dojść mogą. Stołeczne miasto daje nam w tym względzie najpiękniejszy przykład. Coraz bardziej budzi się duch przedsiębiorstwa i spójni, a liczne zakłady, podniesienie dobrobytu obywateli miejskich na oku mające,

Na okaz.

świadczą jak najdobitniej o potrzebie i korzyściach stowarzyszeń wzajemnej pomocy.

W przeglądzie niniejszym niedotykamy jeszcze wpływu moralnego, jaki wyrzucić może na miasta obudzone życie i ruch przemysłowy. nareszcie pomoc naukowa i idące za niemi wykształcenie wzrastającego pokolenia; rozbiór jednak kwestyj z tego stanowiska będzie przedmiotem uwag późniejszych.

Stan finansowy Austrii

wedle mowy prof. Herbsta.

Dla uregulowania przedewszystkiem stanu finansów został wprowadzony system konstytucyjny. Ale rząd nie uwzględnił ducha, lecz tylko formę konstytucjonalizmu. Nie porzuciwszy zaś biurokracyi, do opiekowania się ludnością, do której niema zaufania, potrzebuje licznych organów nadzorczych, które tylko ciężarami są dla finansów. Rząd, który obawia się publicznej kontroli, musi utrzymywać własny i to bardzo liczny aparat urzędniczy. Z tej przyczyny niema końca pisaninie; więcej się niepotrzebnie pisze, ponieważ jest więcej urzędników — a więcej jest urzędników, ponieważ jest więcej pisaniny.

Rząd również potrzebuje swoich organów dziennikarskich, które każdą krytykę czynności rządowych uważają jako zamach na niego, i wpływać muszą na opinię publiczną a które wiele pieniędzy kosztują.

Mamy wielką ilość urzędników i innych organów do wpływania na ogół, którzy nie niedziałają i nie nie wskórają, i którzy tylko właściwie dla tego istnieją, aby powiększać ciężary podatkowe.

Takim sposobem musimy wśród pokoju ponosić ciężary wojny. Wspomniał wprawdzie ktoś z p. p. ministrów iż dyplomatyczne rokowania większe mają widoki skuteczności, jeżeli za niemi stają w pogotowiu bagnety; najlepszą zaś podporą dyplomacyi jest dobra polityka, która przedewszystkiem uwzględnia dobra własnych ludów.

Niedobór wykazany przez p. ministra finansów jest daleko większy. Wpływy jakie wchodzi przez sprzedaż majątku narodowego, przez zaciągnięcie nowych długów, pokrywają niedobór istniejący — lecz go nie znoszą. I tak znajdujemy między przychodami w budżecie 33.806.000 gld. jako dochód ze sprzedaży dóbr narodowych. Tych 33 milionów pokrywają częściowo niedobór — lecz go nie zmniejszają — zmniejszają one przeciwnie majątek narodowy. Jeżeli się te i tym podobne uwzględni pozycje, *deficit* właściwie wynosi 78 milionów, chociaż i ta liczba nie jest może zupełnie rzetelną, gdyż trzeba się obawiać, że w budżecie wykazane wydatki powiększyć — a dochody wielce zmniejszyć się mogą. Zresztą pokazuje doświadczenie, jak corocznie żądano kredytów dodatkowych, które przy dobrem gospodarstwie finansowem wcale istnieć nie powinny.

Pytaniu czy dochody zastosują się do prelimitowanych w budżecie sum trzeba zaprzeczyć. Względem podatków niestałych, uwzględnijmy podatek od cukru. Dochód z tego podatku szczególnie dla kraju czeskiego wykazuje powiększenie o 1,553.000 gld. z powodu, iż ilość fabryk się powiększy i zbiór buraków będzie lepszy. Co do tego musimy zauważać, iż kilka wprawdzie fabryk nowych powstało, że zaś zbiór buraków w Czechach co do jakości zupełnie lichszy był, jak w poprzednim roku. Dalej fabrykacja cukru powiększa się tylko przez powiększenie wywozu, w którym razie rząd podatki nazad zwraca. Jeżeli zatem tylko 150.000 cetnarów cukru wywiezionoby — rząd musiałby pół miliona zwrócić — nierozumiemy zatem, jak przy tem podatku liczyć można na większy dochód.

Co zaś do niestałych podatków (gruntowy, domowy, dochodowy, zarobkowy i t. d.) to trzeba bardzo sangwicznego być temperamentu, aby się spodziewać dochodu wyższego z podatku zarobkowego lub dochodowego — w chwili, gdy każdy dzień

przynosi bankrutetwa wielkich przedsiębiorstw; a łatwo stać się może, iż przez niższe dochody w tym kierunku, o wiele powiększy się wykazany niedobór. —

Pod względem pokrycia niedoboru niemożna przewidzieć, czy się da tak dalece łatwo uskutecznić przez sprzedaż dóbr narodowych i inne operacje pożyczkowe. I tak ze zastawionych bankowi dóbr miano tego roku sprzedać 15 milionów, podczas gdy aż do teraz nie zdołano więcej jak na 1 mil. znaleźć kupców; prócz tego przy tak wielkich sprzedażach nie spłaca się tak wielka suma, lecz zwykle połowa lub trzecia część.

Odnosnie do podwyższenia podatków istnieje granica, po za którą dalsze podwyższenia nie są możliwe. W teorii nie da się ono oznaczyć, lecz są symptoma, które okazują te granice; taka wskazówka znajduje się pod względem dochodu ze soli. Preliminarz wykazuje dochód niższy o 1,670.000 gld., a to z powodu, że daleko mniej soli kuchennej sprzeda się, a więcej soli dla bydła. Jestto najdobitniejszy dowód, że dalsze powiększenie podatków tych jest niemożliwym.

Przy stałych podatkach uważać można jako oznakę, czy one doszły do najdalej wysokości, konieczność egzekucyi przy poborze podatków. Owóż wedle urzędowych dat w Siedmiogrodzie w r. 1862. egzekwowano 351.000 stron, w roku zaś 1863. nawet 481.000, a suma egzekwowanych pieniędzy wynosi 2,900.000 gld., co prawie wyrównywa całej ilości podatkowej tegoż kraju. To samo dzieje się i we Węgrzech, a w Morawii w najnowszych czasach egzekucye doszły do przerażającej wysokości; w Pradze zaś podczas ostatnich wyborów gminnych bardzo znaczna ilość obywateli nie mogła wykonywać swych praw wyboru z przyczyny nie zapłacenia podatków.

Co do pożyczek zachodzi to przeciwieństwo, iż państwo opłacające samo okropnie wysokie procenta, ludności znamienicie podroża użycie kapitałów. Austria, potrzebuje jeszcze wielkiej ilości kolej żelaznych, przy których założeniu i budowie kapitał najważniejszą jest rubryką. Otóż koszt dostarczenia kapitałów do budowy wynoszą czasem trzecią część wszystkich wydatków; gdyby inny miała system finansowy, wydatek ten nie byłby znanym.

Jeżeli zatem ani przez ciągle podwyższenie podatków, ani przez pożyczki uporządkowanie finansów nie jest możliwym, natenczas pozostaje tylko jedna droga a mianowicie ta; *wydatki państwa pokrywać dochodami, wydatki zastosować do dochodów.* Obok celu państwa istnieje również cel istnienia obywateli. Dobrobyt materialny obywateli jest również bardzo ważnym celem państwa. Wór z wełny na którym zasiada pierwszy członek parlamentu angielskiego dowodzi, jak wysoko tam uwzględnione są interesa materialne.

Zwrot na dotychczasowej drodze jest nieodzownie koniecznym, niedostateczne są bezcelne rozprawy aby oszczędzać; rozprawy, które jeżeli mają się ostać w praktyce, przychodzą do tej wynikłości: iż w tym kierunku nie mogą — a w innym nie chcą zaoszczędzać. Trzeba raz chcieć i móż. Czas upiększenia wszystkiego i ludzenia się siebie samych minął już, a zaufanie trzeba tym nieść, którzy mają pojęcie obecnego położenia; bez tej świadomości, bez tego pojęcia, nie jest możliwym ratunek.

Co słyhać w świecie?

Lwów d. 9. grudnia 1864.

Z wszystkich wiadomości znaczenie polityczne mających obchodzą nas w chwili obecnej najwięcej wiadomości z Wiednia z obradującej tam od miesiąca Rady państwa, tem bardziej, że rozprawy jakie się toczyły ostatnimi dniami w tej Radzie tyczyły się Galicyi, jej politycznego i materialnego położenia. Wprawdzie z rozpraw tych lubo bardzo gorących, bardzo przeciw dotychczasowemu centralistycznemu

systemowi i jego wyobrazicielowi p. ministrowi stanu skierowanych, najmniejsza dla Galicyi nie wynika korzyść; wprawdzie bardzo słabe są nadzieje, aby w położeniu kraju naszego jakakolwiek z powodu tych rozpraw, sporów, walk i klęsk parlamentarnych zaszła teraz zmiana, winniśmy jednak z obowiązku dziennikarskiego zwrócić uwagę na ostatnie zajścia w Radzie państwa, zwłaszcza że według zdania wielu dzienników, mogą mieć wspomniane rozprawy bardzo ważne następstwa, bo albo rozwiązanie Izby, albo upadek dzisiejszego ministerstwa wiedeńskiego. Rozprawy o jakich wspominaliśmy, a które toczyły się nad adresem w odpowiedzi na mowę tronową Naj. Pana, adresem będącym niewątpliwie odmówieniem zaufania dzisiejszym ministrom cesarskim, ukończyły się. Adres uchwalono tak jak go komisya zaproponowała, ilustrując niejako pojedyncze jego ustępy bardzo silnymi, przeciw dzisiejszemu ministerstwu skierowanymi mowami. Główny bój stoczyła opozycja Izby niższej, — do której to opozycji należy teraz znaczna jej większość, — z panami ministrami z powodu stanu obłożenia w Galicyi i z powodu opłakanego położenia finansowego Austrii. Jak się większość Izby na to położenie finansowe i na gospodarkę ministra skarbu zapatruje, wyświeca bardzo dosadnie mowa posła Herbsta, którą powyżej prawie w całości zamieszczamy. Co do kwestyi stanu obłożenia w Galicyi, to nie chodziło Izbie bynajmniej o Galicyę i o zniesienie istniejącego w niej stanu obłożenia, — zwłaszcza że p. Mécsery, minister policyi starał się Izbę przekonać nie tylko że stan obłożenia w naszej prowincyi był, ale nawet że jest i dzisiaj potrzebny, — lecz chodziło jej o to: czy zaprowadzenie tego stanu obłożenia było aktem ustawodawczym a więc od zezwolenia Izby zawisłym, czy też był to akt administracyjny w który Rada państwa mieszać się nie powinna. Ministeryum, które broniło zdania ostatniego, poniosło klęskę, gdyż cała prawie Izba przeciw niemu się oświadczyła, uchwalając odnoszący się do tej kwestyi ustęp adresu, który się domaga aby rząd z tego zawieszenia w Galicyi stanu konstytucyjnego usprawiedliwił się. Klęska ta ministeryalna jest powodem owych obiegających pogłosek według których wszyscy ministrowie, a mianowicie p. Schmerling i hr. Mensdorf podać się mieli do dymisji. Dzisiejsze dzienniki głośno o możliwości zmiany ministrów mówią i w możliwość takiej zmiany wierzyć się zdają, mimo to pozwolimy sobie z naszej strony wątpić jeszcze, aby ustąpienie p. Schmerlinga było tak blizkiem. Pan minister stanu jako twórca konstytucyi opartej na tak zwanych patentach z Lutego zbyt silne ma w Izbie stronnictwo, w Izbie zasiada zbyt wielu posłów, którzy się wszelkiej obawiają zmiany, większość dzisiejsza Izby, która do niedawna tak zagorzała była zwolenniczką systemu centralizacyjnego i przeciwniczką porozumienia z Węgrami zbyt zdaje się być sztuczną opozycją, jak żebyśmy mogli dać bezwzględna wiarę tym, którzy ustąpienie p. Schmerlinga i zmianę systemu rządowego uważają za możliwe następstwa rozpraw nad adresem. Mówiąc o tych rozprawach winniśmy jeszcze na wieczną rzeczy pamiątkę zapisać, że w sprawie stanu obłożenia w Galicyi zabierali głos także posłowie z Galicyi, którzy z resztą bardzo poważne zachowują milczenie. W imieniu Galicyi przemawiał p. Grocholski i starał się przekonać Izbę, że stan obłożenia nie był bynajmniej dla utrzymania pokoju w Galicyi potrzebny; tudzież że niechodziło tu rządowi o nic jak tylko o przypodobanie się Moskwie; innego zdania był inny poseł z Galicyi t. j. ksiądz Kuziemski, który uważał zaprowadzenie stanu obłożenia w Galicyi nie tylko za rzecz zbawienną, ale na-

wet uważając się za upoważnionego do przemawiania w imieniu Rusinów zamieszkałych w Galicyi, oświadczył że: Rusini z uniesieniem powitali zaprowadzenie w Galicyi stanu obłożenia — a tem samem zawieszenie konstytucyi — i że zań Panu Bogu gorąco dziękowali. Ks. Kuziemski, który tego roku objął przewodnictwo kółka ruskiego w Radzie państw. po arcybiskupie Litwinowiczu przeniesionym do Izby panów, przemawiał podobno po raz pierwszy w Radzie państwa, przemówił wprawdzie krótko ale treściwie. Winszujemy mu sukcesu tej mowy, choć z żalem widzimy, że się dzienniki wiedeńskie tak ministeryalne jak i liberalne na niej nie poznały, bo albo o mowie p. Kuziemskiego milczą, albo co gorsza żartować sobie z niej pozwalają. Winniśmy jeszcze dodać że ks. Kuziemski niezadowolniony z wszystkich dotychczasowych podziałów ziem dawnej Polski, domagał się w swej mowie nowego podziału, a to podziału Galicyi na dwie części t. j. na część polską i na część ruską, gdyż tylko tym sposobem, powiada, życzenia mieszkańców wschodniej Galicyi mogą być zadowolnione. Ksiądz Kuziemski stał się tanim kosztem nieśmiertelnym! Obecnie po załatwieniu sprawy adresu, zajmuje się Izba niższa Rady państwa różnemi niekoniecznie wesółemi wnioskami p. ministra skarbu, których rezultatem będzie zapewne podwyższenie podatków, mianowicie podatku dochodowego a w krótkce przyjdzie pod obradę sprawa posła Rogawskiego, przy której to sposobności sprawy galicyjskie znowu poruszonemi zostaną. Wiadomo, że poseł Rogawski został przez sąd wojenny lwowski tylko „dla braku dowodów“ od oskarżenia popełnionej zbrodni stanu uwolnionym. Ministeryum uznało z tego powodu że p. Rogawski stracił prawo dalszego posłowania i reprezentowania Galicyi w Radzie państwa. Izba niższa oddała całą tę sprawę komisji, a ta skończywszy już nad nią obrady, przedłoży w krótkce swoją uchwałę Izbie. Komisya uchwaliła większością głosów: że sąd wojenny miał prawo wydać wyrok na p. Rogawskiego i że tenże w skutek tego wyroku utracił mandat posła do Rady państwa. Czy p. Rogawski przestał także być posłem na sejm krajowy, ma rozstrzygnąć sejm lwowski który się kiedyś ma zebrać. Jeżeli w sprawie stanu obłożenia podczas rozpraw nad adresem ministerstwo poniosło klęskę, to w sprawie stanu obłożenia podczas rozpraw nad mandatem Rogawskiego, odniosą p. p. ministrowie zwycięstwo, i jest nadzieja, że takim sposobem owa wzorowa zgoda między rządem a Radą Państwa przywróconą zostanie, nieporozumienia ustaną, i złowrogie wróżby o upadku p. Schmerlinga i jego systemu umilkną.

Jeżeli w Radzie państwa polityka dotychczasowa p. p. ministrów niezbyt świetnym cieszyła się sukcesem, zato na zewnątrz niezostały starania ich bez skutku. Przymierze Austrii z sąsiednią Moskwą i z Prusami zdaje się być już faktem i porozumienie się tych mocarstw co do dwóch najważniejszych spraw, t. j. co do sprawy polskiej i niemieckiej przyszło już do skutku, mianowicie miał się do tego porozumienia głównie hr. Mensdorf, objawszy tekę ministerstwa spraw zewnętrznych, przyczynić. Wszystkie trzy mocarstwa zapatrują się zgodnie na postępowania, jakiego względem Polski trzymać się należy, a ministeryalne pruskie dzienniki głośno radość swoją z tego powodu objawiają. Moskwa zniosła w Królestwie polskim większą część bo 114 klasztorów męzkich i żeńskich, i dąży do tego aby kościół katolicki w Polsce usunąć zupełnie z pod wpływów stolicy apostołskiej. Z powodu ukazi carskiego, znoszącego w Polsce klasztory, ukazi który z całą surowością wprowadzono już w życie, ma Papież, jak najnowsze wiado-

mości donoszą, ogłosić uroczysty protest. Jaki ten protest będzie mieć skutek, nie trudno się domyśleć.

W uzupełnieniu ukazu o zniesieniu klasztorów wydał car ukaz drugi, znoszący ministerium oświecenia w Królestwie, tak zwaną komisję wyznań, a przydzielając ją do komisji rządowej spraw wewnętrznych. Dotychczasowa komisja wyznań nosić będzie odtąd według ukazu nazwę komisji oświecenia i tylko sprawy oświaty i wychowania publicznego do niej należeć będą. Słychać, że Berg przygotowuje adres do cara, który wkrótce ma przedłożyć szlachcie w Kongresówce do podpisania. Treścią tego adresu ma być gorąca prośba podpisanych o jak najspieszniejsze i bezwarunkowe wcielenie Królestwa polskiego w Carstwo moskiewskie.

Według najnowszych doniesień z Petersburga ogłoszono ukaz carski datowany 7. grudnia, rozpisujący subskrybcję na pożyczkę loteryjną 100 milionów rubli. Obligacje stu rublowe mają być spłacone w przeciągu lat 60. Ukaz motywuje pożyczkę potrzebą pomnożenia kapitału bankowego i potrzebą podniesienia przemysłu. Inny ukaz poleca senatowi ogłosić organizację sądownictwa, kodeks karny, kodeks postępowania cywilnego i karnego.

Wojna duńska została jak wiadomo niekorzystnym bardzo dla Danii traktatem pokoju ukończoną. Chodzi teraz o to kto na tronie zdobytych księstw zasiędzie.

Dążnościom aneksyjnym Prus starały się mniejsze państwa niemieckie stanąć w drodze, skończyło się jednak na groźbach, w skutek wniosku bowiem przedłożonego Bundestagowi w Frankfurcie ze strony Prus i Austrii, uchwalili Bundestag oddanie księstw w posiadanie tymczasowe Prus i Austrii, póki zawikłana kwestya następstwa tronu w księstwach zaelbiańskich niezostanie załatwioną. Wojska saskie i hano-werskie opuściły księstwa, gdzie załogą zostanie tylko 5.000 Austryaków, a około 15.000 Prusaków. Rząd tymczasowo sprawować będą dwaj komisarze. Br. Reverterra ze strony austriackiej, a br. Zetwitz ze strony pruskiej. Że ludność Szlezwiku niekoniecznie ze zmiany swego położenia jest zadowolnioną, świadczy okoliczność iż dnia 7. b. m. wysłano do króla duńskiego do Koldyngi deputację liczącą 5.000 mieszkańców północnego Szlezwiku, którzy królowi Krystyanowi jako swemu prawowitemu Monarsze hołd składali.

Telegramy z Paryża donoszą, że proces przeciw trzynastom adwokatom, których oskarżono o zawiązanie stowarzyszenia wyborczego bez wiedzy rządu, został i w wyższym sądzie ukończonym. Trybunał cesarski potwierdził wyrok pierwszej instancji skazujący każdego z obżałowanych na 500 franków kary. Wspominamy o tym procesie, bo poruszył on nieco apatycznie ospałe umysły Francuzów. Mowy obrońców i obżałowanych, mowy jak na dzisiejszą Francję bardzo śmiałe i liberalne przypomniały Francuzom świetne czasy przeszłości, czasy wolności słowa i prasy. Sąd skazał obżałowanych, ale nie oni przegrali proces: przegrał go Napoleon III. Świetne a przeciw jego rządowi wymierzone mowy cyrkulują dziś po całej Francji i niezostaną bez skutku, zastępując dzienniki, którym jak wiadomo cesarz Francuzów usta zakneblował, zastępując wolny głos z trybuny parlamentu, któremu przemawiać nie wolno. Ciało ustawodawcze francuskie ma być zwołane w połowie stycznia, aby mu jednak odjąć ostatnią i jedyną sposobność rozprawiania o polityce, ma być wydany dekret znoszący prawo dyskusji nad adresem w odpowiedzi na mowę tronową. Czy to ma być owem uwieńczeniem budowy uszczęśliwienia Francji?

W Senacie turyńskim trwają ciągle jeszcze rozprawy nad konwencją zawartą między rządem francuz-

kim a włoskim, która niewątpliwie tak jak przez tubę poselską, także i ze strony senatu zatwierdzoną zostanie. Nie brak i w senacie na mowach nieprzychylnych Austrii i domagających się wojny z tem mocarstwem o Wenecję. Skończy się jednak na mowach, bo rząd włoski dowiódł ostatnimi czasami niewspierając powstania furlańskiego, występując przeciw niemu i redukując obecnie swoją armię, iż niemyśli na teraz o wojnie. Król Wiktor Emanuel ma już wkrótce, bo od nowego roku zasiąść we Florencji jako nowej stolicy królestwa włoskiego. Utrzymują, że cesarz Napoleon pracuje nad pojednaniem Wiktora Emanuela z Rzymem i Austrią. Miał nawet co do Austrii bardzo przychylnie księciu Metternichowi, posłowi austriackiemu przy dworze francuzkim czynić oświadczenia, przyrzekając, że się starać o to będzie, aby Włochy zachowały się spokojnie, że im w razie wojny pomagać nie będzie i że niezaniechają niczego, aby między Wiedniem a Turynem przyszło do porozumienia.

Król grecki zaprzysiął bardzo liberalną konstytucję. Grecy mają nadzieję, że król dotrzyma przysięgi i z tego powodu panuje w Atenach, jak donoszą ogromny zapal. Zgromadzenie narodowe ukończywszy pracę, zostało rozwiązane.

Kronika.

Mieszczanństwo polskie. We czwartek, jako w dzień Niepokalanego Poczęcia N. P. M., wystąpiło mieszczanństwo lwowskie podczas solennego nabożeństwa w katedrze z całą uroczystością i powagą, w narodowych strojach, jak na mieszczanństwo polskie przystoi. — Śmieszna rzecz! Do niedawna jeszcze, opisywano nazwę „mieszczanin“ jak najstaranniej przez „obywatel miejski“, jak gdyby nazwa „mieszczanin“, była ubliżającą i nie mieściła w sobie pojęcia „obywatel.“ Mieszczanństwo polskie a szczególnie lwowskie, ma za sobą tak piękną tradycję przeszłości i tak świetną przyszłość przed sobą, że nazwa „mieszczanin“ powinna być raczej zaszczytem, wyszczególnieniem. Mieszczanństwo naszych miast większych, skoro pojmie w zupełności obowiązki obywatelskie, które na nim ciąży; skoro się stanie ogniskiem oświaty, jak w innych miastach; skoro wyrobi w sobie poczucie godności, a przez to samo szlachetną niezawisłość zdania i postępywania; skoro się otrząśnie z zaniedbania, w jakim do tych czas zostawało — stanowić może i będzie klasę społeczeństwa silną i poważną, którą kraj szczyć się będzie.

Zubożenie w Warszawie. Wiadomości w dziennikach warszawskich, są bardzo smutne. Między innymi donoszą z samegoż miasta Warszawy, że wielka liczba zamożnych rodzin zmuszoną jest wyprzedawać się tak dalece, że sprzedają za bezcen kollekty, zbiory numizmatyczne, naukowe i t. p., rzeczy, które się zbierają z zamiłowania, do których zbieracz przywiązuje się zwykle z całą siłą serca swego, od których więc nigdy się nie rozłącza, chyba w najgorszej potrzebie. — Okoliczność ta może nam posłużyć za miarę, jaki niedostatek panować musi w Warszawie; ile to rodzin przez kontrybucje i inne ciężary siły ich przechodzące, musi być doprowadzonych do ostatniego ubóstwa!

Medal na cześć Fredry. Przed kilkoma miesiącami, szeroko i długo rozprawiano ustnie i pisemnie o wybiciu medalu na cześć poety naszego, Aleksandra Fredry. Gniewano się, że w chwili gdy myśl tę podjęto, gdy jeszcze zbyt świeże krwawiły się rany, nie zajmują się tą kwestją dość gorąco — co pewnie nie z braku szacunku dla szanowanego obywatela i pisarza narodowego działa się. Ale pomimo tego zebrany *ad hoc* komitet, znaczny na ten cel zebrał fundusz. — I na tem koniec? — Nie wiemy. Ale właśnie dla tego, że nie wiemy, upraszamy panów do owego komitetu należących o wyjaśnienie — co się dzieje z sprawą tak gorąco przez nich pierwotnie podjętą, a obecnie tak leniwo naprzód idącą?

Fundusz na pomnik ś. p. J. N. Kamińskiego. Mówiąc o medalu, przyszedł nam również na myśl fundusz, który zbierano i zebrano na postawienie rzetelnie zasłużonego pomnika naszemu znanemu obywatelowi, poecie, artyście dramatycznemu, dyrektorowi teatru i redaktorowi. J. N. Kamińskiemu. Fundusz się zebrał, ale nie wiemy, co się z nim stało. — Wzywamy uprzejmie osoby, które się tem zajmowały, by nas uwiadomić raczyły, ile ten fundusz wynosi i co się z nim dzieje, aby stosowny do woli dawców zrobił się z niego użytek.

KURSA GIEŁDY,

w tygodniu 7—12 września 1868 r.

Sto- pn o/o	RÓWNIĄ (pari)	CENA RZECZYWIŚTA W TYGODNIU						Stosu- nek do równi na 100	
		Poniedz. 7 wrześ. święto	Wtorek 8 święto	Środa 9	Czwart. 10	Piątek 11 święto	Sobota 12		
1. Papiery publiczne.		R u b l e							
a) Rządowe.									
Polskie.	Oblig. Skarbowe (r. 100. 150. 500).	4	100	.	.	.	.	.	.
	Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup.	4	75	.	.	.	102,50	.	136 ² / ₃
	Cert. ban. na obl. cz. A (z. 300) z kup	5	45	.	.	.	51,25	.	113 ⁵ / ₆
	" " " B (z. 200)	0	30	.	.	.	27	.	90
	" " " "	5	30	.	.	.	33	.	110
	Dow. Kom. Cen. Lik. (różne sumy).	0	100	.	.	.	58	.	58
Listy likwid. (r. 100. 250. 500. 1000)	4	100	.	.	68,15	67,90	.	67,90	67 ⁹ / ₁₀
	kupon.....	.	.	.	.	.	.	1,13 ¹ / ₆	.
Ruskie.	5-ta pożyczka (500).....	5	100	.	.	81,50	81,50	.	81 ¹ / ₂
	Pożyczka premjowa z 1864 r.	5	100	.	.	134	134,33	135	135
	" " " z 1866 r.	5	.	.	.	133,50	133,67	133,75	133 ³ / ₄
	Metaliki (300) lutowe	4	100	.	.	100,33	100,33	100,33	100 ¹ / ₂
	" " " sierpniowe	4	100	.	.	100	100	100	100
	Bilety banku Pańs. (100 i wyżej) ..	5	100	.	.	.	86,75	.	86 ³ / ₄
b) Towarzystwo i Spółek.									
Polskie.	Listy Zast. (3 ⁰ 75. 150. 750. 3000).	4	100	.	.	85,50	85,50	85,67	85 ¹ / ₃
	" " " kupon ".....	4	100	.	.	78,83	79	78,80	78 ⁴ / ₅
	Akcje Dr. Żel. W-W. (100)	dw.	60	.	.	.	66,50	0,88 ⁸ / ₉	110 ⁵ / ₆
	" " " W-B. (100. 150) ...	4	100	.	.	.	59,75	59,67	59 ² / ₃
	" " " Teresp. (100).....	5	100	.	.	90,50	90,50	91	91
	Obligacje " "	5	100	.	.	88,50	88,50	88,50	88 ¹ / ₂
Rus.	Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	.	.	.	122	.	97 ³ / ₅
	Obligacje " "	1 ¹ / ₂	100	.	.	.	.	.	.
2. Wexle.									
Berlin.....(Tal. 100) 2 mies.	.	92,857	.	.	107,70	107,77 ¹ / ₂	.	107,70	116
Gdańsk..... (100) "	.	92,857	.	.	.	.	.	.	.
Hamburg.....(M. B. 300) "	.	140,855	.	.	.	.	.	.	.
Londyn..... (L. 1) 3 "	.	6,301	.	.	7,38	7,39	.	7,39 ¹ / ₂	117 ¹ / ₃
Paryż.....(Fran. 300) 2 "	.	75,211	.	.	87,60	87,75	.	87,90	116 ⁵ / ₆
Wiedeń.....(Gul. 150) "	.	92,857	.	.	96,07 ¹ / ₂	96	.	.	103 ² / ₅
Petersburg....(Rub. 100) 1 "	.	100	.	.	.	99,50	.	.	99 ¹ / ₂
3. Monety.									
Półimperjal.....	.	5,15	.	.	.	6,02	.	.	116 ⁹ / ₁₀
Napoleonodor.....	.	5	.	.	.	.	.	.	.
Dukat holenderski.....	.	3	.	.	.	3,42	.	.	114
Rubel srebrny.....	.	1	.	.	.	.	.	.	.
Talar pruski.....	.	0,92.857	.	.	.	.	.	.	.
Gulden austriacki (papierowy)	.	0,62.906	.	.	.	.	.	.	.

Warszawa.—Londyn.—Paryż.—Wiedeń.—Berlin.—Frankfurt.—Amsterd.

STOPA SKUPU: bankowa: 6⁰/₀   2   2¹/₂   4   4   2¹/₂   3
 giełdowa: —   1 (1¹/₂)   1³/₄ (2¹/₄)   4   2³/₄   1³/₄ (2)   3

STAN OPERACJI BANKU POLSKIEGO.

		w d. 5 września	w ciągu tygodnia przyb.(+) ub.(—)	w d. 12 września	
		r	u b	l i	
1. Skup: Portfel	} w Warsz. wexli kraj. } } w Łodzi. } w Włocł.	939.074, 49	+ 139.778, . — 112.891, 16	965.961, 33	
		350.997, 25	+ 19.831, 98 ^{1/2} — 20.902, 83		349.926, 40 ^{1/2}
		320.285, 22			
	„ zagranicznych	149.312, 56	+ 121.124, 21 — 95.580, .	174.926, 77	
2.	Zaliczenia na papiery publiczne ...	645.375, .	+ 12.565, . — 44.539, .	613.401, .	
3	„ na zast. towarów	(a) wełny . (b) in. tow.	344.089, 46	+ 6.693, 24 — 52.980, 24	297.802, 46
			298.742, 86	+ 1.024, 12 — 22.836, 02	276.930, 96
4.	„ „ kosztowności	788.996, 80 ^{1/2}	+ 4.428, 77 — 6.032, 77	787.392, 80 ^{1/2}	
5.	Otwarte kredyty	4.753.670, 11 ^{1/2}	+ 358.834, 05 ^{1/2} — 395.479, 18 ^{1/2}	4.717.024, 98 ^{1/2}	
6. Kasa:	} Monety srebrne	} złote	2.603.332, 10 ^{1/2}	— 1.203, 93 ^{1/2}	2.602.101, 17
			43.866, 57 ^{1/2}		43.866, 57 ^{1/2}
			983.800, .	+ 11.600, .	995.400, .
			1.283.126, .	+ 202.645, .	1.485.771, .
	Łącznie (6)	4.914.124, 68	+ 213.014, 06 ^{1/2}	5.127.138, 74 ^{1/2}	

BILANSE BANKÓW FRANCUSKIEGO I ANGIELSKIEGO,
w d. 3/4 września 1868 r.

STAN CZYNNY

STAN BIERNY

	B. francuski. B. angielski		B. francuski. B. angielski.	
	franków		franków	
Fundusz metaliczny	1.314.298.725	521.166.325	1.238.949.459	607.677.625
Portfel	487.617.138	405.998.250	35.860.934	13.825.675
Zaliczenia na złoto i rozm.	57.050.274		500.405.358	489.443.250
Pożyczki na zast. pap. publ.	85.689.600	344.753.275	99.166.836	81.860.365
akcyj, oblig. i in.			162.342.849	375.000.000
Dług skarbu i inne wart..	2.106.998.586	1.646.917.820	43.701.332	90.285.905
			2.106.998.586	1.646.917.820

SKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.

— Losowanie listów likwidacyjnych.
W d. 1, 2 września odbyło się (5-te z kolei) losowanie listów likwidacyjnych, przypadających do spłacenia od 1 grudnia r. b.

Wyciągnięto listów:

I. po 1000 r. sztuk	227	na rubli	227000
II. — 500 „	298	„	149000
III. — 250 „	496	„	124000
IV. — 100 „	1400	„	140000
Razem „	2421	„	640000

Listy wylosowane, których wykaz drukiem ogłoszony został, składane być winny z 11 kuponami; wartość brakujących kuponów potrąca się.

— Podatek od nieruchomości miejskich w Cesarstwie ruskiem.

Ukazem z d. 1 stycznia 1863 r. ustanowiony został (i wprowadzony w wykonanie od 1 lipca tegoż roku) podatek skarbowy od majątków nieruchomości w miastach i miasteczkach europejskiej części Cesarstwa, — przyczem zniesione zostało istniejące do owego czasu pogłównne (t. z. poduszne) od mieszczan i pewne miejscowe opłaty, wzamian pogłównnego do osób w miastach przypisanych zaregulowane.

Podatek ten przedstawia wiele interesu, — raz jako podatek ogólny majątkowy, będący dla podatników miejskich podobnym regulatorem, jakim jest *income tax* angielski dla podatników całego kraju; powtórze z powodu przyjętego systemu rozkładowego; a nakoniec jako fakt statystyczny, dający pojęcie o względnej *zamożności miast* rozmaitych miejscowości.

Podajemy tu w krótkości treść samej ustawy, a następnie zatwierdzony obecnie rozkład tego podatku na gubernje na rok 1869.

I. Treść ustawy.

1. Podatek reguluje się do wszystkich własności nieruchomości (budowli, ogrodów, placów i t. p.) prywatnych w obrębie miasta położonych, oraz do instytucyj (instytucyj ziemskich, religijnych, naukowych i in.), jeśli te dochód dzierżawny przynoszą. Wyłączają się zaś od podatku majątności rządowe i instytucyjowe dochodu nieczyniące.

2. Ilość podatku na każdą gubernję, oznacza się rocznie na zasadzie danych statystycznych, drogą prawodawczą, — przez ukaz zatwierdzający zdanie Rady Państwa.

3. Rozkład tej sumy w gubernji na oddzielne miasta dopełnia się w ministerstwie finansów, następnie komunikuje się władzom gubernjalnym do opinii, a wreszcie przez Radę Państwa przedstawia się do Najwyższego zatwierdzenia.

4. Rozkład sumy na każde miasto przypadającej pomiędzy pojedyncze nieruchomości porucza się osobnej komisji czyli delegacji rozkładowej przez samych właścicieli miejskich z ich grona obieraną. Za podstawę rozkładu służy oszacowanie oddzielnych nieruchomości — albo już istniejące jako zasada do poboru opłat miejskich i kwaterunkowych (jeśli je delegacja za słuszne uzna), albo też przez samą delegację dopełnione. Na tej podstawie cały kontyngens miasta rozkłada się w stosunku do wartości oddzielnych posiadłości; wszakże delegacji służy prawo, ze względu na szczególne okoliczności, zmniejszać podatek dla

niektórych posiadłości, nie naruszając ogólnej cyfry na miasto oznaczonej.

5. Rozkład taki ogłasza się drukiem, albo przez wywieszenie w magistracie (dumie v. ratuszu), po czem w ciągu miesiąca każdemu podatnikowi wolno reklamować. Następnie, po uwzględnieniu reklamacji przez delegację, magistrat sprawdza rozkład, rozpatruje reklamacje i po uregulowaniu w razie potrzeby, zatwierdza rozkład ostatecznie, a zachowując jeden exemplarz u siebie, drugi komunikuje Izbie skarbowej.

6. Pobór podatku dokonywa się przez kasy powiatowe, a gdzie ich nie ma — przez magistraty.

7. Podatek ciąży każdego podatnika osobiście bez solidarniej odpowiedzialności gminy.

8. Zaległość odzyskuje się z doliczeniem kary 10% miesięcznie. Po 3-ch miesiącach zalegająca majątność ulega opisowi, po 5-u — nadzorowi skarbowemu, a po 7-u — sprzedaży (w całości lub w części). Po sporządzeniu opisu właściciel może jeszcze uwolnić się od wywłaszczenia, wnosząc zaległość z dopłatą 20% na zwrot kosztów opisu, oszacowania, ogłoszeń i t. p.

9. Magistraty władne są uwalniać od podatku posiadłości bezdochodne, których właściciele nie mają w innych źródłach zabezpieczenia swego utrzymania, z tém jednak, ażeby ogólny kontyngens miasta nie był zmniejszony, i aby podobne decyzje magistratu komunikowane były delegacji rozkładowej przed ostatecznym uregulowaniem rozkładu.

10. Nowe budowle w ciągu 2-ch lat od ich wystawienia nie płacą podatku. Budowle zniszczone skutkiem pożaru lub innych klęsk losowych wykreślają się z list podatkowych, a ciężące na nich zaległości zostają umorzone.

II. Rozkład podatku od nieruchomości miejskich na gubernje — na rok 1869.

(Ukaz z d. 15 lipca 1868 r.)

Gubernje	suma podatku rubli	Gubernje	Suma podatku rubli
1. Petersburska	354.960	26. Podolska	27.060
2. Moskiewska	192.550	27. Jarosławska	26.840
3. Chersońska	111.070	28. Witebska	25.700
4. Kijowska	83.330	29. Riazkańska	25.450
5. Ekaterynosławska	80.060	30. Penzeńska	25.130
6. Saratowska	68.470	31. Mohilewska	24.350
7. Charkowska	59.530	32. Kowieńska	23.500
8. Orłowska	58.120	33. Permska	21.500
9. Wołyńska	57.580	34. Samarska	21.050
10. Liflandzka	49.360	35. Włodzimirska	21.020
11. Tambowska	46.610	36. Kurlandzka	20.330
12. Twerska	43.740	37. Nowogorodzka	19.570
13. Połtawska	40.020	38. Smoleńska	18.020
14. Tułska	39.620	39. Kostromska	16.110
15. Kazańska	37.910	40. Stawropolska	14.440
16. Tawrycka	37.910	41. Wiątska	14.200
17. Czernigowska	36.180	42. Estlandzka	13.960
18. Kurska	33.070	43. Pskowska	13.600
19. Niżegorodzka	31.580	44. Ufińska	13.230
20. Grodzieńska	30.250	45. Orenburska	11.840
21. Woroneżska	29.890	46. Wołogodzka	10.630
22. Mińska	29.470	47. Archangielska	10.000
23. Wileńska	29.070	48. Simbirska	10.000
24. Kałużska	29.030	49. Ołoniecka	4.540
25. Astrachańska	27.080		
			Razem 2.065.530

Śmiertelność w miastach.

Ustęp z higieny społecznej

napisał

B. Lutostański M. D.

Kryj A 1 1873

Jedną z cech bieżącego stulecia stanowi nadmierne zagęszczenie się ludności po miastach na pewnych punktach węzłowych obiegu pracy, kapitału i międzynarodowych interesów. Że w dzisiejszych czasach wszystkie miasta ogromnie szybko wzrastają, tego nie potrzebuję dowodzić, gdyż jest to fakt powszechnie znany. Przyczyn tego wzrostu miast należy szukać wyłącznie w ruchu społeczno-ekonomicznym a mianowicie w szybkim i godnym podziwienia rozwoju przemysłu fabrycznego i handlu. Miasta są ośrodkami ruchu przemysłowo-handlowego, przedstawiają ogniska obcowania ludzi i wymiany dóbr ekonomicznych, a wreszcie są widownią trojakiemu postępowi: politycznemu, ekonomicznemu i moralnemu. Życie każdego narodu skupia się i rozwija głównie po miastach. Z tych powodów do miast muszą zbiegać się ludzie ze wszystkich stron, gotowi przyjąć udział w ogólnej pracy społecznej, skutkiem czego ludność miast z każdym rokiem znacznie

przyrasta. Szybkość wzrostu miast może służyć za miarę cywilizacyjnego postępu pewnego narodu.

W potocznej mowie nieraz słyszeć się daje, iż prowincja pracuje na utrzymanie miast, które spożywają owoce jej pracy. Nic nie ma nad to zdanie słusniejszego, gdyż w samej rzeczy miasta przyciągają do siebie wszystko co prowincja najlepszego wydaje i obracają na swoją korzyść. Ludność miejska bardzo prędko się zużywa, przez co nie może dostarczyć niezbędnych sił do wykonania zadań na nią ciążących, zasila się przeto świeżą, zdrową i więcej wytworną ludnością prowincjonalną, która znów garnie się do miast, aby korzystać z zasobów ekonomicznych i dobrodziejstw cywilizacji nagromadzonych w miastach. Miasta żyją kosztem ludności prowincjonalnej, rozwijają się i potężnieją przy jej pomocy. Gdyby napływ tej ludności do miast ustał wskutek jakichbyś okoliczności, dzisiejsze miasta z pewnością utraciłyby swoje znaczenie. Statystyka dostarcza nam na poparcie tych twierdzeń ciekawych przykładów.

Liczba mieszkańców Paryża¹⁾ (1,800 000), skupiona na 7800 hektarach ziemi dzie sięć razy szybciej przyrasta aniżeli ludność całej Francji. Przyrost ten nie za-

¹⁾ Etude de statistique antropologique. Paris 1869.

leży od urodzeń lecz od gwałtownego przyptywu do Paryża osób z prowincji przybywających, który to przyrost znacznie przewyższa ubytek mieszkańców wskutek śmierci lub też przenoszenia się z miasta na prowincję.

Berlin przedstawia nam podobny przykład.²⁾ Miasto to w r. 1810 liczyło 55,000 mieszkańców, z końcem zaś 1867 roku 702,000. W ciągu 157 lat ludność Berlina powiększyła się przeto blisko trzykrotnie razy. W tym okresie czasu urodziło się 1,076,100 dzieci, umarło zaś 991,081 osób; przyrost więc ludności przez narodzenie wynosił wszystkiego 85,019, czyli zaledwie $\frac{1}{7}$ całego przyrostu ludności Berlina, pozostała zaś reszta przyrostu zależała od napływu ludności zamiejscowej.

Mnożstwo podobnych przykładów można by przytoczyć, bo takie stosunki powtarzają się we wszystkich niemal miastach, to jednak, cośmy tutaj powiedzieli, wystarczy aby się przekonać, iż nagły wzrost ludności po wielkich miastach zależy głównie od napływu ludności prowincjo-

²⁾ Chamisso. Beitrag zur Medicin. Statistik Berlins. Med. Monatsblatt für med. Statistik. Beilage zur Deutsche Klinik nr. 3—4 1868. Jahrb. über die Leitungen und Fortschritte der gesamten Medicin v. Virchow u. Hirsch III Jahrg. 1 Band, 2 Abth. str. 264.

nalnej. Inaczej być nie może. Statystyka bowiem wszędzie wykazuje, że w gminach miejskich przyrost ludności przez narodzenie znacznie jest słabszy aniżeli w gminach wiejskich. Na dowód tego niech mi wolno będzie zacytować parę przykładów. W okresie czasu od roku 1816—1860 średnia cyfra urodzeń w Prusach wynosiła 4 na sto, w Berlinie zaś cyfra rzeczona w tymże czasie dochodziła zaledwie do 3,5%. Kiedy w całych Prusach średni przyrost ludności przez narodzenie wynosił 1,1%, to w Berlinie tylko 0,7%.¹⁾ Podobne stosunki napotykamy w Frankfurcie nad Menem. Według sprawozdania Vazentrappa²⁾ stosunek urodzeń w r. 1865 dla Frankfurtu wynosił 2,41 na sto, dla gmin zaś wiejskich do miasta należących 4,73%.

Z ciekawego faktu statystycznego, że ludność miejska słabiej się rozradza aniżeli wiejska, wynika koniecznie, iż w miastach muszą być nagromadzone warunki osłabiające dzielność życia ludzkiego a z nią i płodność. Zaraz zobaczymy, od czego zależy to szkodliwe działanie miast na życie ludzkie.

¹⁾ Chamisso l. c.

²⁾ Jahresbericht über die Verwaltung des Medicinalwesens, die Krankenanstalten und die öffentlichen Gesundheitsverhältnisse der Stadt Frankfurt. 1865. Str. 5.

Wpływ umiejętności na wszystkie sfery działalności ludzkiej, który pospolicie nazywamy cywilizacją, przynosi społeczeństwu nieobliczone korzyści materialne i moralne. Ostatecznym celem cywilizacji jest powiększenie bogactw tak całych narodów jak i pojedynczych osób. Do tego podaje nam ona coraz nowe sposoby działania, nabywania i wytwarzania bogactw, lecz jednocześnie naraża przytęm człowieka na tysiączne wpływy zabójcze, z którymi ciągle prowadzić musi bój o twarty. W zapasach ludzkich o wzbogacenie się, zabezpieczenie bytu i zdobycie środków do życia z dniem każdym staje się trudniejszem, a to głównie wskutek coraz jaskrawszego przeciwstawienia bogactwa do ubóstwa, nowych wymagań i potrzeb pociągających za sobą walkę pojedynczej osoby z wpływami zychającymi na życie i zdrowie ludzkie. Cywilizacja byłaby zgubną dla ludzkości, gdyby jednocześnie nie podawała człowiekowi potężnych środków ochronienia się od szkód, jakie z sobą przynosi.

Wszystkie, że się tak wyrażę, szkodliwości cywilizacyjne, wywierają zgubne swe działanie, szczególnie po wielkich miastach, podkopując zdrowie i dobrobyt mieszkańców. Badania statystyczne okazują nam, iż skupienie się ludności w wielkie masy, pociąga za sobą wielką śmiertelność. Już ojciec i założyciel sta-

tystyki umiejętności Süssmilch*) z dziwną na czas, w którym żył, dokładnością okazał, iż śmiertelność w miastach jest znacznie większą aniżeli na prowincji i że cyfra śmiertelności w wielkich miastach jest większą od takiejże cyfry w miasteczkach. Nowsze badania stwierdziły to tysiącami dowodami. Wielce pouczającą w tej mierze jest praca amerykańskiego lekarza Jarvis'a**). Autor ten, badając statystykę angielską, dochodzi do tego przekonania, iż w miastach angielskich roczna liczba śmierci znacznie przewyższa liczbę urodzin — w skutek czego naprzykład ludność Londynu ciągle musiałaby się zmniejszać, gdyby jej nie utrzymywał w jedostajnej wysokości roczny przyptyw 10 000 mieszkańców. Z badań tych okazuje się dalej, iż śmiertelność w gęsto zaludnionych obwodach angielskich dochodzi w ciągu roku do 26 na 1000, kiedy w obwodach mniej zaludnionych wynosi zaledwie 16 na 1000.

Jżeli w miastach angielskich najlepiej urządzonych pod względem higienicznym, śmiertelność jest tak znaczną, to cóż do-

*) Die göttliche Ordnung in den Veränderungen des menschlichen Geschlechtes. Berlin. 1871, str. 91, T. I.

***) Effect of condensation of population on life. New York med. Rec. March, 2 p. 10, 1868.

137
Śmiertelność

piero dzieć się musi w miastach kontynentalnych, które zaledwie dopiero wstępują na drogę reform sanitarnych.

Podług wykazów statystycznych, które miałem sposobność przejrzeć, cyfra śmiertelności, średnio biorąc, na 1000 mieszkańców wynosi: w Londynie 24, w Berlinie 26, w Paryżu 28, w Petersburgu 41, w Wiedniu 47.

Cyfra ta postępuje równolegle z zagęszczeniem się ludności. Kiedy bowiem w Londynie przypada 8 mieszkańców na jeden dom, to w Berlinie liczba ta wynosi 32, w Paryżu 35, w Petersburgu 52, w Wiedniu nareszcie 55.

Liczby te aż nadto widocznie przekonują, iż skupienie się ludności w wielkie masy miesi w sobie szkodliwe warunki dla trwania życia ludzkiego, od których musi zależeć wielka śmiertelność i choroby pociągające za sobą powolne zwyrodnienie rodzaju ludzkiego.

Zastanówmy się nieco nad przyczynami tej zatrważającej śmiertelności mieszkańców po wielkich miastach.

Owe przyczyny nie tak łatwo dają się oznaczyć, jak to się na pozór widawać może. Wielka cyfra śmiertelności w miastach, dochodząca nieraz do niezwykłej wysokości, jest wynikiem nawzajem od siebie zależnych i nadzwyczaj zawiśniętych objawów społeczno-ekonomicznych i politycznego życia. Każda nieprawidłowość w tym życiu, wsze ka „choroba społeczna“, odbija się na fizycznej naturze człowieka, sprowadza upadek zdrowia

powazecznego, choroby i śmierć. I od wrotnie; każde zaburzenie w zdrowiu prywatnym i publicznym, wyciska swe piętno na produktywności pojedynczej osoby i zbiorowego społecznego ciała.

Jżeli gdzie „prawo wielu przyczyn“ może mieć zupełne zastosowanie, to z pewnością w statystyce przy ocenianiu stosunków chorobliwości i śmiertelności po miastach.

Przyczyny tej śmiertelności, z wyjątkiem warunków teluryczno-klimatycznych, o których tutaj nie mówimy, bywają nader różnorodne i są dwójakić natury: moralno-społecznej i fizycznej. — Dają się one sprowadzić do następującego szeregu, przedstawiającego główne rodzaje przyczyn wielkiej śmiertelności po miastach:

1) Bieda i nędza materialna, w skutek czego rozwija złe odżywianie ustroju i większa chorobliwość jako następstwo osłabionej oporności organizmu na chorobotwórcze czynniki.

2) Wpływy natury ekonomicznej, sprowadzające drożyznę środków do życia, zostająca w rozdźwięku z wynagrodzeniem pracy i usług. O te to wyrządzają wstrząśnienia moralne od trosk i kłopotów, w skutek niedostatku i trudności w utrzymaniu rodziny.

3) Praca mechaniczna, przechodząca siły złe odżywianego ustroju, jak również niebezpieczeństwa wynikające dla zdrowia z zajęć i szkodliwych rzemiosł.

4) Wyczerpanie sił nerwowych przez

nadmierną pracę umysłową i zużycie sił żywotnych przez prowadzenie życia gorączkowego lub rozwiozłego, jak również przez ciągłe podniecanie się sztucznymi podnieceniami.

Do najważniejszych atoli przyczyn wielkiej śmiertelności po miastach należy bez zaprzeczenia:

5) Zły rozkład ulic i niedostateczna wentylacja miast.

6) Przeludnienie miast w skutek braku mieszkań, jako też niezdrowe i drogie mieszkania.

7) Nagromadzenie w obrębie mieszkań i domów odpadków z użycia i wytwarzania (konsumcji i produkcji) podlegających gnicciu i niestosowne z niemi obchodzenie się.

Od których znowu pochodzi:

- a) złe powietrze;
- b) nieczysta woda;
- c) ziemia wilgotna, przesiąknięta istotami zgniętymi.

Podobne przyczyny śmiertelności w miastach, podaje także Stüsemilch*), choć nie zamieszcza on w swym spisie tych, które dopiero w nowszych czasach odkryto w skutek postępów etiologii i biologii.

*) l. c. str. 102.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

obcnie patrzyć bawęny dla swoich fabryk za 20 blisko milionów rubli i płaci za to pieniędzmi, gdy w podbitych już krajach Azji znajdują się ogromne zapasy bawęny, które w znacznej części mogłyby zrównoważyć dowóz jej z Europy, a za które Rosja płaci wyrobami własnego przemysłu.

Wprawdzie wielka część tych zapasów marnieje, bo sprowadzenie ich z Azji na ryki rosyjskie jest bardzo trudne dla braku dróg i środków komunikacyjnych. Ale drogi są tylko kwestją czasu, bardziej może, niżeli samo podbicie Azji środkowej, którego opinia publiczna w Rosji tak jest pewną, że nawet bardzo mało obchodzą ją wiadomości z tej dalekiej krainy. Nie można w tym razie posadzać publiczności rosyjskiej o zarozumiałość, gdyż istotnie walka z chaństwami azjatyckimi nie jest bynajmniej trudną. Opór ludności, przeważnie oparty na fanatyzmie religijnym, nie może trwać długo wobec ogłędnego w tej mierze postępowania władz rosyjskich, a jeszcze więcej dla nierówności sił, która nie przypuszcza żadnej wątpliwości, po czyjej stronie będzie zwycięstwo. Nadto ludność tych krajów, radlicza i handlowa, nie lubi wojny, a źle uzbrojona i niewyczerzona w rzemiosle wojennym, pierzeha odrazu przed ukazaniem się nawet małych oddziałów regularnych. Taszkient np. posiadający 70.000 mieszkańców, został zdobyty przez garstkę ludzi. Powstrzymać Rosję mogłaby tylko Anglia, lecz pomijając już to, że Anglicy dla

J. Kostecki po 30 c.; Łukasiewicz, Kleinberg, Ł., A. P., J. T., Zubczewski po 20 c.; F. Wiśniewski 12 c.; Bogusz 10 c. Razem 22 zła. 82 centów.

Za pośrednictwem p. T. Chęcińskiego złożyli: cech piekarski przez swego starszego 10 zła.; F. Rzewuski 10 zła.; robotni y brukarscy pracujący u p. Fran. Siekiery, przez p. Józefa Dębskiego 9 zła. 90 c.; ksądz Wilczek 5 zła.; Tomasz Chęciński 4 zła.; Julian Pagaczewski, Preiss, po 3 zła.; Sebastjan Białczyński, Józef Dębski, Palczewski, Attesländer, Jul. Pszorn, Woj. Łysakowski, Karol Wojcik, po 2 zła.; Kurnikowski 1 zła. 50 c.; Józef Kamiński, Adolf Majzner, Jan Kanty Krzes., Jan Puciński, Marja Lekrzycka, Kaparski, A. Guzikowski. Fran. Dębski, dr. Stefan Kuczyński, Welchowski, Kaz. Wałkowiński, Stan. Mirecki, po 1 zła.; Hegenberger 60 c.; N. N. i Walenty Łysakowski po 50 c. Razem 74 zła.

Za pośrednictwem dr. Harajewicza złożyli: Flor. br. Taube i N. N. po 10 zła.; Karol Kestler Jan Opustil wachmistrz po 2 zła.; H. J. Franciszka Roth, Anna Hajsik, Jan Wątarek, Wolf Frisch, Katarzyna Janowska, po 1 zła.; Marja Pietrzak, Czesław Rostel, Katarzyna Barciszka, po 50 c.; Anna Turnier, 30 c.; Franciszka Kosowska 28 c.; dr. Zduń, N. N., Michał Staszczuk, Michał Jeliński, po 20 c.; N. 10 c.; N. 2 c. Razem 33 zła.

Za pośrednictwem p. J. N. Hanickiego złożyli: J. N. Hanicki 5 zła.; Stan Lesiński 2 zła.; N. N. 63 c.; Grajski 43 c.; Asowski 42 c.; Raulowski 40 c., T. H. 10 c. Razem 8 zła. 98 c.

P. Ign. Żółtowski, ósmą i ostatnią ratę składanego przez siebie tysiąca zła. na bursę, 125 zła.

za w roku przyszłym 1870 prowadzą roboty obronne w twierdzy kijowskiej. Na górze Łysiej ma być zbudowany fort, którego wzniesienie będzie w ogóle kosztowało 2 1/2 mil. rub.; z tej sumy w roku przyszłym ma się wydać około 350,000 rub. Prócz tego ma być obwarowana okolica bastjonu Pawłowskiego w obrębie cytadelli wysuwającej się ku Dnieprowi; dalej utrzymać ma fortyfikacje spadzistość Peszczerska i przytykający do niej wąwóz Roźdestweński; nareszcie naprawić się mają uszkodzenia poczynione przez wylew w wąwozie Kłoskim.

HOTEL POLSKI pod BIAŁYM ORŁEM.
Przyjechali: Albert Gradowicz dr. z Berdyczowa; Karol Janke dzierz. d. z Kolbuszowy; Józef Sławikowski urz. z Łańcuta; Walery Kingiewski ob., Anna Suchomel ob., z Warszawy; Jan Bukowski ob. z Kongresówki; Edm. Baranowski inż. z Przeworska; Karol Szpringer ob. z Prus; Feliks Włoki ob. z Saksonji; Stan. Młodzianowski kup. z Wiednia; Stan. Bystydziwski ob., Gustaw Szydłowski ob., z Piotrkowa; Antoni Krzymowski obyw. z Łaskowa; Piotr Heissk kom. woj. z Bochni; Jul. Sporn c. k. adjunkt sąd. z Głogowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne. — Dnia 30 grudnia pochmurno; termometr od — 4.8 doszedł do + 0.6 R. Barometr prawie bez ruchu; rano o 6 dnia 31 stan jego był 332.40, termometru — 3.6 R. Wiatr zachodni.

Wiadomości urzędowe.

— Cesarz zatwierdził wybór W. Ignacego Kopczyńskiego, właściciela dóbr Hrycowce, na prezesa rady pow. zbarskiej.

- Abhandlungen** der königlich sächsischen Gesellschaft der Wissenschaften. XVIII. Band. Abhandlungen der mathematisch-physischen Classe 11. Band. Mit 8 Tafeln. hoch 4. M. 21. —
- Ammon, F. A. v.**, die ersten Mutterpflichten und die erste Kindespflege. 22. verb. Auflage, durchgesehen von Dr. F. Windel. Mit Titelvignette. 12. Geb. mit Goldschnitt. M. 3. 75.
- Balzer, N.**, die Elemente der Mathematik. Zweiter Band: Planimetrie, Stereometrie, Trigonometrie. Mit 339 in den Text eingedruckten Holzschnitten. 5. verbesserte Auflage. gr. 8. M. 6. —
- Berichte** über die Verhandlungen der königl. sächs. Gesellschaft der Wissenschaften zu Leipzig. Mathematisch-physische Classe. 1877, Heft 2. M. 1. —
Philologisch-historische Classe. 1877, Heft 1 und 2. à M 1. —
- Chroniken**, die, der deutschen Städte vom 14. bis ins 16. Jahrhundert. Herausgegeben durch die historische Commission bei der königl. Akademie der Wissenschaften in München. Fünftehnter Band: Die Chroniken der bayerischen Städte. Regensburg. Landshut. Mühlendorf. München. gr. 8. M. 15. —
- Freitag, G.**, Bilder aus der deutschen Vergangenheit. 11. Auflage. Erster Band. Aus dem Mittelalter. 8. M. 6. 75.
Die Ahnen. Roman. Fünfte Abtheilung: Die Geschwister. 1. bis 3. Auflage. 8. M. 6. —
Soll und Haben. Roman in sechs Büchern. 2 Bände. 23. Auflage. Neue Stereotyp-Ausgabe. 8. M. 5. —
- Grimm, J. u. W.**, Deutsches Wörterbuch. Fortgesetzt von M. Heyne, R. Hildebrand und K. Weigand. Vierter Band. 1. Abtheilung. 10. Lieferung. (G.) Bearbeitet von R. Hildebrand. hoch 4. M. 2. —
Vierter Band. 1. Abtheilung. 1. Hälfte. (Forschel — Gefolgsmann.) complet. hoch 4. M. 20. —
Sechster Band. 2. Lieferung. (Lappe — Lauterblau.) Bearbeitet von M. Heyne. hoch 4. M. 2. —
- Gudrun**. Ein altdeutsches Heldengedicht, übersetzt von Gotthold Ludwig Klee. 8. M. 2. —
- Hankel, W. G.**, elektrische Untersuchungen. Dreizehnte Abhandlung: über die thermoelektrischen Eigenschaften des Apatits, Brucits, Coelestins, Prehnits, Natroliths, Skolezits, Datoliths und Axinit. Mit 3 Tafeln. hoch 4. M. 2. —
- Hegel, U.**, über den historischen Werth der älteren Dante-Commentare. Mit einem Anhang zur Dino Frage. gr. 8. M. 2. 80.
- Im neuen Reich**. Wochenschrift für das Leben des deutschen Volkes in Staat, Wissenschaft und Kunst. Herausgegeben von Dr. R. Reichard. VIII. Jahrgang. 1878. 1. und 2. Semester cplt. gr. 8. à M. 14. —
- Junghans, S.**, Haus Eäberg. Roman in zwei Bänden. 8. M. 8. —
- Kruse, S.**, Bullenwever. Trauerspiel in fünf Aufzügen. 3. Auflage. 8. M. 2. —
Rosamunde. Trauerspiel in fünf Aufzügen. M. 2. —

139
Liste Stanislav Poloch:

z Dynanovic.

Olesyce.

Przewodny piersi nurem Jasn.

Domaradz

Jasienica.

Zapusty Krasickiego

o Dynow -

Dubicko.

Kozynowce

Polica.

Wniosek.

Wysoka Izba raczy uchwalić:

Sejm uwzględniając ważność interesów handlu i przemysłu fabrycznego i rękodzielnego, których to interesów miasta są głównem ogniskiem, uznaje potrzebę zmiany ustawy wyborczej w ten sposób: aby liczba posłów miejskich w stosunku do siły i ważności stanu mieszczańskiego i jego interesów podniesioną była.

Przy zmianie tej liczba posłów z gmin i z klasy większych posiadaczy ustawą z r. 1861. oznaczona, nie ma być ani zwiększoną, ani umniejszoną. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ułożyć na powyższej podstawie projekt do ustawy wyborczej, i takowy w tej jeszcze kadencyi pod rozpoznanie i uchwałę Wysokiego Sejmu poddać.

L. Skrzyński,
poseł sanocki.

Gołuchowski, poseł miasta Lwowa. — Czajkowski. — F. Smolka, poseł miasta Lwowa. — Alexander Dunin Borkowski. — Zygmunt Sawczyński. — Zygmunt Zatwarnicki. — Dr. Szymon Samelson. — Wincenty Rogaliński. — Rutowski. — Stanisław Starowiejski. — Krzysztofowicz. — Gnoiński. — Horodyński. — H. Wodzicki. — Cywiński. — Boczkowski. — Antoni Golejowski. — Ad. Potocki. — Hubicki. — Dr. Landesberger — Dr. Rydzowski. — Hausner. — Władysław Badeni, poseł jarosławski. — Dubs.

GAZETY LWOWSKIEY.

Kreis Schreiben

vom K. K. Galizischen Landes-Gubernium :

Wegen Erhöhung des Postrittgeldes auf einen Gulden nach der Valuta der Einlösungsscheine pr. Pferd und Station.

Bermöge höchsten Hofkammer- Dekrets vom 14. November l. J. haben Seine Majestät, in Erwägung der hohen Preise aller zum Postdienst erforderlichen Gegenstände, das Postrittgeld für ein Pferd, und eine einfache Station vom 1. November d. J., bis Ende Jänner 1812 auf einen Gulden nach der Valuta der Einlösungsscheine zu bestimmen geruhet.

Welche allerhöchste Entschliessung allgemein bekannt gemacht wird.

Lemberg den 23. November 1811.

C y r k u l a r z

Od C. K. Rządów Kraiowych.

Względem podwyższenia zapłaty od poczty jeżdżącey na ieden Złoty w Walucie Rewersów wykupujących od konia i iedney Stacyi.

Podług naywyższego Dekretu Kamery Nadworney na dniu 14tym Listopada r. b. zapadłego, Jego Ces. Król. Mość w zważaniu wysokich Cen wszelkich do służby pocztowey potrzebnych przedmiotów, zapłatę od poczty jeżdżącey na ieden Złoty w Walucie Rewersów wykupujących od iednego Konia i iedney pojedynczey Stacyi: od 1szego Listopada te-

go roku aż do końca Stycznia 1812 postanowić raczyła.

Która naywyższa uchwała powszechnie obwieszcza się. (1)

We Lwowie dnia 23. Listopada 1811.

Peter Graf v. Goetz,

Landesgouverneur.

Georg Dchsner,
Gubernial-Vizepräsident.

Franz Schaschek v. Mezihursch,
Gubernialrath

Kreis Schreiben

vom K. K. Galizischen Landes-Gubernium.

In Ansehung der Beiträge, welche die Bewohner der königlichen, der Municipalstädte und privilegirten Marktstecken zur Herstellung, Unterhaltung und Ausbesserung der Kommerzial- und Poststraßen zu leisten haben.

Seine Majestät haben zu beschließen geruhet, daß die Bewohner der königlichen, der Municipalstädte, und der privilegirten Marktstecken von der Leistung der Straßenfrohen zwar befreyt bleiben, jedoch jene dieser Bewohner, welche bis auf 3 Meilen von den Kommerzial- und Poststraßen entfernt sind, folglich daraus den größten Nutzen ziehen, zur Herstellung, Unterhaltung und Ausbesserung derselben Beiträge im Baaren leisten sollen.

In Folge der hierwegen herabgelangten hohen Hofkanzleydekrete vom 8. August und 3. Oktober d. J. werden nun folgende Grundsätze festgesetzt.

1. Daß dieser Beitrag in der Reluizion der Natural-Strassenfrohn bestche, woben für einen Jugrobothstag 36 kr. und für einen Handrobothstag 12 kr. W. W. als Entgelt einstweilen bestimmt worden sind.

2. Daß diesem Beytrage nur die Behausen, d. i. ein eigenthümliches Haus besitzenden Einwohner jener königlichen und Munizipalstädte, dann der privilegierten Marktstecken, welche im Umkreise von 3 Meilen an den Kommerzial- und Poststrassen liegen, unterworfen sind.

3. Daß auch die Grundherrschaften von den Häusern, welche sie außer den Städten und privilegierten Marktstecken in dem Umkreise von 3 Meilen an den Kommerzial- und Poststrassen besitzen, diesen Beitrag gleich den Städte- und Marktbewohnern zu entrichten haben.

4. Daß jene Stadt- und Marktbewohner und die einem oder zu einem Dominium gehörigen Häuser, welche von den Kommerzial- und Poststrassen bis auf 1 Meile entfernt sind, für 5, die auf 2 Meilen entfernten für 4, und die auf 3 Meilen entlegenen für 3 Frohntage die Reluizion zu zahlen haben.

5. Daß jene Hauseigenthümer, welche den Militärquartiers-Beytrag nach den 1. 4 Klassen berichtigen, diese Strassenfrohn-Reluizion als bespannte Unterthanen, d. h. mit 36 kr. für einen Tag, Diejenigen aber, welche den Militärquartiers-Beytrag nach den 4 letzten Klassen zahlen, als Handfröhner, mithin für 1 Tag 12 kr. zu entrichten haben.

6. Den Städte- und Marktbewohnern wird für den Fall, als ihnen die Leistung der Frohnen in Natura weniger beschwerlich, als die Entrichtung des Reluizionsbetrags fallen, solte, die Leistung der Naturalfrohn frey gelassen.

7. Die Entfernung einer Stadt, eines privilegierten Marktsteckens oder eines herrschaftlichen oder zu einem Dominium gehörigen Gebäudes von den Kommerzial- und Poststrassen wird nach der Liesganigschen Stichkarte von Galizien bestimmt werden.

8. Die Strassenbau-Direktion wird jene Städte, privilegierten Marktstecken und Gebäude, welche sich in der patentmäßigen Entfernung befinden, ausweisen, und den k. k. Kreisämtern bekannt machen, welche hierauf

gemeinschaftlich mit den Strassenbau-Ämtern unter Beziehung der Magistrate und Ortsobrigkeiten die behauerten Einwohner dieser Städte und Marktstecken, und den von ihnen und von den Grundherrschaften zu entrichtenden Strassenfrohn-Reluizionsbetrag ausmitteln, und sodann diese Ausweise an das Landesgubernium einsenden werden, damit sie von der Provinzial-Staatsbuchhaltung berichtigt, und dann von dem Landesgubernium die weitem Verfügungen an die Kreisassen getroffen werden.

9. Dieser Beitrag nimmt mit dem 1ten November d. J. seinen Anfang, und ist halbjährig an die Kreisassen abzuführen.

Welches hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Lemberg den 1. November 1811.

C y r k u l a r z

Od C. K. Rządów Kraiowych,

Względem przydatku, który mieszkańcy miast królewskich, Muncypalnych, i miasteczek przywileiowanych dla wysypania, utrzymywania, i poprawienia dróg komercyalnych i pocztowych złożyć mają.

Jego C. K. Mość raczyła postanowić, iż mieszkańcy miast królewskich, Muncypalnych, i przywileiowanych miasteczek, wprawdzie od odrabiania Szarwarków drogowych uwolnionemi zostają, iednakże owi mieszkańcy, którzy aż do trzech mil od dróg komercyalnych i pocztowych oddalone są, a zatem z tychże największy pożytek ciągną, do sypania, utrzymywania, i poprawienia onych, przydatki w gotowiznie oddawać mają.

Na mocy więc wypadłego w tym względzie pod dniem 8. Sierpnia, i 3. Października r. b. wysokiego Wyroku kancelaryi nadwornéy, następujące zasady ustanawiają się:

1. Iż ten przydatek na wykupienia Szarwarków drogowych, w naturze od-

rabiać mających się, zależy, gdzie za jeden dzień ciągły szarwarkowy 36 kr. a za jeden także dzień pieszy 12 kr. w W. W. jako wynagrodzenie, tymczasowie postanawia się:

2. Iż do tego przydatku tylko osiadli, t. i. własny dóm posiadające mieszkańcy owych miast królewskich i municypalnych, iako też miasteczek przywileiowanych, którzy w Okręgu trzech mil, około dróg komercyalnych i pocztowych leżą, zobowiązane są.

3. Iż także gruntowe Państwa od Domów, które one za miastami i przywileiowanymi miasteczkami, w okręgu trzech mil od dróg komercyonalnych i pocztowych posiadają, podobnie iak mieszkańcy miast i miasteczek, ten przydatek oddawać mają.

4. Iż mieszkańcy miast i miasteczek, iako też Domy pewnemu czyli do pewnego Dominium należące, od dróg komercyalnych i pocztowych aż o mile odległe, za pięć, owe na dwie mile odległe za cztery, a na trzy mil odległe, za trzy dni szarwarkowe, Reluicyi płacić mają.

5. Iż właściciele Domów, wojskowy podatek kwaterowego podług pierwszych czterech Klass opłacające, to wykupienie szarwarków drogowych iako poddani ciągli, to jest po 36 kr. za jeden dzień, a zaś ci którzy wojskowy podatek kwaterowego podług ostatnich czterech Klass oddają, iako piesze, a zatem za 1 dzień po 12 kr. opłacać mają.

6. Mieszkańcom miast i miasteczek do woli zostawia się, iż oni w tym razie, jeżeliby im odbywanie szarwarku w naturę mniej, iak płacenie przydatku wykupnego uciążliwe było, szarwarki w naturze odbywać mogą.

7. Odległość miasta, przywileiowanego miasteczka, albo panskiego, czyli do Państwa należącego Domu od dróg komercyalnych i pocztowych, będzie podług Liesganowey mapy Galicyi określona.

8. Drogowa Dyrekcya budownicza wyszczególni owe miasta, przywileiowa-

ne miasteczka, i budowie, które się w ustawny odległości znajdują, i o tych C. K. Urzędy Cyrkularne uwiadomi, a te potem wspólnie z budowniczymi Urzędami drogowymi, powoławszy do tego Magistraty i Zwierzchności miejscowe, wyszczególnią osiadłych mieszkańców miast i miasteczek, i przydatek od nich, iako też od zwierzchności gruntowych za odkupienie szarwarków drogowych opłacać się mający, i przeszłą potem te wywody Rządóm krajowym. dla poprawienia onych od izby rachunkowey i uczynienia od Rządów krajowych do Kass Cyrkularnych dalszego zarządzenia.

9. Ten przydatek zaczyna się wraz ziszym Listopada r. b. i ma być półrocznie do Kassy Cyrkularney odwożony.

Co ninieyszém do powszechny podaie się wiadomości. (1)

We Lwowie dnia 1go Listopada 1811.

Peter Graf v. Goeß,
Landesgouverneur.

Georg Dörsner,
Subernial-Vizepräsident.

Franz Schaschel v. Mezihursch,
Subernial-Rath.

Kreis Schreiben

vom K. K. Galizischen Landes-Subernium.

Im Nachhange zu dem Kreis Schreiben vom 20. November 1811, wodurch die Bankozettel a 10 fl. außer Umlauf gesetzt werden, wird allgemein bekannt gemacht: daß zur Erleichterung der Partheyen bis zum 24. Dezember 1811, alle Kreis Kassen vom 25. Dezember 1811 bis 30. April 1812 gemäß dem §. 4 des bezogenen Kreis Schreibens nur die Kreis Kassen in Myslenice, Tarnow, Przemysl, Stanislawow und Czernowitz, nebst der Lemberger Bankozettel-Kasse die B. S. a 10 fl. gegen Einlösungsscheine einwechseln werden;

nach dem 30. April 1812 wird kein Banko-
zettel a 10 fr. mehr angenommen.

Lemberg den 26. November 1811.

W dodatku do okólnego Pisma pod
dniem 20tym Listopada 1811. wydanego,
którym Bankocetle na 10 Zł: z kursu wy-
wołują się, powszechnie obwieszcza się:
Iż dla ulżenia Strón aż do 24. Grudnia
1811. wszystkie Kassy Cyrkularne; od
25go Grudnia 1811 aż do 30go Kwietnia
1812. podług 4go §tu wzmiankowanego
pisma okólnego, tylko Kassy Cyrkularne
w Myslencach, Tarnowie, Przemyślu,
Stanisławowie, i Czerniowcach oprócz
Lwowskiej Bankocetlowey Kassy Banko-
cetle na 10. Z.R. za Rewersa wykupu-
jące wymieniać będą. Po dniu 30.
Kwietnia 1812. żaden Bankocetel na 10
Zł. przyjęty już nie będzie. (3)

w Lwowie dnia 26. Listopada 1811.

Peter Graf v. Goeß,
Landesgouverneur.

Georg v. Döhsner,
Subernial = Vicepräsident.

Karl v. Friedenthal,
Subernial = Rath.

Doniesienia.

Von Seiten der Lemberger städtischen Öko-
nomieverwaltung, wird anmit zu Jedermanns
Wissenshaft kund gethan: daß am 18. De-
zember l. J. Vormittags um 9 Uhr, die Lie-
ferung des für das Jahr 1812, an Landeslie-
ferung auf die Stadt und Vorstädte Lembergs,
dann auf die städtischen und Siechenhospitals-
Dörfer einen portirten Körnerbetrags, das
ist 230 Mi. S. Mez. Korn, und 361 Mez. Hafer,
mittelft öffentlicher Ligitazion, an Denjenigen
überlassen werden wird, der diese Lieferung
um den mindesten Preis übernimmt. Dieje-
nigen, die diese Lieferung zu erstehen wünschen,
haben am obbestimmten Tage und Stunde,
in der städtischen Ökonomiekanzley mit einem
Reugelde von 500 fl. in Einlösungsscheinen
zu erscheinen.

Lemberg den 26. November 1811.

Z Strony Urzędu Ekonomii mieyskiej
Lwowskiej niniejszemi do powszechney
podaie się wiadomości: iż na dniu 18.
Grudnia r. b. przed południem o godzi-
nie 9tey dostawienie za rok 1812. na
Miasto Lwow przedmieszcia onegoż, tudzież
Wsie mieyskie i szpitalne iako Liferunek
Krajowy, wyznaczonego Zboża, to iest
230 N. A. Mac Żyta i 361 Mac Owsa:
przez publiczną Licytacyę temu wypu-
szczone będzie, któryby takowe dosta-
wienie za najmiernieyszą Cenę na sie-
bie przyjąc chciał. Zyczących więc pod-
ięcia się takowego dostawienia, na wyz-
wspomiony dzień i godzinę, zaopatrzony-
nych w Vadium 500 Zł. Ryń. w Rewer-
sach wykupujących, do Kancelaryi Eko-
nomiczney mieyskiej zaprasza się. (3)
w Lwowie dnia 26. Listopada 1811.

Nro. 3307.

Von Seiten der k. k. Galizischen Zollge-
sellen-Administration, ist wider den Lemberger
Juden Moises Blaustein, unterm 6. April
1811 Zahl 3307 folgende Nozion geschöpft
worden.

Da nach Anzeige des Ditkower Zollam-
tes, derselbe rückwärts der Broder Haupt-
Zolllegstätte in einer Bütka angehalten, und
bey ihn folgende ohne Anmelde und Verzollung
zu Fuß aus Brody eingetragene Kleinigkeiten
als:

- 7 Pfund gemeinen Konsekt,
- 1 Loth Zimmet,
- 1 Loth Gewürznelken,
- 1/2 Loth Safran,
- 4 Loth Thee, und
- 1 3/4 Pfund Cichorien-Kaffee

vorgefunden worden; so werden diese Feil-
schaften im Werthe pr. 11 fl. 59 kr. in Einlö-
sungsscheinen oder 59 fl. 55 kr. in Bankozet-
teln, sammt der doppelten Nebenstrafe pr. 23
fl. 58 kr. in Einlösungsscheinen, oder 119 fl. 50 kr.
in Bankozetteln im Grunde des 86. und 102.
Zollpatents §ph., und des gedruckten Kreis-
schreibens vom 4. Jänner 1811 Zahl 46773 in
Verfall erklärt.

Mit dem Bemerken; daß, wenn selber sich
binnen 6 Wochen nicht melden sollte, der

Wniosek.

O naglącej potrzebie zaprowadzenia ksiąg hipotecznych dla posiadłości mniejszych u nas, radzono już nie raz w Sejmie krajowym, lecz dotąd bez skutku. Wys. Rząd przedłożył wprawdzie Wysokiemu Sejmowi w 1865/6. projekt ustawy hipotecznej, jedynym atoli skutkiem odbytych wtedy narad, było uchylene projektu rządowego, głównie z tego powodu, że pomieniony wniosek, reformując całą instytucję dotychczasowych naszych ksiąg publicznych, mieścił w sobie rozliczne trudności w zastosowaniu do kraju naszego.

Gdy niewiadomo, jak Wys. c. k. Rząd załatwił uchwałę Wys. Sejmu, z dnia 21. kwietnia 1866; w przedmiocie ksiąg gruntowych wydaną, a mianowicie, czy w tej wielce ważnej sprawie krajowej zwołał komisję złożoną z prawników krajowych i czyli zechce przedłożyć na obecnej kadencji Sejmowej projekt przez tę komisję wypracowany; gdy przytem księgi gruntowe, których od wieku prawie napróżno wygląda większa połowa kraju, urządzić można dosyć małym kosztem, a przeciw z wszelką pożądaną dokładnością, przeto składamy wniosek:

«Wysoka Izba raczy uchwalić ustawę krajową o księgach publicznych (gruntowych i miejskich) według projektu pod /./ załączonego.»

Dr. M. Koczyński poseł nowo-sandecki.

Zbyszewski. — I. Czartoryski. — Adam Potocki. — Samelson. — P. Gross. — Rutowski. — Mokawski. — Czerkawski. — Hoszard. — C. Haller. — Dubs. — J. Wolny. — Dziewoński. — Kabat. — ks. Sulikowski. — ks. Morgenstern. — Wiśniewski.

Ustawa krajowa

o księgach gruntowych i miejskich w Królestwach Galicyi, Lodomeryi i W. Ks. Krakowskiem.

§. 1.

Po wszystkich gminach podatkowych w Galicyi, Lodomeryi i Krakowie zakłada się księgi publiczne, a mianowicie księgi gruntowe dla włościan, miejskie zaś dla miast i miasteczek, mające objąć wszystkie nieruchomości wiejskie i miejskie, które są własnością prywatną i obciążeniu podlegają, jeżeli dla nich dotąd nie istniały należycie utrzymywane księgi hipoteczne.

Księgi gruntowe i miejskie są to wieczyste wykazy publiczne utrzymywane po c. k. sądach powiatowych pod nadzorem i odpowiedzialnością sądową.

Przedmiotem księgi publicznej jest nabycie, ścięśnienie i zniesienie praw rzeczowych na posiadłościach, które weszły do księgi publicznej.

§. 2.

Każda własność nieruchoma powinna być wpisana do księgi publicznej.

Wyjątek stanowią nieruchomości w §. 288. księgi pow. ust. cyw. wymienione, to jest rzeczy i dobra, pospólne, czyli nieruchomości służące do użycia każdemu członkowi gminy, tudzież nieruchomości kościelne i szkolne, które to dwa ostatnie przedmioty tylko za wyraźnem żądaniem właściwych władz wejść mają do ksiąg publicznych.

Czynność ta powierzona będzie w obrębie każdego sądu powiatowego oddzielnej komisji ziemiańskiej, zostającej pod kierunkiem właściwego c. k. sądu obwodowego sprawującego obowiązki dyrekcji hipotecznej. Ster zaś najwyższy i nadzór prac ku wprowadzeniu hipoteki włościańskiej i miejskiej potrzebnych, a w szczególności wydawnictwo stosownych instrukcji i pouczenia w razie potrzeby — porucza się c. k. Sądom krajowym wyższym jako trzeciej i ostatniej instancji w sprawach pierwiastkowego ustalenia hipoteki dotyczących.

Komisja ziemiańska (czyli hipoteczna) w siedzibie c. k. sądu powiatowego ustanowiona składać się ma z sędzi powiatowego (który będzie przewodniczącym w tej komisji), z jednego członka rady powiatowej (ile możliwości prawnika) i kolejno z jednego radnego tudzież dwóch pełnomocników tej gminy, której księgę publiczną właśnie się zakłada; nakoniec w miarę potrzeby i sposobności z urzędnika c. k. poborów z operatami kadastru obeznanego. Członkowie komisji mają głos stanowczy z wyjątkiem wymienionych tu pełnomocników gminnych, którzy głosu li doradczego używają.

Wspomnianej komisji przydany będzie ze sądu powiatowego kancelista lub dyetaaryusz przysięgły «ad actum» posiadający wprawę w czynnościach hipotecznych, lub mogący przynajmniej ją w krótko nabyć pod kierunkiem komisji ziemiańskiej.

Członkowie komisji ziemiańskiej składają uroczystą przysięgę w c. k. sądzie powiatowym tej treści, iż sumiennie i dokładnie spełnią ważne obowiązki poruczone im przy zawiązku instytucji hipotecznej. Ustanawia ich się z tym wyraźnym dodatkiem, że nie tylko osobiście, ale nawet i całym majątkiem ręczą za rzetelność wpisów uskuteczniionych.

Ziemiańskie komisje wyznaczone są tylko na czas pierwiastkowej regulacji hipoteki w obrębie każdego sądu powiatowego, po czem bezwzględnie rozpoczyna się urzędowanie zwierzchności hipotecznych przez właściwy sąd powiatowy sprawowanych.

§. 6.

Komisja ziemiańska odebrawszy za pośrednictwem rad powiatowych od Wydziału krajowego tyle ksiąg oprawnych, ile gmin jest podatkowych w obrębie sądu powiatowego, winna do działu pierwszego i drugiego w księdze publicznej wszystko wcielić (zapisać), co tamże podług wzoru §. 4. wpisać przynależy.

W tym celu ma komisja:

1) zażądać do urzędu podatkowego przesłania w terminie dni 14 co do każdej gminy podatkowej dokładnego spisu wszystkich dzisiejszych gospodarzy gruntowych (lub realności miejskich) z domieszczeniem (starej i nowej) liczby kadastralnej każdego gospodarstwa, tudzież odpisy protokołu t. z. ewidencji kadastralnej;

2) zaważać naczelników gmin, aby złożyli bez zwłoki przed komisją wypisy kadastralne (każdej posiadłości) (uskutecznione według ostatniego pomiaru) wraz z protokołem parcelowym i mapą gminy.

Następnie obowiązkiem jest komisji:

a) podług porządku numerów konskrypcyjnych gminy wpisać do pierwszego działu księgi publicznej na podstawie wykazów kadastralnych zwyż powołanych i wysłuchania opinii delegata gminy (zasiadającego w komisji ziemiańskiej) i pełnomocników gminnych cały skład posiadłości, a mianowicie numer bieżący czyli pozycję, dalej numer kadastralny, potem części składowe gospodarstwa (dom, podwórze, przybudynki, role, łąki, ogrody, pastwiska, lasy, stawy) wreszcie w dwóch przedziałkach czyli poddziałach należących do tego działu wyrazić, jaka jest powierzchnia i dochód tych wszystkich części posiadłości. Przy tej czynności komisja zastosuje się do prawidła, iż majątność do jednego gospodarza należąca i pod ogólnym imieniem opodatkowana (i nabywana), a w obrębie tej samej gminy podatkowej położona, choćby z różnych kawałków złożoną była, stanowić będzie jedno ciało tabularne w księdze publicznej.

Dalej komisja obowiązana jest.

b) wysledzić drogą właściwą z akt sądowych, z książeczek podatkowych, z wykazów kadastralnych i wskazówek podanych przez gminnego członka komisji, właściciela, albo w razie niedostatecznie wykazanego tytułu własności przynajmniej istotnego obecnie posiadacza fizycznego (gospodarza) posiadłości dzierżącego grunt z własnego a nie obcego ramienia i zapisać go w dziale drugim księgi publicznej. W terminie reklamacyjnym (§. 9) nastąpi ostateczne w tej mierze wyjaśnienie.

Nakoniec ma komisya:

- c) wybadać (ile się to da z aktów sądowych i zeznań reprezentantów gminy) a potem zapisać w tymże dziale wszystko, co się odnosi do tytułu własności, do jej ścieśnienia, tudzież do ograniczeń pod względem własnowolnego zawiadywania majątkiem.

Wszystkie te wpisy odbywają się w języku polskim, charakterem ile możności ozdobnym i koniecznie czytelnym.

§. 7.

Na jakiś czas (n. p. 3. miesięcy) przed ułożeniem czyli zapisaniem tych działów w księgach publicznych dla wszystkich gmin podatkowych w obrębie sądu powiatowego położonych — wyznaczy komisya dla każdej gminy podatkowej dzień pewny (lub też kilka w razie potrzeby) za sześć tygodni po tej odezwie przypadający do wnoszenia reklamacyj (zarzutów) ogłosi to urządzenie za pośrednictwem sądu obwodowego przez gazetę Lwowską, o czem także naczelnicy gmin po wsiach i miasteczkach uwiadomią każdego posiadacza nieruchomości.

W tym edykcie reklamacyjnym zawezwie sąd kolegialny wszystkich interesantów, aby działy w księdze publicznej zapisane przejrzeć chcieli, a w dzień oznaczony przed komisją ziemiańską stawili się, to jest zawezwie:

1) wszystkich gospodarzy wiejskich i miejskich z dołożeniem, iż prócz dowodów kadastralnych i księżeczek podatkowych mają przynieść ze sobą pierwopisy umów o kupno i sprzedaż zawartych, dekrety przyznania spadku, wyroki i inne dokumenta prawne do nabycia własności odnoszące się, nakoniec jednoreńskowy znaczek stęplowy (§. 14). Na przypadek niestawienia się wyrazi edykt iż w takim razie odbędzie się cała pertraktacya z radą zwierzchnością gminną, ponieważ tu rozchodzi się o dopełnienie obowiązku publicznego, dalszej zwłoki niedozwalającego.

Podobnież zawezwie edykt

2) tych wszystkich, którzy sądzą mieć równe lub lepsze prawo do posiadłości wpisanej w księgę publiczną.

Skutki niestawienia się tych drugiego rzędu interesantów wyrażone w obwieszczeniu edyktalnym na tem się zasadzają, iż wszyscy, którzy w skutek prawa własności lub posiadania nabytego przez nich mniemają, że w księdze publicznej nastąpić winno sprostowanie, uzupełnienie, odpisanie, dopisanie lub przepisanie (bądź co do wymieniania nieruchomości, bądź co do zestawienia ciał hipotecznych lub co do wpisanych tytułów posiadania), a przecież nie zgłoszą na piśmie lub też ustnie swoich roszczeń w terminie w obwieszczeniu zakreślonym — tylko na zwyczajnej drodze prawa będą mogli dochodzić pretensyi takowych.

§. 8.

Nadto edykt zamieści następujące uwiadomienie:

1. Nikomu nie będzie wolno wznawiać takich roszczeń, względem których już poprzednio nastąpiła prekluzya, ani takich czynić zarzutów, które podług przepisów prawa mogą być dopuszczone.

2. Posiadacz nieruchomości zapisany w księgach publicznych, po upływie trzech lat od bezskutecznie upłynionego terminu reklamacyj rachując — nabywa zasiedzeniem zupełnego prawa własności, i może wnieść żądanie do sądu, aby mu własność przyznana była i ażeby wpisanie przyznanego mu prawa własności do ksiąg publicznych skutecznionem zostało (§§. 1467. i 1498. kod. cyw.)

3. Iż każdy bądź posiadacz bądź z interesowanych chcący wnieść zarzuty — stanąć powinien osobiście albo przynajmniej przez pełnomocnika na piśmie umocowanego.

4. Iż każdy zgłaszający się powinien złożyć w komisji za odebraniem rewersu wszystkie dokumenta, na których opartym jest domniemane jego prawo.

W dalszym ciągu wyrażonem będzie w obwieszczeniu, że ani odwołka ani przywrócenie do pierwotnego stanu niedopilnowaniu terminu edyktalnego dla stron opieszłych miejsca nie ma,

Nakoniec edykt wyrazi dzień, z którym księgi publiczne (gruntowe i miejskie) jako księgi hipoteczne w całym znaczeniu używane i utrzymywane będą, a zatem termin, odkąd ciężary hipoteczne wejść mogą do działu trzeciego, zaś nadciężary do czwartego działu w księgach publicznych.

Oraz dołoży się w obwieszczeniu wzmiankę, że po tym dniu nowe prawa własności lub inne prawa rzeczowe na nieruchomościach nie mogą być inaczej nabywane, przenoszone na kogo innego lub znoszone, tylko przez stosowne do ustaw obowiązujących cywilnych wpisanie w księgę publiczną, atoli bez uszczerbku dla praw pierwszej zaistniałych i w terminie edyktałnym do pierwszego lub drugiego działu księgi hipotecznej zgłoszonych.

Szczególniej uważać wypada, aby prawa osób małoletnich lub bezwłasnowolnych należycie były dopilnowane, i aby ich zastępcom polecono ściśle się stosować do edyktu w dopełnieniu właściwych im obowiązków.

§. 9.

W terminie reklamacyjnym komisya ziemiańska mająca przed sobą wszystkie zarzuty na piśmie wniesione zając się ma nasamprzód odczytaniem interesentom wszystkiego, co zapisaniem zostało do działu pierwszego i drugiego w księdze publicznej.

Następnie przyjmuje komisya zarzuty ustnie wnoszone, dokumenta przez reklamującego składane przejrzy, porówna je z osnową tych dwóch działów pomienionych księgi publicznej, zaznaczy (zaparafuje) dokumenta wraz ze składającym i wyda mu rewers zaświadczający odbiór tychże dokumentów.

Powstałe przy tej reklamacyi wątpliwości referent wniesie do rozstrzygnięcia na posiedzeniu komisji ziemiańskiej, która w potocznych sprawach, idąc w ślad przepisów mieszczących się w następnym paragrafie (10) sama wydaje decyzją większością głosów, zaś w spornych kwestyach odnoszących się do prawa cywilnego przedłoży rzecz całą sądowi powiatowemu do stanowczego załatwienia w l. instancyi. Apelacya założoną być winna do sądu obwodowego (względnie krajowego), rewizya zaś ostateczna w razie sprzeczności wyroków idzie do wyższego sądu krajowego.

§. 10.

Jeżeli między stawającymi zaszedł spór (§. 9) tyczący się składu posiadłości, lub o jakie prawo wchodzące w obręb drugiego działu księgi publicznej i pomimo wdania się w to komisji ziemiańskiej nie przyjdzie do zgody między interesowanymi; wówczas komisya ziemiańska ujawi wprawdzie w księdze publicznej roszczenie zgłoszone (za pomocą wyrazów «sporne») i zarazem uwiadomi strony interesowane, iż wszczęta sprawa odesłana zostanie do sądu powiatowego, w którym bez zwłoki odbędzie się z urzędu dochodzenie i przesłuchanie w celu wyjaśnienia prawdziwego stanu rzeczy.

Jeżeli między stronami w sądzie powiatowym przyjdzie do zgody albo jeżeli w razie większej zawiłości sprawy w sądzie powiatowym stronom zakreślonym został termin do działania w zwyczajnej drodze prawa przez wniesienie skargi, natędy wpis w księdze publicznej sprostowany będzie w swoim czasie stosownie do ugody lub do orzeczenia prawomocnego.

§. 11.

Komisya ziemiańska przed zamknięciem aktu pierwiastkowego zaprowadzenia księgi publicznej przekona się jeszcze:

- a) czy żadna realność wiejska lub miejska nie została pominięta przy wpisach do księgi publicznej;
- b) czyli należycie uskuteczniło obwieszczenie edyktałnego terminu wyznaczonego dla gminy podatkowej, której regulacya hipoteczna przychodzi pod ostateczne roztrząsanie;
- c) czy pisma składające zawiązek nowej hypoteki mają ze sobą zupełną spójność i zgodność, zgoła całą swą zwróci uwagę na to, czy pod żadnym względem legalność tego pierwiastkowego wprowadzenia hypoteki nie podlega zarzutom uzasadnionym.

Gdy komisya znajdzie cały akt dokładnym, wyrzeczy zamknięcie swoich czynności co do gminy podatkowej w mowie będącej i zatwierdzi cały akt pierwiastkowej regulacyi podpisami wszystkich członków; poczem rezolucya ta dosłownie wciągnięta zostanie do księgi gruntowej na stronnicy zamykającej realności wpisane.

Gdyby zaś komisya wykryła niedokładności w akcie pierwiastkowego zaprowadzenia, albo sama je poprawi albo w wypadkach większej wagi naprawienie sądowi powiatowemu poleci.

§. 12.

Komisya ziemiańska ukończywszy tym trybem zawiązek hypoteki dla jednej gminy podatkowej, przystąpi bezwzględnie do aktu tejże regulacyi względem dalszych gmin podatkowych, urządzając atoli zawsze aż do zamknięcia całej czynności w siedzibie sądu powiatowego.

Po zakończeniu aktów pierwszego zaprowadzenia hypotek w jednej gminie podatkowej, oddać ma komisya ziemiańska księgę publiczną sądowi powiatowemu do użytku publiczności, i zda o tem sprawę sądowi obwodowemu, jako dyrekcji hypoteczej.

§ 13.

Co do postępowania w biegnących już czynnościach hypotecznych, po akcie pierwiastkowego wprowadzenia hypoteki następujących ściśle zachowane być mają wszystkie przepisy kodeksu cywilnego, jako też patentu tabularnego dla Galicyi z 4 Marca 1780 r., tudzież ordynacyi sądowej i odnośnych postanowień późniejszych, które ściągają się do czynności biegnących w nowo założonych księgach publicznych, o ile dadzą się pogodzić z uchwalonem na mocy niniejszego prawa urządzeniem wewnętrznem hypoteki dla t. z. mniejszych posiadłości.

Do uzyskania wpisu hypotecznego po dokonaniem wprowadzeniu ksiąg publicznych (gruntowych i miejskich) dostateczną jest w myśl §. 434 k. c. rzeczą, jeśli posiadacz nieruchomości i prawonabywca, albo sam tylko posiadacz stanąwszy przed swoją zwierzchnością hipoteczną (t. j. sądem powiatowym, który utrzymuje księgę publiczną), wpisania treści aktu zawartego bez wszelkiego pisma ustnie zażąda, co uskutecznionem zostanie w ten sposób, iż sędzia zanotowawszy w dzienniku podawczym stawiennictwo, odrazu spisze akt zeznać się mający w osobnym protokole, który wraz z decyzją sądu powiatowego jako zwierzchności hipotecznej, przez dziennik podawczy wejdzie do księgi publicznej, a następnie ma być zachowanym w zbiorze dokumentów.

Na żądanie stron sędzia rozkaże wydać stronom wyciągi z księgi publicznej lub z protokołu pomienionego z dodatkiem, iż odnośne prawa wpisane zostały do wykazu hypotecznego tejez realności.

Oprócz powyższego sposobu (nakształt rekognicyi i roboracyi staropolskiej) jest drugim... zeznawanie aktów dobrej woli przed notaryuszem, a trzecim... są akta prywatne, które strony same sobie sporządziły lub sporządzić dały.

Akta te hypoteczne drugiego i trzeciego rodzaju wchodzi do księgi publicznej zwyczajną drogą przez dziennik podawczy w pisemnem stosownem podaniu, na które zapada uchwała zwierzchności hipotecznej, poczem następuje w wykonaniu tejez wpis żądany (intabulacya lub tylko ostrzeżenie czyli prenotacya), albowi odmówienie takowej.

Gdy strony przed zwierzchnością hipoteczną na pierwszy sposób akt zeznały, wpis tego samego dnia jeszcze w księgach publicznych dokonany być winien w obecności stron, a zatem nietrzeba w takim razie osobnego uwiadomienia stron, jeżeli wyraźnie tego nie żądały.

Jeżeli zaś podanie hypoteczne wejdzie do sądu powiatowego na mocy aktu notaryalnego lub też prywatnego — winien sąd trzeciego dnia najdalej wydać uchwałę zapadłą urzędnikowi utrzymującemu księgę publiczną (konserwatorowi, *Grundbuchsführer*) i czuwać nad tem, eby ósmego dnia najpóźniej zawiadomienie o dokonany wpis stronie doręczonem było.

Wszelkie pisemne podanie hipoteczne w biegnących już czynnościach hypotecznych winno być opatrzone oprócz właściwych stępli i oryginalnego dokumentu, na mocy którego nastąpić ma wpis hypoteczny, jeszcze w wierzytelny odpis tegoż pierwopisu dla zbioru dokumentów, inaczej bowiem sam pierwopis doń złożony zostanie.

§. 14.

Zakładanie nowych i ulepszenie dotychczasowych ksiąg publicznych (gruntowych i miejskich) odbywa się z urzędu.

Koszt na sprawienie tych ksiąg publicznych (będzie ich około 6.000., co rachując po 4. zlr. od tomu wyniesie w przybliżeniu 24.000 zlr.), i opłatę wymierzonych przez Wydział krajowy na skutek przedstawienia przez władzę właściwą remuneracyi (dla odznaczających się pilnością i poświęceniem członków komisji ziemiańskich) poniesie kraj sposobem zaliczki, to jest za pobieraniem dochodu z jednoreńskowych krajowych znaczków stemplowych (§. 7. ad 1.) reprezentujących zwrot nakładu — przez tych właśnie interesowanych, których założenie ksiąg publicznych najwięcej dotyczy.

Z tym tu właśnie opisanym wyjątkiem wszystkie czynności urzędowe przy pierwiastkowej regulacyi hypotek włościańskich i miejskich przedsiębrane odbywają się bezpłatnie.

Również i czynności prawne stron interesowanych przedsiębrane w celu pierwiastkowej regulacji wolne będą od stępli i opłat rządowych.

§. 15.

W razie potrzeby ułożą i ogłoszą c. k. sądy krajowe wyższe (jako hypoteczne naddyrekcyje) regulamina mieszczące w sobie szczegółowe wyjaśnienie wszystkich czynności, tak przy pierwszym założeniu jakoteż i dalszem utrzymywaniu ksiąg publicznych zobowiązanych.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.